

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőn.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

A zord, hosszú tél.

Napszámos emberek nyomora.

„Áldja istenét, kit istene megáldott.” De hát aki ebben a rettenetes kitarató zord télen tüzelő anyag és a mindennapi kenyér nélkül nyomorog. Mi kel annak az ajakán? Zsolozsma-e vagy istenkáromlás? Erény, vagy bűn fogamzik-e meg a szűkölködő agyában? Azt hisszük személye valogatja. Az erényt, az istenfélelmet nem istápolja, a bűnnek pedig mindannak, amit a társadalom annak tart, a nyomor a melegágya.

Elnézzük azokat a fogyatékos öltözötű didergő munkás embereket, akik az Erzsébet-tér sarkán, a Sugár-ut sarkán, meg egyébütt tipegnek, hogy lábuk meg ne dermedjen a nagy hidegben. Várják, míg valaki szólítja őket egy kis munkára, hogy legalább a mai kenyér meg legyen. Sok az eszkimó ilyenkor, a főka meg nagyon kevés; mert csak a változatos időjárás hozza a munka különféleségét. A tartós száraz fagy kész veszedele a városi munkásra. Mint hajdan Rómába ment a csócselők, ahol a jelszó: „Panem et circenses” volt, úgy a jelen időben a falusi szegények a városba özönlenek, ahol mindig akad munka. De most nincs semmi jelszó, mely kenyeret adna a munkanélküli embernek.

Írғы szemmel gondolnak a kéregető koldusra, aki vagy a szegényházban húzhatja meg magát, vagy a jó emberek filéireiből, az egyesületek jótékonyaságából kap-

ják a sovány kenyeret. Darányi földmívelésügyi miniszter gondoskodása kiterjedt a nép téli foglalkozására is, de csak a falusi népet vette gondjaiba. Pedig a falu szegénye könnyebben él mint a városé, mert ott egy kis liszt, főzelékfele csak kijut nekik a komámasszony, szomszédasszony telt hombárából. A földmives nép meg télen gazdasági eszközeinek helyreállításával, meg állataival van elfoglalva. A miniszter valószínűleg azért nem terjesztette ki gondoskodását a városi munkás népre, mert ez a városi társadalomtól, hatóságtól elvárja, mint amely nagyobb erejénél fogva erre kellő tehetséggel bír.

Pedig csalódik. Nálunk, de egyébütt is csak az alamizsnára terjed ki a figyelem, a foglalkoztatásra nem gondol senki, pedig ez a segítség az, mely legolcsóbb, mert kölcsönbe megy és mert nem neveljük vele a dologtalanságot. Jó lesz megtudnunk, hogy ezek a szegény szűkölködők márol-holnapra hogyan tengetik életüket. Jó lesz benezni abba a fészekbe, melyben a nyomoruság honol, ahol azonban segítség híján, gyakran sarjadzik ki a bűnnek legkülönbözőbb faja. Aki azt megszünteti, az ezt megelőzi és jótévedője lesz nemcsak az egyes embernek, de az egész társadalomnak.

Gondolkozzanak az erre hivatottak; még messze a tavasz, csak most volt Pálfordulás, a farsang csak a táncolóknak mulik gyorsan, a szenvedőknek, az éhezőknek hosszú kálvária még addig.

Egy el nem mondott felszólalás.

Tripammer Gyula indítványozta a múlt hó 27-iki városi közgyűlésen, hogy a város ház. kezelésben építsen villamos telepet. Ezt az indítványt helyesléssel fogadták, de mégis, egyben már másodszer megkérdeték a Franz Lajos és fia cégét, vajjon állja-e a régi, december 2-iki ajánlatát továbbra is. Bennünket nem a Franz cég hallgatása érdekel. Azt ók is, a város közönsége is tudja, hogy miért hallgatnak. A közvéleményt inkább az érdekli, hogy az az osztatlan helyeslés miért van megkerítve egy kis fenntartással, avval, hogy hát ha Franz megszólal, ha kilép némaságából, mégis tárgyalunk vele.

Tisztelt városi képviselőtestület!

Azt hisszük hogy Tripammer Gyula indítványával 1908. július 3 kellett volna megindítani az egész folyamatot, akkor nem kellett volna koncessziós ajánlatokkal kirukkolni, miket esetleg úgy sem fogadunk el és lett volna vállalatunk, melynek feleslegéből kereseti forrása lett volna a városnak. Ha a város kezeli a fogyasztási adót, kezeli a vágóhidat, kezelheti saját világítását is. Igaz, a nyáron az nehezítette meg a világításnak házi kezelésbe való vételét, hogy a városnak jelzálogkölesont kellett volna felvennie, de arról győződtek meg, hogy pénzt nem kapnak. De azóta változtak a viszonyok és most már kapható!

Tény az, hogy a villamvilágítás telepének házi kezelésbe való vétele, vagy újjáépítése indokolt. Kezdetben talán némi kockázattal jár, de később 2—3 év múlva hasznothajtó. Az európai centrumok mind házilag kezelik a világítást is, a vízvezetékét is. Csakhogy első feltétel, hogy a többi vállalatok-

A virág és a pillangó.

— Viktor Hugó —

Szólt egy pillangóhoz a mezők virága:

Még maradj velem;

Szándd meg földhöz kötött sorsom, te ki jársz a Levegőbe fenn.

Mi szeretve egymást, élünk emberektől

Oly messze, távol;

S érzem egyik vagyunk, mintha volna létünk Közös anyától.

De téged visz a szél s engem a föld leköti:

Mily kegyetlen sors!

De hadd leheljek rád mégegyszer balzsamot, Én szegényke kores.

Te elmégsz messzire s ahol szebb a virág

Leszállasz oda,

Míg én nézem, nézem árnyékom forgását Ide és tova.

Te tündökölni mégysz el innen máshova,

De ha rám vigyázz

Hajnalonkint engem árván, szomorkodva,

Könnyben uszni látsz.

A mj szerelmünk száll, mulik miként a nap;

De óh könyörgők,

Verj mellém gyökeret, vagy adjál szárnyakat

S veled röplök.

Franciából ford. Acél Pál.

Nyers Gyuri meghozza Szélvészt.

Irta: HALIS ISTVÁN.

Azt a négy heti szabadságidőt, melyet (annak dacára, hogy az állam már negyven év óta hat heti szünetet ad a fogalmazóknak,) a régi kiesinyeskedő fölfogás a kanizsai városi tisztviselőknek engedett. Keszthelyen szoktam tölteni huszonöt esztendőtl fogva.

Mert újra meg újra meg kellett erősíteni a Balaton erődő vizében az idegeket, hogy a következő évben megint kibírják a hivatallal járó mérgeledést.

Az 1891-ik esztendőben az egyik hivatalom: a községi bírásokodás, (mely tisztségre különben a közgyűlés sohase rendelt ki, bár minden évben ki kellett volna rendelni egy vagy több tisztviselőt, én ellenben ingyen viszem husz év óta,) különösen megtámadta idegeimet. Szpliu kerülgetett.

Beköszöntött a július. A fősleges nap arany sugarai gyönyörűen táncoltak kiut az utcán. Ezt látva, hivatalos szobám, mintha egyszerre bőrtönné változott volna. Fojtott a levegője.

Nem tudtam kitarítani. Mennem kellett! De nem volt pénz! Mert a városi tisztviselők kaptak ugyan jutalmat minden évben s az elég lett volna fűrdözésre, azonban csak a „jó gyerekek” kaptak. Én pedig akkor is, meg a fizetésjavításkor is „rossz gyerekek” voltam.

Nem volt mit tennem: fölvettem váltóra száz forintot. Aztán beadtam azonnal a tekintetes tanács-hoz jelentésemet szabadságidőm megkezdéséről. És anélkül, hogy megvártam volna a „tudomásvételt,” (utóbb ki is kaptam érte!) hamarjában összeszedtem a „cucolókat” és mentem Keszthelyre.

Ott már az első főlórában kaptam lakást Ring bácsinál. (Utcai lakást, tiszta fehér ágyneművel meg takarítással együtt negyven krajcárért.) A másik főlórában pedig intim barátságot kötöttem a többi fűrdő vendéggel. Az egyik vendég Z o b Lajesi, azzal a tervvel állott előm, hogy menjünk el Fűrdre (részben vasuton, részben gőzhajón,) aztán onnan jatton szépen végig hajózzuk hosszában az egész Balatont, Fűrdtől Keszthelyig.

Akkor még csak a grófnak volt jattja, (Mary nevű pompás jószág.) de azt még megnézni sem volt szabad semmiféle embernek. Mivel pedig sokan szerettek volna vitorlás hajón járni, tehát a keszthelyi „Csónakda” megvásárolt egy olcsó jattot a balaton-fűrdi jatt-klubtól. A hajó hazaszállításával megbizták Nyers Gyurit, a gróf matrózát. (A gróf persze nem volt otthon.)

Ezt megtudta Z o b Lajesi és föl akarta használni az alkalmat. A Magyar Tengert hála Isten sokan szeretik. De Z o b Lajesinak a Balaton iránt való szeretete még azon a határon is tuliment, ahogyan Csák Árpád meg Sági Muki szeretik.

Én rögtön felcsaptam utazó-társnak. Hip, hip,

tól különálló vállalat legyen a villamos világítás vállalata. A város csak hitelezője legyen a vállalatnak, melynek tiszta nyereségéből törlesztődik a kölcsön is. Az ellenőrzés meglesz. Kétszáz képviselő fogja ellenőrizni, nemcsak egy bizottság. A Franztól megváltandó felszerelés csak siettetné a vállalat létesítését.

Ha komolyan akarjuk a világítás házilag való kezelését, az csak indokolt szándék.

Más kérdés, mikor készülhetne el a város a teleppel? Azt mondják, hogy ideiglenesen lehet hónapokon keresztül világítani. Diesel-motorokat, tehát a dynamógepeket hajtó erőt be lehet szerezni 3 hónap alatt. Tudtommal a gráci, a leopoldauai és a magyar fegyvergyár tul van halmozva megrendelésekkel. Ezekből már rövidesen nem kapunk. Maradna tehát a petroleumos provizórium. Ezt is el lehet viselni egy kis önmegtartózással. „Salus reipublicae suprema lex.”

De kire fogjuk kiróni a kötbért, ha ez a petroleum-provizórium túl sokáig, mondjuk egy évig tartana. Visszacsinálni a közvilágítást, a magánfogyasztást 15 évvel ezelőtti állapotára nem lehet.

A szakértők is ellene nyilatkoztak a házi kezelésnek. Én dacára ennek merem állítani, hogy megreszkírozhatjuk. Ha a város felépítette saját házát, felépítette a két honvédkaszárnyát, felépítheti saját villamtelepét is. Csak hogy, nem ismételhetem ezt eléggé, 7 hónappal el vagyunk kéve és ezt a hét hónapot be nem hozhatjuk.

A sokat emlegetett per pedig minden körülmények közt fenyeget bennünket, ha nem a Franz céggel csináljuk meg a szerződést. Tehát vagy akarjuk a szerződést Franz-zal, vagy nem. Ha igen, ne taktikázzunk, ne kövessük ebben épen Franzékat; ha pedig nem akarunk vele szerződni, akkor minek hívjuk fel újból és újból nyilatkoztatételre, ha a város közönségét még feleltre se méltatja?

Én tehát Tripammer Gyula indítványát fogadom el avval a megtoldással hogy az ipartelep építtessük meg avval, aki erre az ajánlattevők közt a leghivatottabb, a legolcsóbb és legmegbízhatóbb, mert Franzéktól kedvezményeket már aligha sikerülend kivenni.

Absens.

hurra! Hajózni fogok! Az ördög vigyen el minden hivatalt!

Még egy társ akadott Szervisz Bélában. Mindhárman hivatalnok-rabszolgák voltunk: egyik a postán, másik a bíróságnál, harmadik a közigazgatásnál. Mindannyian örültünk, hogy por helyett tengeri levegőt szivhatunk.

Zob Lajcsi mint aféle praktikus utazó, késedelem nélkül hozzálátott a szükségesek beszerzéséhez: zsebébe tett sőt meg paprikát. Aztán vett néhány csomag gyujtót meg szívart. Azonkívül szafaládit néhány koszoroval, meg vörös bort egy hordóval. Ki fogjuk mi tartani, ha mint hajótörötteknek valami lakatlan szigeten kell élnünk!

Másnap már el is utaztunk.

És Balatonfüreden hamarjában megkaptuk a jattot. Ott feküdt a vízparton. Az orrára Szélvész volt rárvva. Bordáit a szikrázó nyári nap kissé összereszesztette.

— Hiszen ezzel nem lehet hajózni! aggódik Szervisz Béla.

Nyers Gyuri barna arcán mosolygás fut végig és vidáman kiáltja:

— Semmi! Nem kell félni! Haza visszük mi a jattot!

Hisz akkor se baj! Jó kedvűen munkához fogtunk. Szélvészt belacsusztattuk a Balatonba és megraktuk a sokféle kincscsel.

Eros északi szél fodrozza a szeszélyes Balatont.

Kirakatversenyek.

— Nagykanizsán sem ártana. —

Nagykanizsa, febr. 1.

A fővárosi kereskedővilág egyik testülete Budapesten a közeljövőben kirakatversenyt rendez. Ezzel akarják felhívni a kereskedővilág figyelmét a kirakatok fontosságára. Tény az, hogy az üzletek kirakata egyik legjobb eszköze a kínálatnak, sőt mondjuk a reklámnak. Egy jól rendezett kirakatban a kereskedő bemutatja áruaktárának „miniatűr” képét.

Nagy városokban különösen nagy fontosságot tulajdonítanak a kirakatoknak. Egyes nagy üzletek, áruházak külön kirakatrendezőket alkalmaznak, kik naponta újabb és újabb kirakatokat terveznek, rendeznek. Beavatott kereskedői körökben a kirakatok fontosságát nagyon hangsúlyozzák. Az idegeneket például legtöbbször a kirakatok vonzzák az üzletbe.

Nagykanizsán nem valami nagy szerepet játszanak a kirakatok. Részint kevés a célnak megfelelően épített kirakat, részint pedig nem fordítanak elég gondot a kirakatok rendezésére. A jó izlésnek arculcsapása némelyik. Minden rendszer és csoportosítás nélkül hever némelyikben az áru. Az ilyen kirakat nem vonz hanem elriaszt.

A belvárosban alig van néhány jól rendezett kirakat.

Méreteiben legmegkapóbb a Rosenfeld Adolf fia cégé, mely a fővárosban is megállná helyét. — A divatáru üzletek kirakatai közül Singer József és társa cég Kazinczy-utcai kirakata említendő első helyen. — Weisz Miksa kirakati művészies rendezésükkel ragadják meg a korzói közönség figyelmét. Az ékszerész üzletek közül Milhofer Ödön, a cipészüzletek közül Miltényi Sándor és fia kirakatai említendőek.

Ezek felsorolásával már nagy részben ki merítettük az említésre érdemes nagykanizsai kirakatok névsorát.

A kereskedők társulatának kellene a téren valami mozgalmat indítani. Ez az úgy elég fontos, érdemes a vele való foglalkozás.

Gyönyörű utazásunk lesz! Ezzel a széllel úgy megyünk, mintha gőzhajó vinne.

A praktikus Zob Lajcsi kerített a partról egy tucat nádszálat és azokat átalakította boros poharaknak. Tudnillik kifurta végig, s a nádesőveken keresztül inni lehetett a hordóból.

Mindezekután bedlünk a Szélvészbe. Mink az életen kívül semmitse kockáztatunk. Nem tudunk uszni, se kormányozni s így utazásunk folségesnek ígérkezik. Kísérő csónakot nem visszünk.

Szélvész pompásan fut a víz tetején, boldog meglepedés ül ki az arcunkra. Isten veled, szárazföld!

Az indulás után tíz perc múlva már vízben totyognak a lábaink. Az összeszáradt bordák mindenütt beeresztik a vizet.

— Semmi! mondja Nyers Gyuri.

Ha ez is semmi, akkor rendben vagyunk! Hozzáfogunk és jókedvvel merjük a vizet csónakunkból. Szervisz Béla lebuza manzsettáit, hogy annál inkább kivegye részét a vízmerés szokatlan élvezetéből.

A szél észrevehetően haragosodik. A habok gyönyörűen ostromolják jattunkat. Egyszerre keresztül csap a jatt fölött egy hatalmas hullám és esontig átátzat. Egyik roham után jön a másik. A betóduló hullám ereje majd felborít bennünket. Kissé aggódva nézünk Nyers Gyurira.

— Semmi! mondja és mosolyg hozzá.

(Folyt. köv.)

A mai városi közgyűlés.

Lesz-e döntés?

Beszélgetés Vécsey polgármesterrel.

Nagykanizsa, február 1.

A ma délután tartandó városi közgyűlésről azt mondták, hogy ez lesz a villamosügy végállomása. A jelek azonban nem erősítik meg e véleményyt. Döntés mint beavatott körökben mondják, a mai közgyűlésen sem lesz.

A Zalai Közlöny munkatársa vasárnap délelőtt felkereste Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa város polgármesterét. A polgármester ur szíves volt munkatársunk előtt a villamosügyben nyilatkozni.

(Beszélgetés a polgármesterrel.)

— Legyen szíves polgármester ur nyilatkoznia, mit tartalmaz szíves legújabb nyilatkozata?

— A nyilatkozatban Franz cég részben tartotta korábbi ajánlatát. A nyilatkozat a 48 óra válaszolási határidőt rövidnek mondja arra, hogy esetleg részletesebb ajánlatot tegyen. Franz cég azt is mondja, hogy a város és az ő közös érdeke készíti az újabb nyilatkozat megtérésére.

— Franz cég nyilatkozata okoz-e lényeges változást a villamosügyben?

— Erről nem tudok teljes bizonyossággal nyilatkozni. A cég saját érdekében helyesen tette, hogy nem zárkózott el a nyilatkozattól. A város ettől függetlenül tovább megy a megkezdett uton. Tárgyal Siemens-Schuckert céggel, Franz céggel, de a tárgyalásokkal párhuzamosan napirenden tartja a villamosvilágítás házi kezelésének ügyét is.

— Minő véleménnyel van polgármester ur a házi kezelésről?

— A jövődelmezőséget illetőleg kedvező véleményen. Tekintve azonban, hogy e kérdésben a tanács csak a hétfő délelőtti ülésen fog határozni, erről részletesebben nem nyilatkozom, mert nem vagyok hiva és a magam részéről, nem mozdítom elő, hogy a sajtó korai közlésekkel a közönség és a képviselőtestület hangulatára befolyást gyakoroljon.

— Mi fog történni a hétfő délutáni közgyűlésen. Lesz-e döntés?

— Erről sem nyilatkozhatom teljes bizonyossággal. A villamosügyi bizottság hétfőn délelőtt még gyűlést tart, utána tanácsülés lesz. Sok függ attól, mit határoz a bizottság és a tanács. A jelekből következtetve — egyéni véleményem szerint — a holnapi közgyűlésen elhatározó végleges döntés valószínűleg nem lesz.

A mai közgyűlés tárgysorozata: 1. A villamosvilágítási ügyben kiírt versenytárgyalás eredményének előterjesztése tanácsai javaslattal. 2. A közgyűlés 7/1909. jkv. sz. a. határozatából Franz Lajos és fiai bej. cég ajánlata zároszhatárijében való beadására történt felszólításának bejelentése, ezzel kapcsolatosan a Siemens és Schuckert cég koncessziós ajánlata bemutatása tanácsai javaslattal. 3. Tripammer Gyula v. képviselőnek a villamosvilágításnak házi kezelésbe vétele iránti indítványa tanácsai javaslattal.

Pásztory

élővirág nagykereskedő

16

Telefon 57—33.

Csokor- és koszorukötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház)

Képes árjegyzék díjlan. — Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Zalaegerszegi Polgári Daloskör.** Batthyány Pál gróf, megyénk főispánja védnökségével február 6-án hangversenyt tart Zalaegerszegen. A felolvasást Korbai Károly dr. Zalaegerszeg polgármester tartja, ki a Daloskör diszelnöke.

(—) **A Kath. Legényegylet köréből.** Jan. 29-én a kath. legényegylet Horváth György főgimn. igazgató elnöklete alatt választmányi ülést tartott, melyen előterjesztett az évi zárószámadás. A szórakoztató délutánok jövődelme az ösztől fogva 104 k. volt, a táncgyakorlatoké 260 k., a műkedvelői előadásé 360 k. Bejelentett, hogy a Franz cég az egyesületnek újkör 100 k. adományozott. A választmány konstata, hogy a tagok oly nagy számban iratkoztak be, hogy a mostani (régí gimnáziumban) helyiség szűknek bizonyul, azért május 1-én saját Kazinczy-utcai házába költözködik, melyet e célra egyelőre átalakít, később emeletesre fogja építeni. Elhatározott, hogy február 21-én „Tarka Estély” címmel tréfás farsangi estélyt fog rendezni.

(—) **A Magyar Vasúti és Hajózási Klub** kiküldöttei Keszthelyen tárgyaltak az ottani fürdőbizottsággal. A tárgyalás eredménye az, hogy a klub valószínűleg üdülőtelepet épít Keszthelyen.

MULATSÁG.

+ **Piknik.** A József kir. herceg Szanatórium-Egyesület nagykanizsai bizottsága 1909. február hó 6-án szombaton a „Polgári Egylet” összes helyiségeiben szegénysorsú tudósbetegek felségelyezésére az V-ik kerül. honvédenekar hangversenye közreműködésével közadakozásból Pikniket rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj és karzati jegy 2 kor. Családjegy 5 kor. Egyes adag 60 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Étkezés után tánc.

+ **A nagykanizsai D. V. fűtőházi kézművesek Önszegélyző Egylete** szombaton este tartotta szokásos évi bálját a Polgári Egylet nagy termében, melyen a még fiatal vasúti Daloskör ismételt előadta „Fehő Klári” énekes népszimfóvet. Az előadás felülmulja a műkedvelő előadások sikerét. A szereplők egytől egyik jók voltak sőt jobbak mint az első alkalommal. Az egylet nagytermét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők serege. Az előadás után tánc volt, a mely csak a reggeli órákban ért véget.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A „Vasárnapi Ujság”** január 24-iki számának első közleménye magyar művészeti szenczió: *Mányok* Adámnak, Rákóczi híres udvari festőjének egy ujonnan föltedezett festménye, mely Németországból került haza, *Nemes* Marcel műgyűjtő tulajdonába a melyet dr. Nyáry Sándor ismertet. Ezen kívül vannak még eredeti főtátelek a messinai földrengésről, a budai hegyekben folyó téli sportokról, éjjeli főtátelek Budapestről. *Tiry* Gyula nagyváradi talfestményeiről, a párisi leghajókiallításról. Szépirodalmi olvasmányok: *Szabolcska* Mihály és Sajó Sándor versei. Erdős Renee elbeszélése Walton angol regénye. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona sőt fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában Budapest, IV. Egyetem-u. 4. szám.

HIREK.

Emlékeztető naptár.

- Február 2.** A nagykanizsai Polgári Egylet közgyűlése.
 „ A Neptakarékpenztár r. t. Nagykanizsa közgyűlése
 „ Az „Emberbarát” temetkezési egyesület közgyűlése
3. Nagykanizsa város és járás gazdák közgyűlése d. e. 10 órakor a városi tanácsstermében.
 „ 6. A József kir. herceg szanatórium egyesület pik-nije a Polgári Egylet termében
 „ 7. A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Nagykanizsa közgyűlése.
 „ A Kotori takarékpénztár közgyűlése.
13. Jogászbál Nagykanizsán a Gyermekvédelem bizottság céljaira
 „ A Nagykanizsai Bankegyesület közgyűlése.
 „ A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezet közgyűlése.
14. A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése.
20. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyletének estélye.
Március 1/7. Fősorozás.

Társadalmunk büne.

Nappal, este sápadt képű, értelmes arcú 10-12 éves leányka állja el a jobb öltözékű urak emberek útját. Bizalmas behízelgő hangon néhány fillért kér kenyérre, mert apja nincs, anyja beteg és már régóta éheznek. A nyáriasan bár, de tisztán öltözött kis kérégetől nem szemérmes, sőt bátran mondhatnók kihívóan néz szembe és igyekszik, hogy be-szelgetést kezdjenek vele. Néha egy-egy szigorú arc elül, mint a megriadt őz elmenekül, máskor koldulása eredményel jár és mosollyal hálálkodik, mely mögött a gyermekleány romlottsága, vagy az anya nyomora, a társadalom büne leskelődik. Ennek már kosaras asszonyra süncs szüksége. Ki tudja nem az anya egyengeti-e útját a gyenge leányzóknak affélé az ösvény felé, mely a korai hervadáshoz vezet. E ek rendszeren koldulással kezdik, nemsokára már ott ólálkodik a korezmák előtt, utcasarkokon vékony ruhában ragy-kendővel vadászva a járólók pénzére, szerelmére Koresmai tivornyával, dözöléssel folytatják és legtöbbször annak bűzös gőzkörében, vagy a börtönben, vagy pedig amint kezdte, koldulással a legjobb esetben a szegényházban tejezi be nyomorult életét.

Talán a rendőrség figyelmét hívjuk fel ezekre a kis női salakokra vagy a város, vagy a jótékony egyesületek, vagy a gyermekvédő intézményünk, ami nincs — szólítsuk fel, hogy siessen védelmére a kis öntudatlan bűnösöknek. Nem ennek a büne az ember büne a természet törvénye szerint, vagy pedig a társadalom büne. Annak a gazdag, művelt társadalomnak, melynek egyik talnyomában nagy része minden testi és lelki tehetségével szolgálja azt a kisebbik magasanálló részt, mely amannak munkájának, testi lelki önteláldozásának gyümölcseiben pazarul duskál.

— **Calasanzii ünnep.** A nagykanizsai kegyes-tanítórendi kath. főgimnázium a kegyes-tanítórendi alapítója Calasanzii Szent József tiszteletére 1909. évi február hó 2-án a Polgári Egylet nagytermében hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor. Helyárak: Páholy 6 korona, ülőhely 1—IV. sorig 1 kor., a többi sor 70 fill., állóhely 50 fillér. Másor: 1. Nyitány a Fehér asszony c. operából. Boieldieu-tól. Előadja a főgimn. zenekar 2. Tota pulchra. Kemptertől. Énekli a főgimn. vegyes gyermek és férfikar. 3. Calasanzii Szt József emlékezete. Juhász Gyulától. Szavalja Veltinger Jenő

IV. o. t. 4. Kegyelem ária az Ördög Robert c. operából. Meyerbeertől. Előadja a főgimn. zenekar. 5. Calasanzii Szt. József emlékezete. Felolvasa Schweighoffer Tamás főgimn. tanár. 6. O. Pater parvulorum. Zsaskowszky F.-től. Énekli a főgimn. énekkar. 7. Fuvola-kettős. Dopplertől. Zverina József zongorakiséréte mellett előadja Wolf Imre VIII. o. t. és Kántz Jenő VIII. o. t. 8. A kawlári bucsu. Melodráma. Heinetől. Zenéje Kelemenné-Zathurecky B.-tól. Szavalja Kőő János VIII. o. t. Zongorán kíséri Lőke Emil VIII. o. t. 9. Tavasz ébradése. Gavotte Jerwitztól. Előadja a főgimn. zenekar. 10. Ima a Nabucco operából Verditől Énekli a főgimn. énekkar.

— **Eljegyzések.** Fehér Lipót az Arak és Fehér bpesti nagykereskedő cég beltagja, lapunk volt munkatársa vasárnap jan. 31-én eljegyezte Csáki Honkát, Csáki Samu földbírtokos és háztulajdonos leányát Budapesten. — Steiner Zsigmond fakereskedő eljegyezte Leitner József kereskedő és neje szül Récsy Szidónia leányát Jolánt.

— **Megyei közgyűlés.** Zala vármegye törvényhatósági bizottsága I. évi febr. 8-án közgyűlést tart. E gyűlésre felveendő tárgyak előkészítése céljából az állandó választmány ma febr. 1-én tartja ülését Batthyány Pál gróf főispán elnöklete alatt. A közgyűlésnek 70 pontja van.

— **Fertőző gyermekbetegségek Zalamegyében.** Az alispáni jelentés szerint november és december hóban a gyermekek egészségi állapota kedvezőtlen volt. A bejelentésre kötelezett fertőző betegségek száma 742. E betegk közül meggyógyult 646, meghalt 76, ápolás alatt maradt 120.

— **Az Adria és a magántisztviselők.** A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete is méltó kritika tárgyává tette az osztrák Adria biztosító társaság budapesti központjának ügyét. A társaság tudvalegleg egyik régi tisztviselőjét minden nyomás nélkül elboesátotta, amivel magára zudította a magyarországi magántisztviselő kar haragját. — Mint Budapestről értesülünk, ez az úgy a közel napokban megoldást nyer és pedig éppen a Magántisztviselők Országos Szövetségének közbenjárására, mely testület néhány sajtóorgánium sugalmazott cikkeiben erősen és igaztalanul megtámadott.

PESTI MAGYAR

Kereskedelmi Bank

Részvénylőke ALAPÍTTATOTT Tartaléknap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetéteket
takarékpénztári könyvecskékre

valamint
folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 1/2 9—12-ig,
D. u. 1/2 3—6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. o o

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

„Roche”

Minthogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Kapható orvosí rendelésre a gyógyszerárúházban. — Árs 5vegerket 4.— koron.

— **A katolikus népszövetség** vasárnap-január 31-én, a régi gimnázium tornatermében, mintegy 400 főnyi halgató jelenlétében tartotta alakuló közgyűlését. A gyűlést d. u. 4 órakor Bőrszey Tivadar ferencendi lelkész nyitotta meg, aki hosszabb beszédben, részletesen ismertette a népszövetség fontosságát, célját. Beszédében rámutatott a katolikus egyház ellenségeire, a szabadkőművesekre és a szocialdemokratákra, akiknek elhatárolását csak a katolikus népszövetség buzgó szervezkedése, energikus fellépése akadályozhatja meg. Kérte a közgyűlést, hogy a központ által megjelölt tisztségeket választás útján töltsék be. A gyűlés elnökké egyhangulag Sebestény Lajos kir. tan., ügyvédet, igazgatóvá Bőrszey Tivadar ferencendi lelkészt választotta meg. Csoportvezetők lettek: Heffer Gyula, Szuknay Lajos, Benedek János, Máté József, Pór Gábor, Erdélyi János, Kránitz József, Schreff József, Fürtl József, Agoston Flórián, Horváth József, Stigler Péter, Saudár János, Vlasits József és Dolmányos Fereuc. A népszövetségnek városunkban eddig mintegy 300 tagja van.

— **A Siemens Schuckert-cég szerződése.** A városi tanács a múlt hó 27-iki közgyűlés határozata értelmében kinyomatta a Siemens Schuckert szerződési tervezetét és pénteken megküldte minden városi képviselőnek. A tanulmányozásra tehát a képviselő uraknak 3 nap állt rendelkezésükre. A 36. szakaszban a vállalkozó személyében beálló változásról van szó. A vállalkozó ebben a szakaszban az átruházás jogát feltétlenül fenntartja, az új tulajdonosnak csak azt kell igazolnia, hogy annyi tőkével rendelkezik, mint a villamos műbe befektetett összeg. A Siemens-cég kívánsága végül az, hogy ajánlata tárgyában ma hozandó közgyűlési határozatba a következő rendelkezés vételessé fel:

„A közérdekre való tekintettel és a helyrehozatalan kár elhárítása végett az az 1901. évi XX. t.-cz. 8. § b) pontja alapján kimondatik, hogy jelen határozat felsőbb hatósági jóváhagyás és jogerő bevétele nélkül azonnal végrehajtható és végrehajtandó és utasítatik a Magyar Siemens Schuckert Művek villamosági r. t.: létesítse haladéktalanul mindazon berendezéseket, melyek szükségesek, hogy szerződés szerinti kötelezettségeinek eleget tessenek.”

A szerződés nyújtotta előnyöket a közönség már a tanács által közölt táblázatokból ismeri. Az előnyök pedig állnak: ingyenes közvilágításból, 60 gyertyafényerejű általánylámpákból, 3 km. földalatti vezeték-ből és egy 40 év múlva a város tulajdonába átmenő villamosságot fejlesztő telepből.

— **Elhalasztott befizetések.** A Zalai takarékpénztárral egyesült önszegély szövetkezetnél a február hó 2-ára eső befizetés az ünnepek miatt 5-én, azaz pénteken délelőtt tartatnak meg.

A Nagykanizsai takarékpénztár által alapított Önszegély szövetkezet a keddi befizetéseit, tekintettel az ünnepre, pénteken fogja megtartani.

— **Középitkezések Sopronban** Sopron városban, mint a „Vállalkozók és Iparosok Lapja” írja, legközelebbre a következő építkezések várhatók: Új közkórház 1.200.000 K, a postapalota 800.000, a tűzoltó lakotanya 70.000, bikaistállók 45.000, új vágóhid 80.000 K, a tűzérési lakotanya kibővítése 200.000 és végül az általános csatornázás és szennyviz-

tisztítótelep létesítése 1.600.000 K költséggel. Ezek közül a f. évben a postapalota megépítését remélik, melynek tervezéséről és a költségekről a miniszter gondoskodik és a város csupán a szükséges telket bocsájja rendelkezésre. Készen van az általános csatornázás és szennyviztisztítótelepnek a mérnöki hivatal által elkészített terve is és még ez évben létesül Sopronban a vármegye és város által az állam segítségével 180.000 K költséggel emelendő siket-néma iskola.

— **Az ipartestület köréből** A nagykanizsai ipartestület előjárása f. hó 3-án d. u. 6 órakor ülést tart, melyen az évi zárszámadást fogják tárgyalni és meghatározzák az évi közgyűlés tárgysorozatát.

— **A múlt évi kivándorlás.** Az ellis-islandi bevándorlási hatóság statisztikai osztálya most tette közzé az 1908-ik évről bevándorlási adatait, a melyekből megtudjuk, hogy a múlt évben 550.823 bevándorló érkezett az Egyesült Államokba, míg az 1907. évben 1.287.617-en jöttek ide, tehát a múlt évi mérleg nem kevesebb, mint 736.794 lélekkel való apadást jelent, a mi majdnem háromnegyed milliónyi különbségnek felel meg. A múlt év folyamán érkezett bevándorlókból 238.179-en az első és második, míg 312.614-en a harmadik osztályon érkeztek. Ezek közül az első és második osztályon 128.994-en, a harmadik osztályon pedig 28.065-en találtak, a kik amerikai állampolgárok voltak, összesen tehát 157.059-en, míg a többiek, vagyis 393.764-en pedig idegen országok kötelekébe tartoznak a mint bevándorlók szerepelnek. Az egyes hajóvonalak közül a Hamburg-Amerikai vonalon 5291-en, a Norddeutscher Lloydon 5.298-an, a Cunard vonalon 16.431-en, a White Star vonalon 54.225-en, a francia hajók vonalán 36.353-an, az amerikai vonalon 16.280-an, az Austro American vonalán 9085, a holland-amerikai vonalon 22.622-en, a Red Star vonalon 31.101-en, az orosz hajóvonalakon pedig 6555-en érkeztek ide, tehát a legtöbb bevándorlót a White Star vonal hajói hozták a newyorki kikötőbe.

— **Osukott kocsit.** A bérkocsi iparról és szabályrendeletéről már sok szó esett a sajtóban. A tárgy azonban nem lett minden oldalról kellően megvilágítva. Erre mutat az alábbi néhány sor, melyet egy Nagykanizsán járt idegentől kaptunk és melyet Deák Péter rendőrfőkapitány figyelmébe ajánlunk:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Tegnap az önkormányzatban jártam. A pályaudvarra megérkezve, az indóház előtti kocsialomához mentem, hol legnagyobb meglepetésemre csupa nyitott bérkocsit találtam. En mint idegen nem ismerem az önkormányzati szabályrendeletét, de a kocsiarból, illetve az ár nagyságából ítélve, elég modern lehet. Ép ezért csodálkozom, hogy a szabályrendelet től idején nem kötelezi a bérkocsi tulajdonosokat osukott kocsi használatára. Így van ez Budapesten és más modern vidéki városban. Közegészségi okok indokolják ezt. Soraim szíves közléséért köszönetet mondva, Nagykanizsa, pályaudvar jan. 29. Egy idegen.

— **Menek a kivándorlók Zalamegyéből** Újra mennek a magyar munkások. Izmos zalaiak, somogyiak, zömök székelyek, híres hajduk. Egyetlen-úszó város másfélezer lelket rabolt el tőlünk s hetvenet azokból, akik hozzáuk legközelebb állanak, akik Somogyország földétől szakadtak el. Még a tavasz ébredését sem várták, hanem nekivágtak a fagyos Oceánnak. Mert odaát, a jenkik fölöttje már tavasz van. Megnyiták a bányák, a furnacek, a gyárak, a shoppok kapui s a Lehy Valley és Monongahela völgyein magas füstoszlop hirdeti a munka tavaszát.

A nemzet-sorsvasztó vésztes áradat újra megindult. Szomorú statisztikák, riasztó számok beszélnek arról, hogy az alig behégedt seb ismét újult s a nagy mágnes: Amerika nem is csapatostul, de tömegekben vonzza újra az embereket. Ime a karácsonyi aranyak

títka, a hazaguruló dollárok munkája. Jött a pénz a dollárok országából, szinte garnada számba, uti-költségre. A régi módszernek gátat vet a törvény: hajójegyet küldeni nem lehet. Jön tehát a dollár, a mindenható dollár, amely megnyitja a utat, ki az országából — be pennsylvaniai bányákba. A jegy ára két heti munka, gyakran egy hónapi „digolás”. Ott a bánya mélyén, ahol nem ritkán áldozatul esik a jegyért az élet is.

Aki eladta a lelkét a vágyak ördögének, akit egyszer elkaptott az Újvilág láza, azt nem állítja meg a határ minden rendőre, valamennyi zsandára. Csak elmennek. De hogy vissza nem jönnek!... Mert hogy nem jönnek, hogy báleesnek a jenkfaj nagy olvasztójába, az bizonyos. Tíz százalékát nem látja viszont a hármás folyam határa azoknak, akik a Delaware vagy Missouri partjain beszélnek a szöke Tiszáról, a nagy Balatonról. És mentől többet beszélnek ott a partokon, annál jobban néptelened-a megyék.

— **Halál a préházban.** Csáktornyáról írják: Vrtaries János 36 éves muraszilvági lakost kerkeszentkirályi szőlőjében a préházban halva találták. Egyik oldalán égési sebeket találtak. A vizsgálat megindult. A gazda nejét egy lakodalmon érte a halálhír.

— **Öreg férj — fiatal asszony.** Kocsis József 51 éves jómódu korpádi gazda három esztendővel ezelőtt özvegységre jutott. Az öreg már deresedő ember, egy falujabéli szegény leányt, Szabó Terézt kérte és kapta feleségül. A fiatal, alig 20 esztendősen menyecske nélkülözni volt kénytelen öreg férje mellett a házaselet majd minden boldogságát. Segített magán, ahogy tudott, ahogy lehetett. A már nagyon is letaposott ösvényt választotta. Szeretót tartott egy fiatal legényt, a 24 éves Pintér Gábort. — Mikor már nagyon utjukban állónak tudták az öreg férjet, az asszony főbujtására a legény tegnapelőtt este ráesett és pusztá kézzel megfojtotta. A csendőrségi nyomozás a gyilkosság majd minden részletét kiderítette és előbb a legényt ennek vallomása alapján pedig a bűnös asszonyt is letartóztatta és bekísérte a kaposvári ügyészség fogházába.

A felső légzőutak katarrhusai és köhögés ellen a „Sirolin-Roche” segít. Tartalmazza a rég bevált csemet-szerek összes gyógyhatásait. Nem izgat és teljesen méregtelen. A mellett pedig oly jóízű, hogy hónapokon át szívesen használják. Gyógytárakban kapható.

A cimtábla ipar fejlődése. Az utóbbi időben nagyon előmozdítja a nagykanizsai utéak csinosodását az a sok sikerült cimtábla, mely hol itt, hol ott ragadja meg a járóelők figyelmét. A művésziességgel készített táblák Reisz Zsigmond cimtábla festő műterméből kerülnek ki. A pártolásra érdemes nagykanizsai iparos már eddig is több helybeli pénzintézetnél, kereskedelmi vállalatnál és magánosnál szállított nagyobb megrendeléseket a rendelők teljes megelégedésére. A legutóbbi szállítást a Zalamegyei gazdasági tákarékpénztárnál történt.

→ **Gazdák figyelmébe!** Tekintettel az idő előrehaladt volta, figyelmézteljük a t. gazdaközönséget, hogy a „Patria” nagykanizsai pótkávégyárral a katángyökér (cichoria) termelésére a szerződések már kötöttek. — Tapasztalt gazdák nyilatkozatai szerint a kántorgyökér okszertü mivelés esetében az egyéb gazdasági növényeknél sokkal jövedelmezőbb termelési ágat képez. A termelés módjának ismertetését és a főbb szabályait tárgyzó utmutatással a „Patria” pótkávégyár szívesen szolgál, ajánlatos tehát a gyárral mielőbb érintkezést lépni.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvásban, gyomorgörccsökben és rendetlen székletben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz-por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utávvétellel Moll A. gyógyszerész, c. s. k. u. v. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. — Válicsi gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény rendelendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

VELMA SUCHARD Nyersen való évesre páratlan.

MEGHIVÁS.

A „Gazdasági Önsegélyző Szövetkezet Nagykanizsán” XI. Rendes évi közgyűlését

folyó évi február hó 14-én délelőtt 11 órakor a „Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár” helyiségében tartja meg, melyre a t. cz. szövetkezeti tagokat tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.

T Á R G Y S O R O Z A T .

1. Igazgatósági- és felügyelő bizottsági jelentések az 1908. évi üzletmenet- és számadásokról.

2. Az 1908. évi számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség mikénti felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása.

3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.

4. Az alapszabályok 35. §-a értelmében a működési sorrend szerint kilépő ifj. Faics József, Hegedűs László, Kránitz József, Klein Ignác, dr. Rácz Kálmán, ifj. Samu József igazgatósági tagok helyett újak. — vagy ugyanazoknak 3 évre; mégis az alapszabályok 40. §-a értelmében felügyelő bizottsági 3 rendes és 2 póttagnak 1 évre megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi január hó 21-én.

JEGYZET: A felügyelő bizottság által felülvizsgált és hitelesített számadások és mérleg, úgy az üzleti jelentés a szövetkezet helyiségében a hivatalos órák alatt betekinthetők. — Szavazati lapok ugyanott február hó 12-én és 13-án átvehetők.

VAGYON

MÉRLEGE

TEHER

	számlában	korona		fill.		számlában	korona		fill.
1905—1908. évt. kötelező		72672	—		1905—1908. évt. üzletresz	125419	—		
1906—1909. " "		101844	—		1906—1909. " "	164939	—		
1907—1910. " "		149469	—		1907—1910. " "	156859	—		
1908—1911. " "		204269	—		1908—1911. " "	145621	—		
Ideiglenesen elhelyezett tőke		115118	63		1905—1908. " tőkésített nyeresem.	8020	60		
Kintlevő kamat		4106	69		1906—1909. " " "	6113	61		
Felosztott évt. függő		1654	65		1907—1910. " " "	2173	89		
Pénztár		4609	55		Tartalékalap	14458	33		
					Függő kezelési költség	4721	52		
					Tiszta nyereség	25417	57		
		653743	52			653743	52		

Nagykanizsán, 1908. december hó 31-én.

Hertelendy Béla s. k. elnök,

Faics Lajos s. k. alelnök

Knortzer György s. k. ellenőr,

Áts Jenő s. k. könyvelő

Jelen zármérleget a bemutatott fő- és mellékkönyvekkel megegyezőnek találjuk.

Nagykanizsán, 1909. január hó 29-én.

Schmidt Frigyes s. k. fel. biz. tag.

Rotschild Samu s. k. fel. biz. tag.

Waligurszky Antal s. k. fel. biz. tag.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képen árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kerje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökereken oltványokból, amerikai és európai alma és gyökereken vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olosó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult készvényéből, osztrái és meghülséknél, bedörzsölés-képpen használva

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerész az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi sóztökülés.

Vigyázz!

Sok értékesen utánzatot kinnak.

Vigyázz!

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

**fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.**

Kéjen határozottan Globin-t
Fritz Schulz jun. A. G. gyártó.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalmak, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, a jeles háziasszonyok évtizedek óta minálgy nagyobb terjesztést szereztek. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hívnisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. »A. Moll« feliratu ónozzal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készittek gyermek és hölgy szappant a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnöttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautárvét mellett teljesitettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fiai.

LEGNAGYOBB-SZÖLÖLTVÁNYISKOLA AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLT MILLENNIUM

TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboz 1 korona és 2 korona

Próbadohoz 50 fillér.

Fü és széküldés raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár Egger mellpasztilla
Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyít!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béja, Reik Gyula és Csáktornyan. Petö Jenö gyógyszertárakban.

Szölöoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szölöt akar bizalommal forduljon

Vityé Miklós

alkoholmentesen vezetett oltványtelephez.

ÖS-CSANADON (TORONTÁL-M.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zödooltványok, bor- és esemesefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szölövesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok, II. rendű osztályban azt a legolesőbb árban kaphatók. Szölölugasnak külön e célra választott fajok

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő levél közül jiten csak egy.

Tornaföld, u. p.: Szécsisziget (Zala-m.) 1907. szeptember 30-án. Az öntől rendel. 800 db gyökeres fás-oltvány igen szépen megered: egy szál sem maradt belölük: vesszőjük oly hosszúra nött, hogy magasságuk egy két métercs karót meghaladtak és le kellett őket vágni; teljesen fajtiszták. — Szivesen ajánlani fogom önt minden ismerősöm- és barátainak és kérem sziveskedjék címemre legújabb árjegyzékét megküldeni.

Kiváló tisztelettel
HAJDU IMRE.

18

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

== Hirdessünk ==

Zalai Közlönyben,
megyénk legdrágább lapjában.

Jutányos hirdetési
tarifa.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nádor-
utca 7. Ifj. Wajdits
József könyvkereske-
déce és minden hiru-
detési iroda. o o o

„M-l-l-1?” — „Papa megengedte! Niaz” valódi Jakobi-féle
Antinicotin-cigaretthüvelyek fadohozban!”

Figyelem! Csak a „JACOBI” jázsszal valódi!
Minden dohoz egy érdekes hüvészkártyát tartalmaz.

Szölö
oltványokat

szállit, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válszátékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllömenti első szölöoltvány telep
tulajdonos: CASPARI FRIGYES

Medgyes 94. sz. (Nagyküküllö-megye.)

Tessék képos árjegyzékot kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva mindeu szölöbbitokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó, mint írásbeli bizonyoságot szerezhet magának fenti szölöotelep feltétlen megbízhatóságáról.

A Zalai Közlöny

egyes száma

az alábbi helyeken kapható:

ifj. Wajdits József könyvkereskedésében

Deák-tér,

Schwarz és Tauber dohánytözsdeben

Kazinczy-utca.

Egyes szám 10 fillér

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felolvasó szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni.

hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

„Noblesse oblige.”

A társadalom sokszorosan elcsépelet, ezerszer fölhánytorgatott bűnéről kívánunk ezuttal szólni, mert úgy véljük, hogy soha eleget, még kevésbé kellőképen nem figyelmeztethetjük polgártársainkat a mi áldatlan lehetetlen társadalmi viszonyainkra.

Egyetlen társadalmat sem találhatunk, mely rut kinövéseiben, veszélyes túlzásaiban csak némiképp is hasonlatos volna a miénkhez. Egy országot sem találhatunk, melynek lakosai oly mértékben élnének viszonyaik fölött, mint a mi szerencsétlen magyar hazánkban.

Nálunk a társadalom kötelez. Noblesse oblige! Erősebb minden törvényénél, erősebb a kényszerű körülményeknél az a hatalom, mely rabigájába nyomorítja az embereket, mely tönkre teszi erkölcsileg s anyagilag egyaránt, az erejében sokszor már nem is bizó szerencsétlen áldozatokat.

Vajjon kit találunk, — nézzünk csak körül figyelmes szemmel — társadalmunkban, ki erejéhez mérten, jövedelmei irányában él. Vajjon a diplomás ember családjában él, kinek jövedelme alig haladja felül a 4000 koronát, nem úgy él-e, mintha legalább is

10.000 korona keresete volna? Hát a hivatalnokok, kiknek megszámlált garasok dacára úgy élnek, mintha 1000 holdas földjük lenne. S a kereskedők és az iparosok s rendre egymásután valamennyien, akik csak itt vagyunk, úgy élünk-e vajjon, ahogy azt viszonyaink megengedik? Nem! És ezerszer nem! Legalább is egy fokkal, ha nem többel, viszonyainkon fölül költekezünk. Amikor azután beköszönt végre a gond, a hiányzó bevételeket hitellel próbáljuk ideig-óráig pótolni, várva az eljövendő sült galambra, főnyereményre, elhaló milliós nagybácsi örökségére, vagy hasonló szolid bázisú jövedelemre. De számításaink majd mindenkor csődöt mondanak. A hitel végtére bedugult. Főnyereményt, örökséget nem csinálunk, a sült galamb másfelé röpül s mi itt állunk szomorú, lehorgasztott fővel, gondok közepette s törjük amugy is agyon gyötört fejünket, miből, honnan teremtünk elő az esedékes részleteket, kamatokat.

De a társadalom kötelez. Noblesse oblige! A tanár felesége, gyermekei, noha jövedelmei nem engedik, kénytelenek úgy jární, ahogy azt társadalmi állásuk hibás kívánalmi megköveteli. Az ügyvéd, az orvos családjának úgy kell élnie, mintha földbirtokos lenne, a földbirtokos, mintha fertálymagnás lenne s a fertálymagnás, mintha majorátus, latifundium birtokosa volna s így tovább föl, föl egész a legmagasabb régiókig.

Igy történnék azután azok a neveléses visszasságok is, hogy sokszor látjuk a

hölgyeket olyan estéli toalettekben végig-söpörni az utcákon, melyek szakasztott a párisi divatlap szerint készültek, de amelyekhez azonkívül egy automobil, de legalább is hintó szükséges. Mert azok a hölgyek, kik Párisban ilyen divatu ruhát hordanak, bírnak ezekkel a kellékekkel is.

Egy párisi ismerősöm egy alkalommal nálunk járva, meglepetten mondotta nekem:

— Uram, ilyen elegáns urakat és hölgyeket, mint az önök városainak utcáin, nálunk Párisban sohasem láttam. Az ilyen eleganciával öltözött emberek odahaza hintón, vagy automobilon száguldanak végig.

S ez így is van. Nálunk a déli korzón fénymázás topánu urakat s hölgyeket látni, nem tartozik a ritkaságok közé. Odakünn, a tényleges elegáns világban, csak kocsin hordják ez alkalmi ruhadarabokat.

De éppen ez a ferde helyzet, melybe társadalmunk akaratlanul került, okozza mind e visszasságokat s kellemetlen következményeket, melyek együtt járnak vele. Föl akartuk emelni tiltakozó szavunkat most, mikor a téli társas összejöveteleken legtöbb alkalmunk van megfigyelni e káros jelenségeket. Az adósság nő tovább föltartóztatatlanul, egyre, egyre. Mert hát: Noblesse oblige! Az előkelőség kötelez!

Nyers Gyuri meghozza Szélvész.

Irta: HALIS ISTVÁN.

A szél fokunkint viharra lesz. Jattunk vidáman táncol és a folytonos ingás miatt fejünk bódulni kezd. A hullámok először csak úgy ugatnak a hajóra, később rácsapnak, végül pedig már akkorák, hogy átesapnak a fejünk fölött. Az ümög galériáján keresztül öntöznek végig bennünket C-urón viz vagyunk.

Ennek a fele se tréfa! Eszembe ötlött, hogy bele fuladhatunk a vízbe Némi kárörvendezés fogott el arra a gondolatra hogy hivatalbeli utódom hogyan mérgeledik, mikor majd r... beznak sáska atyámfiái. Én meg milyen nyugodtan pihenek a Balaton fenekén!

Zob Lajcsi a kormány mellett áll. Arca úgy ragyog az élvezettől, mintha megdicsőült volna. Szervisz azonban fél egy kicsit. Azt kérdi:

— Baj van?

Nyers Gyuri mosolyog. Vidáman szól:

— Semmi!

Olyan biztossággal dolgozik és mindig mosolyog a munka mellett, hogy nem lehet féltünk!

A kormánykn minden pillanatban más-más irányt ad, nehogy felboruljunk, vagy a jatt összetörjön. Most nagyot roppan a jatt, mintha minden bordája összetört volna. A kormányos védekezik a retentő roham ellen és ebben a pillanatban töben török el a kormányrud. Gyuri leráncigálja a vitorlákat és vízbe veti a horgonyt. Csak hogy a lánc rövid, bár lehet nyolc méteres. De a horgony nem éri a feneket. Eppen Tihany mellett vagyunk, ott, ahol

legmélyebb a Balaton. Nem tudunk kikötni. Süvöltés között ömlik be a vízhullám és néha olyan erővel tör ráunk, hogy agyvelőnket érezzük meglódulni tőle.

Nincs veszteneivaló perc. Három-négyféle dolgot végezzünk egyszerre. A hánykodó jattból merjük a vizet és balanszírozással óvjuk a felborulástól. Eközben a ballaszt-súly vasdarabjai között egyet találunk, a melyet képesek vagyunk beleverni a kormányfőbe, s ehhez az ormólan vasdarabhoz az eltört rudat hozzákötözzük kötéllal. Ezalatt leszáll az alkonyat. Újra felhuzzuk a vitorlákat és erős küzdelem között közeledünk a parthoz, hol a hullámok ereje esekély. Csakhamar horgonyt vetünk a tihanyi hegyek oldalán és egyelőre biztonságban vagyunk.

A hideg vi től gémberedett testünkbe melegség tér vissza, mialatt a vihar előttünk korbácsolja végig a Balatont.

Nincs más bajunk, mint hogy megered a záporosó és nyakunkba önti az előbbi hidegvíz után melegnek tetsző kövér esőpöppet. Ismét kimerjük a jattban összegyűlt vizet. Gyuri arcára újra kiül a mosolygás, mikor elkialta magát:

— Semmi!

Erre az egyetlen szóra kitör jökedvünk, és a viharba énekeljük huszszor egymásután a Körösmenti betyárnótát:

Nincs eserepes tanyám,
Édes anya se vár
Engem!

Fődbü a nyoszolyám,
Leveles a párnám
Nékem!

Az éceka a pártfogóm,
Zápor mossa a takaróm
Fejérem;

Mégis ezer pengő forint
Fejemre
Kötözve!

De az igazi betyár
Még se kerül mingyár
Kézre!

Ezalatt csillapul a szél, szünek az eső. Igyekezzünk kell tovább menni, ha emberek közt akarjuk tölteni az éjszakát Csakhamar kint hajóznunk a nyílt vízen — és nem telik el újabb tíz perc mikor még hatalmasabb vihar tör ki az előbbinél. Visszatérni a parthoz — szél ellenében — már lehetetlen. Az ég zeng, az orkán háiban támad ráunk, az óriási szélvész bömbölve fekszik neki a vitorláknak és jattunkat röptésre kényszeríti. Madárként megyünk előre. Viz mosdat fölül, alul és oldalvást. Az ég csatornái újból megerednek, a hullámok szünet nélkül keresztül esapnak a jatt fölött és segítik vízzel megtölteni. A bordák közül is mindentinnen viz nyomul lábunkhoz. Szünet nélkül dolgozunk, s ez nagy szerencse reánk nézve, mert nem örünk rá észrevenni, hogy a jattuk felső bordája megrepedt.

Néha fordul a szél és úgy oldalra fekteti jattunkat, hogy a vitorlák a vízre fekesznek. Hyenkor a jatt tulsó oldalára futunk és testünk súlyával nyomjuk és óvjuk a felborulástól.

(Vége következik.)

Városi közgyűlés.

Nincs döntés a villamos világítás ügyében.

A városi képviselőknek febr. 1-én ismét alkalmuk volt javaslatokat sürű helyesléssel elfogadni, és a célra nagyon szép számban jelentek meg, bár országos vásár volt. Vécsey Zsigmond polgármester 3 órakor nyitotta meg a közgyűlést, mely többnyire javaslatok felolvasásával telt el. Erdemleges határozat nem volt.

Lengyel Lajos főjegyző ismerteti a villamos világítás üzembevételére vonatkozó versenytárgyalások jelenlegi állását. A versenytárgyalásra beérkezett ajánlatokat a tanács visszautasított, mivel drágábbak 86500 korona építési és 200,000 k. megváltási költségnél. De visszautasítja a tanács a versenytárgyalásokat szabad rendelkezés címén is, a bányapénz kiutalását javasolja és a versenytárgyalókat felebbezésre utasítja.

A koncessziós ajánlatát a magy. villamos r. t. visszavonta, — úgy hogy most már csak a Siemens-Schuckert cég koncessziós ajánlata áll rendelkezésre a városnak. A villamos bizottság a cég által benyújtott szerződéstervezetet módosítandónak véli, azért felhívta a Siemens Schuckert céget, hogy a jelzett változásokat hajlandó-e fogadtatni, mire az a sürgönyválasz érkezett, hogy a cég ez idő szerint nincs abban a helyzetben, hogy a kívánt változásokat teljesítse, mert erre igazgatósági határozat volna csak illetékes, az idő rövidsége miatt pedig gyűlést tartani lehetetlen.

A január 27-iki közgyűlés határozatából kifolyólag a tanács felhívta a Franz Lajos és Fiai céget, hogy a m. év 15-én beadott ajánlatát fenntartsa-e és ezek alapján szerződési tervezetet hajlandó-e benyújtani.

A Franz Lajos cég erre a felhívásra nyilatkozatot terjesztett be, melyben békés szándékait és előzékenységet hangsúlyozza és kijelenti, hogy az 1908. évi november 1. kelt ajánlatát némi módosítással fenntartja. A szerződési-tervezetet azonban az idő rövidsége miatt nem terjeszthette be.

Ezek után a tanács azt javasolja, hogy a döntés ez ügyben 14 nappal halasztassék el, miután a Siemens-Schuckert cég szerződés-tervezete jelenlegi alakjában elfogadhatatlan, de a tanács által kívánt változások határozottan vissza nem utasítottak, a Franz-cég pedig a szerződés tervezetet el nem készíthette; de egyben nyerve megbízást a tanács arra nézve, hogy az ideiglenes világítás saját kezelésbe való üzembevétele iránt a szükséges előmunkálatokat tegyék meg. Ezzel a munkával a jelenlévő Markos Viktor szakértő véleménye szerint február végeig a város mérnöki hivatala elkészülhet. (Általános helyeslés.)

A tanács javaslataihoz hozzászólnak: Tripammer Gyula. Az előrehaladott idő miatt, ha a város a villamos világítást ideiglenes házi kezelésbe venné, ideiglenes vezetésekről is kell gondoskodnia. Az újabb halasztás igen elhúzná a dolgot, azért kéri, mondja ki a gyűlés a sürgősséget. Hogy a városi tanács az előmunkálatokat végezhesse, azt indítványozza, válasszanak és küldjenek ki még egy bizottságot. Az eddigi bizottság azért megmarad, az új ettől egészen függetlenül, esetleg némely fontosabb részt közösen megbeszélve végezheti munkáját. (Élénk helyeslés, éljen a bizottság. Jelölje ki a bizottsági tagokat, elfogadjuk.)

Vécsey polgármester kéri a város szakértőjét, szolgáljon felvilágosítással, létesíthető-e a mű vagy nem.

Markos Gyula A város a villamos üzem akkor tudja fenntartani, ha áramról gondoskodik. Nem szükséges ehhez óriási erejű áramfejlesztő gép, elég ha a legfőbb fogyasztó pontokon kétszer 150 Volt erősségű áramot tudunk fejleszteni. Ennek megfelelő erejű dinamót könnyen kapunk bármely hazai kereskedőnél vagy gyárnál, esetleg kölesön is. — Ajánlatokat hirdetések útján szerezzenek be. Villanyosság fejlesztő gépek beszerzése után ezeknek hajtására szolgáló gépekről kellene gondoskodnunk; legélszerűbb egy locomobil, ezt $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ évre könnyen megszerezhetjük bizonyos összegért. Valami föld vagy fabódóról gondoskodhatnánk még az utolsó percben is, úgy hogy ha Franz Lajos és Fiai július 3-án megszüntetnék az áramot, az ideiglenes gépek szolgáltatnának a fogyasztásnak megfelelően. A másik

mód, ha a város házi kezelésbe venné az üzem, akkor saját telepét szintén nem a végleges terjedelemben kellene készíteni, hanem csak az első szükségletnek megfelelően. Ezt esetleg később bármily nagyságra kiterjeszhetné. Ebben az esetben a város mint magánfél lépnek érintkezésbe a szakkégekkel, és ezekből a kívánt laboratóriumokat sokkal kedvezőbb feltételek mellett szerkezethetné be. Jelenleg nincs módjában számokkal érvelni, de reméli, hogy 4 hét múlva pozitív számokkal és tényekkel állhat elő. (Élénk éljenzés mindenfelől.)

Vécsey polgármester szerint legjobb lesz, ha Markos Gyula ur, aki már az eddigi ajánlatokat és adatokat is beszerzte, az esetleges előmunkálatokat a végleges beleegyezés nélkül is végrehajthatja, ha a közgyűlés ebbe beleegyezik.

Remete Géza. Tripammer indítványát nem fogadja el, mert az olyan mintha bizalmatlan-ágot szava na az eddigi bizottságnak. Jobb volna szerinte, ha a már meglévő villamos világítási bizottságot egy-két taggal kiegészítenék, de az teljesen felesleges, hogy egy irányban két parallel bizottság működjön. (Közbekiáltások: Lengyel új bizottság.)

Dr. Schwarz. Melegen ajánlja, hogy Tripammer indítványát elfogadják. Ő az indítványával nem bizalmatlanságot szavaz az előbbi bizottságnak. Részéről különben maga is tagja az előbbi bizottságnak és Tripammer indítványát éppen az ő óhajának felel meg. Kivételnek módját is helyesnek tartja. Ezt a bizottságot abból a célból választja a közgyűlés, hogy az ideiglenes üzem és világítás házi berendezése tekintetében eljárjon és fontosabb kérdésekben együtt konzultáljon a régi bizottsággal. Ez azért helyes mert 14 nap rövid idő a részletes ajánlatokat újra tárgyalni. De ezeket a dolgokat az előbbi bizottság tagjai már ismerik az pedig célszerűtlen volna az új tagokkal ezt előlől kezdeni, folytatni pedig nem lehetne, mert az újak a régebbi tanácskozásokban nem vettek részt így teljesen értesüléstök. A régi bizottságban van egy technico képzett ember, egy commercialisan képzett ember, a többi mind jogász, kik a gépekhez és az üzem kereskedelmi részéhez nem igen értenek. Szükség van tehát, hogy hozzáértő urak egy-egy új bizottságban részt vegyenek. Ezért fogadják el Tripammer indítványát. (Helyes, éljen, úgy van éljen az új bizottság közbekiáltások mindenfelől.)

Hegedűs László. A villamos világítás dolgot már évek óta huzzák halasztják és ezzel csak rontják a dolgot. Fogadja el a közgyűlés a városi tanács javaslatát, azzal újra helyreáll a rend. Szavait azzal végzi éljen Franz Lajos!

Vécsey polgármester A városi tanács nem javasolta a Franz cég ajánlatát elfogadásra, majd megkérdezi Tripammer fenntartja-e indítványát új bizottság választása tárgyában.

Tripammer indítványát fenntartja, majd ennek elfogadása után a következőket javasolja az új bizottság tagjainak.

Rauschenberg Adolf, Eperjey Gábor, Dobrovits Milán, Dénes Lajos, Kovács Ferenc, Sebestyén Lajos majd a közgyűlés őt is megválasztotta. A városi tanács is képviselve van a polgármester, ügyész, az ügy előadója és a városi szakértő által. Ezután még Rosenheim mérnököt választják a bizottságba. A gyűlés 4 óra után végződött.

Daktiloskópia a bíróságoknál.

Nagykanizsa, február 3.

(Saját tudósítónktól.) Az igazságügyminiszternek egyik múlt évi rendelete az ország összes bíróságainál életbeléptette a bűnösök ujlennyomatának felvételét. Az ujlennyomatot bizonyos, a rendeletben meghatározott bűnselekmények miatt jogerősen elítéltekről és vizsgálati foglyokról a letartóztatási intézetek vezetősége veszi fel. Ezt a lennyomatot azután beküldi a szintén ujonnan szervezett országos büntügyi nyilvántartó hivatalba, a hol az ország minden hatóságától beérkezett daktiloszkopikus adatok összegyűjtetnek és rendeztetnek. Ennek a központi hivatalnak egyuttal feladata az is, hogy azokban az esetekben a hol bűnösség megállapításához a daktiloskópia lesz szükséges a nyilvántartott és az egyes bűnselektől feltalálható nyomokból a tettes kitétel, vagy bűnselekményre nézve egyébként fontos körülményeket megállapítson.

Folyó évi január elsejével az ujlennyomatok felvételét már a nagykanizsai kir. ügyészség is megkezdte. A felvétel, — a mint azt a miniszteri rendelet előírja, nagyon egyszerűen történik. Az illető személy ujjait először kefével jól meg kell mosni, hogy az ujjak hegyein levő vonalkák és mélyedések tiszták legyenek. Ezután a két kéz összes ujjainak hegyeit e célra készített festékbe mártják és az ujjakat egyenkint, majd egyszerre 5—5 ujjat egy papírlapra rányomják, a hol a festék megszáradása után az ujjak hegyein levő vonalkáknak teljesen hű kép állandóan megmarad.

Az illetékes körök ennek az ujtásnak az egész országba való behozatalától nagyon sok és fontos eredményt várnak. A mint tudjuk igen nagy szerepet játszott nálunk a daktiloskópia a dánosi bűnperben is, nagy fontossága van a Párisban most folyó Steinhell-féle gyilkossági perben is.

HIREK.

Emlékeztető naptár.

- Február 6. A József kir. herceg szanatorium egyesület pik-nije a Polgári Egylet termeiben.
- Február 8. Mogyei közgyűlés.
- 7. A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Nagykanizsai közgyűlése.
- A Kotori takarékpénztár közgyűlése.
- 13. Jogászbál Nagykanizsán a Gyermekvédelem bizottság céljaira.
- „ A Nagykanizsai Bankegyesület közgyűlése.
- A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Onsegélyző Szövetkezet közgyűlése.
- 14. A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése.
- 20. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyetemen estélye.
- Március 1—7. Fősorozás.

Alkalmi vásár.

40—45 méter maradék

eltétlenül szintartó oxford, kanavász, zefir, vászon, flanel és divatbarchent-ből álló, küld utánvétellel összeválogatva csak 15 koronáért. Maradék nagyság: 4—14 méter, tehát minden darab jól elhasználható.

Karl Kohn vászonszövődéje
NACHOD (ország) 32. szám.

— **Rozsos István jubileumát** Szentkirályszabadjai Rozsos István murakereszturi apát ma ünnepelte csendben, minden zajosabb ünnepeltetést kerülve, plébánosságának 25 éves évfordulóját. Az ünnepelés módja jellemzi az apát ur megveszerté ismert szerénységét, mely tulajdonsága sok tisztelt szerzett neki. A jubileum alkalmából sok üdvözlő iratt érkezett az ünnepelthez. — Rozsos István 1884. február 4-én nevezték ki Siófokra plébánossá. Ott 18 évig: időközben kerültéi esperessé és tanfelügyelővé nevezték ki bár Hornig Károly veszprémi megyéspüspök. A király 1902-ben nevezte ki murakereszturi apáttá. Az apát ur mindig távol tartotta magát a politikai mozgalmaktól. Pedig erre többször lett volna alkalma. Ebben különbözött egyik osztály társától ki nem más mint Wekerle Sándor, a magyar kormány miniszterelnöke.

— **Kinevezés.** A király Szűcs Jenő dr. pécsi törvényszéki jegyzőt a perlaki járáshírosághoz albiróvá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Bún József, a Magyar Lezámitoló Bank főtisztviselője, eljegyezte Horner Ella urleányt. Horner Samu fővárosi törvényhatósági bizottsági tag leányát.

— **A Polgári Egylet 73. közgyűlése** február 2-án tartatott meg Bentzik Ferenc dr. elnöke alatt. A jegyzőkönyv hitelesítésére Scherz Richárdot és Wajdits Józsefet kérte fel. Ugy az elnöki, mint a titkári (Rosenberg Mór dr.) jelentéseket, valamint a pénztáros (Eperjesy Gábor) zárószámát és az 1909. évi költségvetést egyhangulag elfogadta a közgyűlés. Mindegyikből a Polgári Egylet fejlődése, virágzása látszik. A tagok száma és ezzel az egyesület jövődelme szaporodik, ami annak a demokratikus szellemnek a következménye, mely a Polgári Egylet társas érintkezésében megnyilvánul. A bevétel előirányzat és a tényleges bevétel között 2200 kor. többlet mutatkozott. Az egyesület vagyonskimutatása a következő: Épületek értéke 100 ezer korona kertrész 15 ezer korona könyvtár 2500 kor. butor stb. 2500 kor. összesen 120 ezer korona. Ezzel szemben különböző teher van 65 ezer K-ig, mely szerint az egylet tiszta vagyona 55 ezer korona. A visszafizetésre kisorolt 15 kötvény számai ezek: 555, 89, 20, 402, 88, 547, 433, 102, 16, 394, 191, 454, 291, 599, 25. A megejtett választások egyhangulag a régi tisztviselőket és választmányi

tagokat hagyták meg. Első felkösztöntő Bentzik Ferenc dr. elnök mondta annak az óhajnak a kifejezésével, vajha a Polgári Egyletben egész társadalmunk minden rétege megtalálna társas otthonát. Eperjesy Gábor ez eszmét üdvözli de a demokraikus szellem integritásának fenntartását hangoztatja. Málek László dr., Oszterhuber László kir. ítélőtáblai bírát, mint alelnököt élte, aki az egyesület. sőt az egész társadalmunk közszereplőinek és köztisztviselőinek részese Halvax Frigyes, Eperjesy Gábor, mint az egyesület ifjúságának lelket élte. Újváry Géza a polgármesterre üríti poharát. Vécsey Zsigmond polgármester pedig az egyesülésre.

— **A Keresztény Jótékony Nőegylet álarcosbálja** kétség kívül egyik fénypontja az idei farsangi krónikának. Előkelő, díszes jelmezek, álarcosok felvonulása szokatlanul élvezetes tarkaságot nyújtott a szemlélőnek. Majd ényes japán jelmez költötte le a figyelmet. hatalmas udvar keletkezett körülé és találgatásoknak se szeri se száma. Végre az a felvillanyozó hír kezdett terjedni hogy a Fedák Sári, Tótszerdahely földbirtokosa, a nagy művész nő a japán jelmezbe takar. A magyar ember hamar megunja az okoskodást. Így történt, hogy már 11 órakor az álarcosok lehultak és helyettük a kedves ismerős női arcokban gyönyörködhetünk. A hír valóban bizonyult Fedák igazó egyénisége középpontja lett az esetnek. Nyájassága körébe vonzotta az előkelő női és uri világot és kitartott a reggelig mulató társasággal. Orvendünk, hogy az egykor reánk duzzogó művész nő beleilleszkedett Kanizsa társas életébe melynek körébe ugy is tartozik közelfekvő birtokánál és ama szimpátiánál fogva mellyel mi kanizsaiak művészetét kísértük. Kilátásunk van arra, hogy a szombati Szanatóriumi pikniken is szerenesünk lesz a nagy művésznőhöz. Akik jelen voltak, egy feledhetetlen est emlékével távoztak. Dr. Szekeres Józsefnek elnök és a választmány pedig újra meggyőződhetett, hogy társadalmunk amilyen hálás a szegényekért, buzgalomkodó, nemes, tapintatos munkájukért, oly szeretettel áldoz filléreivel a jótékonyaság oltárán.

— **Calasanzai szt. József emlékűnepe.** A főgimnáziumnak 2-án tartott ez emlékűnepe újra közmelegedésre sikerült. Ugy az ének mint a zene-számok Lukács József tanárt a művész vezetőt dicsérik, aki fáradhatatlan buzgalommal egyesíti a különböző készültsgű és tehetsűgű ifjakat. A kegye-

lem ária Ördög Róberttől mély hatást tett a közönségre, a Gavotte-ot megismételtették a közönség tapsai. Kántz Jenő és Wolf Imre fuvola kettőse is méltó tetszést aratott; a sikerhez Zeverina József nagyon ügyes zongorakísérete is hozzájárult. Tetszett Wellinger Jenő szavalata is. A Kewlári bucsut (melodráma) Kód János szavalta, Lőke Emil szép zongorakíséretével. A költemény áhitatra hangoló szövege, továbbá a kulisszák mögött díszkróten felhangzott bucsusok éneke könnyek ily ellágyította a sziveket. Az ünnepi beszédet Schweighoffer Tamás kegyesrendi tanár tartotta. Röviden, de szépen és világosan mutatta ki a szent paedagogos világra szóló érdemeit.

— **Nyilvános köszönet** Dr. Szabó Zsigmond körházi orvos ur az 1881. évben éretteégi vizsgálatot tett iskolatársak 25 éves találkozósa alkalmával összegyűlt 220 (kettőszázhusz) koronát adott át a helybeli kath. főgimnázium igazgatóságának a szegénytanulók javára és buzdítására jutalomdíj alapítványul. Ez alapítványért hálás köszönetét fejezi ki az adományozóknak a főgimnázium igazgatósága.

KÖZGAZDASÁG.

A Sopron kertületi gyárosok megalakult szövetségének választmányába Nagykanizsáról Pongor, a Franz Lajos és fiai gőzmalom igazgatója és Weiser János gépgyáros választáltak be.

A Délzalai Takarékpénztár r. t. Nagykanizsa, mint lapunk mai számában közölt közgyűlési meghívóból látjuk, február 21-én tartja közgyűlését. Az intézet 1908. évi mérlege üzlet eredményben még a tavalyinál is jobb. A mérleget hétfői számunkban méltatjuk.

Gazdaköri gyűlés. A Nagykanizsa város-és járási Gazdakör f. évi február 3-án tartotta meg rendkívüli közgyűlést nagyszámu vidéki és helyi tagok jelenlétével. Elnök Viziendvay Sándor felolvastatta a mult évi zárószámát és a mely szerint a kör vagyona az előbbi évhez képest 609 kor.-val gyarapodott. A költségvetés ismertetése után a közgyűlés elhatározta hogy helyben az ősz folyamán tenyész-állattidjazást tartott. Ezek után megejtették a kör tisztviselőinek valamint az igazgató választmány választása további három évre. Egyhangulag iamét megválasztott elnökké: Viziendvay Sándor ügyvezető elnökké: Gallubich Lajos titkár és pénztárossá Tóth István.

MEGHÍVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaság

1909. évi február hó 14-én d. e. 10¹/₂ órakor tartandja saját helyiségében

64. ÉVI

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyhez a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése feletti határozathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése tárgyában.
4. Az alapszabályok 3. és 11. §-ainak módosítása.
5. A nyugdíjszabályzat módosítása.
6. A hivatalos közlöny kijelölése.
7. Az alapszabályok 27. §-a szerint sorrendben lévő 4 igazgatósági tag ugymint Aczél Pál, Sartory Oszkár, Prágerz Béla és Sommer Sándor, valamint a felügyelő-bizottsági tagok helyett újak, esetleg azoknak ismét megválasztása; és pedig a 4 igazgatósági tagnak 3 évi a 4 tagból álló felügyelő-bizottságnak 1 évi időtartamra.
8. Netáni indítványok.

Béla és Sommer Sándor, valamint a felügyelő-bizottsági tagok helyett újak, esetleg azoknak ismét megválasztása; és pedig a 4 igazgatósági tagnak 3 évi a 4 tagból álló felügyelő-bizottságnak 1 évi időtartamra.

JEGYZET: A t. cz. részvényesek figyelmeztetnek, miszerint szavazó-lapjaikat 1909. évi február hó 13-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig a intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 11-ik §-a szerint szavazati jogot csak az gyakorolhat, ki nek részvénye a közgyűlést megelőzőle négy héttel nevére átíratott.

MEGHIVÁS.

A dél-zalai takarékpénztár részvénytársaság 1909. évi február 21-ik napján délelőtt 10 órakor Nagykanizsán saját helyiségében tartja

XXXIX. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az üzlet eredményéről, az 1908. évi számadások előterjesztése, — ezek alapján a mérleg végmegállapítása, a számadók felmentése és a mutatkozó nyereség felosztása iránti határozat.

2. A társaság hivatalos közlönyének az 1909-ik üzleti évre leendő kijelölése.

3. A megbízásuk lejártá következtében az igazgatóságból kilépő Fischer Ignác, Grünhut Alfred, Reichenfeld Sándor, Rothschild Samu, Simon Gábor és dr. Szabó Zsigmond urak helyett az alapszabályok értelmében 6 igazgatósági tagnak 3 évre, — ugy a felügyelő-bizottsági tagok számának meghatározása és 1 évre való megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1909. január 17.

Az igazgatóság.

A t. cz. részvényesek kéretnek szavazólapjaiknak részvényeik előmutatása melletti átvételére a takarékpénztár helyiségében 1909. évi február 20-án megjelenni.

A társulati igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztendő jelentése a közgyűlést megelőző 8 napon át a t. részvényesek által az intézet helyiségében betekinthető.

VAGYON

Mérleg számla 1908. évről.

TEHER

	Összeg					Összeg			
	10 frankos cs. kir. arany		K	f.		10 frankos cs. kir. arany		K	f.
Pénztári készlet	31	9	80.431	29					
Jelzálogi kötelezők	1.554	3 313	820.133	92					
Törlesztéses jelzálogi kötelezők .			1.788.081	80					
Kezességi kötelezők			121.569	93					
Váltók			1.314 588	54					
Ingatlan birtok:									
Intézeti ház . 270.000 K — f.									
Egyéb ingatl. 51.106 „ 08 „			321.106	08					
Értékpapírok			2.215.810	50					
Értékpapírok függő kamatai . . .			26 906	50					
Kintlevő kamatok	21	57	31.773	25					
Aranyok és frankok			12.613	66					
Osztárak-magyar bank giro . . .			3.057	99					
Adósok			201 534	29					
Óvás és bélyeg költségek . . .			500	—					
Összesen	1.606	3.379	6.938.107	75					
Részvénytőke							375.000	—	
Részvényesek							299.120	—	
Tartalékalap	554	1.082	511.334	56					
Nyugdíjalap			100.000	—					
Tiszti nyugdíjalap			51.431	35					
Betétek	195	1.339	3.812.295	05					
Betétek függő kamatai	2	22	82.333	67					
Betét kamat adó			8 260	48					
Önsegélyző szövetkezet			30.000	—					
Visszszámított váltó			872.035	69					
Letétek			5.827	78					
Előre felvett kamatok	4	30	38.262	99					
Aranyok és frankok	551	656	—	—					
Hitelezők			626.803	—					
Eperjesy Sándor isk alapítv.			10.000	—					
Fel nem vett osztalék		1	189	—					
Nyereség									
4th. 1907-ről 224 ¹⁰ frkos, 110 ar. 7.183-07									
1908. évi nyér. 70 . 139 ar. 108.031-11	300	249	115.214	18					
Összesen	1.606	3.379	6.938.107	75					

Kelt Nagykanizsán, 1908. december 31-én.

Dr. Bentzik Ferenc s. k. társ. igazg. elnök.

Eperjesy Gábor s. k. főpenztáros.

Reintz József s. k. vezértitkár.

Ezen zármérlegét a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1909. január 25-én.

Halphen Mór s. k. felügy. biz. tag. Récsey György s. k. felügy. biz. tag. Rapoch Gyula fel. biz. tag. Unger Ullmann Elek s. k. felügy. biz. tag.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

A pénzügyintézetek ellenőrzése.

Nagykanizsa, február 8.

A fővárosi lapok hasábos cikkeiben számolnak be egy vidéki pénzügyintézet botrányáról. A híradások arról szólnak, hogy az intézet vezető tisztviselője éveken keresztül hamis mérleget készített. A tisztviselő történetesen főrézvényese volt az intézetnek. Érdekében állott a nagy osztalék. Az üzlet azonban nem valami fényes eredményt hozott. A tisztviselő nem esett kétségbe. Egy kisit „megjavította“ a mérleget. Mint a rendőri jelentések mondják hamisított. Egészben néhány nullát biggyesztett az eredményhez. S dőlt az osztalék akárcsak egy jól vezetett budapesti uzsoraszövetkezetnél.

Most azután kiderült a dolog. A főrézvényes könyvelő ur ugyanis tovább adott részvényein és az intézetet, mint mondani szokás, faképnél hagyta. A mérlegreceptet azonban elfeledte átadni az utódnak. Így történt azután, hogy az új könyvelő ur első mérlege furcsa képet mutatott. Az igazgatóság, mint az már szokás, kísértette, hogy a könyvelő nem érti „mesterségét“. Elővették a múlt évi adatokat, hogy tán ennek nyomán lehet valamit „kiokoskodni“. Addig okoskodtak, míg kiderült, hogy a mérleg néhány éve hamis, bár annak idején a „közgyűlés a felmentvényt megadta.“

Eddig az eset. Az ügy néhány napig „anyagot“ szolgáltatott a lapok rendőri riportereinek s aztán csend lett. Egy kis elmélkedésre sem méltatták az ügyet. Pedig milyen érdekes ügy. Egy könyvelő éveken át hamisít, anélkül, hogy az igazgatóság észrevenné, anélkül, hogy az ellenőrzésre

hivatott felügyelő-bizottság még csak gyanút is merítene. Vakon hittek a hamisító urnak. Egyszerűen azért, mert valószínűleg nem értettek ahhoz, ami hivatásuk volt: az ellenőrzéshez. E pontnál van az eset közérdekűsége.

Mikor egy soproni bankbukás, vagy más ily nagyobb bűneset szerepel napirenden, akkor a napisajtó különböző hivatalos és nem hivatalos fórum és érdekszövetség, fel egészen az interpelláló honatyáig, rendszabályt követel mindenki. Ennek hatása alatt tartanak néhány ankétet, a közgazdasági egyesületek egy önképzőkör buzgóságával pályadíjakat tűznek ki a pénzügyintézetek ellenőrzési ügyének megoldására. A korszoruzott pályaművek diszelegnek egyideig a könyvesboltok kirakatában. Azután csend lesz. Az osztalék javítási műveletek tovább folynak, mindaddig, míg az eset „napfényre“ nem derül. Akkor ismét ankét, pályázat, korszoruzott pályamű s végül csend. Nagy osend.

S itt van a nagy baj. Az a hagyományos nemtörődomség, mely bennünket sokban jellemez, itt is érvényesül. A pénzügyintézetek állandó és rendszeres ellenőrzése pedig oly fontos kérdés, mely a legnagyobb érdeklődést megkívánja. A magyar gazdasági élet szerves összefüggésben van a pénzügyintézetekkel. Ez ad beléje vért, életet. A gazdasági élet eme szervének tehát precizen, biztosan, jól kell funkcionálnia.

A pénzügyintézetek rendszeres ellenőrzésének kérdését napirenden kell tartani. A felügyelő-bizottsági intézmény, — tisztelet a kivételnek — elavult. Más modernebb ellenőrző szerv kell.

Módot nem ajánlunk. Sokkal alaposabb

vélemények vannak már e tárgyról, mint az egy rövid újságcikkben tárgyalható. De aktualitásánál fogva rá kell mutatnunk e kérdés rendezetlenségére.

Megyebeli és helyi intézeteink oly biztos és szolid alapon vezetettek, hogy szinte felesleges kijelentünk: nem „haza beszélésre“ irtuk e cikket. De azért mindenkinek kell kívánnia, hogy ez a régóta vajudó ügy megoldást találjon.

A villamos ügy

és az 1,000,000 — kölcsönajánlat.

Nagykanizsa, február 7.

A kereskedelmi bank egy milliós kölcsönajánlatát bizonyára nem azért adta be a városnak, hogy magának szerepet biztosítson a villamosügyben.

A bankra nézve valószínűleg teljesen közömbös, mire fordítjuk a kölcsönt.

Mégis alig került nyilvánosságra az ajánlat, ez mintegy önmagától kapcsolatba került a villamosüggyel. A kombináció mindenestre érthető, mert ép a villamosügy az, melynek eldöntésében nagy szerepet játszik a dolog pénzügyi része.

Nem akarunk jóslatokba bocsátkozni. Nem kutatjuk, hogy a kölcsönnek, illetve most még ajánlatnak minő szerepe jut a villamosüggyben.

Tény, a villamosügy elbírálásánál nagy előnybe jutott a város az ajánlat által. Az ajánlatok nagy szerepe jut. A döntésnek azonban nem szabad tisztán ezen szempont szerint történnie.

Felesleges mondanunk, hogy az ajánlat különösen a házi kezelés híveinek jön nagyon kapóra. Ehhez kell ugyanis legtöbb pénz.

A kereskedelmi bank akaratán kívül nagy lökést adott a villamosüggynek.

Nyers Gyuri meghozza Szélvészt.

Irta: HALIS ISTVÁN.

Matrózunk helyenvalónak találja egyre gyakorabbá mondogatni:

— Semmi, ez csak semmi!

És szava mindannyiszor bizalommal tölt el bennünket, kik szárazföldi patkányok levén, nem tudjuk azt, hogy a legirtózatosabb veszedelemben forgunk, és ritka-szép mulatságnak vesszük a dolgot.

Néha-néha ráérünk egy pillantást vetni az ég és föld közös háborújára és — gyönyörködünk. Milyen szép itt a „hullámzó Balaton tetején!“

Észembe jutott a rémhalász, kiről azt írja Jókai, hogy úgy csónakázik a viharon keresztül, milyen gyors csónakázásban emberfiának nem lehet része. A rémhalász csónakát t. i. egy óriási harsas szörnyeteg viszi magával a testébe hajított szigony-nál fogva. Mi szerencsések vagyunk éppen oly veszettül röpkölni a víz fölött. Szélvész negyedóra alatt keresztül röpit bennünket az akali öblön. — Tihanytól Szepezdig; — pedig ez két órai ut.

Szepezdnél elállt az eső, megszűnt a szél, elsimultak a hullámok. Csónakunkból ismét kihordtuk a vizet a Balatonba.

— És este tíz óra tájban már a révfülöpi csárdában vacsoráltunk víztől csepegő ruhában.

Sohase láttam ilyen bolond esárdát! Ha tányéromról fölemeltem a szememet, rögtön mozgásba jött minden butor; felém hajladozott ablak, ajtó; — s olyan veszettül nekem iramodott az asztal szék, sőt még a sötét is hogy szememet behunytam és rezignálva, tehetetlenül vártam, mikor borul reám az egész kurtakoesma.

Másnap derült ég nevetett ránk. Felső ruhánkat kitergettük száradni és gyöngéd figyelemmel vizsgálattuk jattunkat. Csak most fedeztük föl rajta a felölnyi hosszú repedést. De nem is indultunk tovább, a míg a falu kovácsával két vasántot rá nem ütöttünk. Mennyi rettegést állottunk volna ki, ha tegnap észrevesszük a hasadást!

Mire újra beleültünk csónakunkba, jó kedvünk egészen visszatért. Míg a esősüdes időben végig hajóztunk a Balatonon, néhol kikötve és a esodaszép vidéket bámulva, majd pedig órákig elnézve a sima viztükör fölött. — azalatt nagyokat neveltünk Nyers Gyurinak, ki most világozott föl, hogy milyen veszedelemben voltunk s ő mennyire remegett életünkért. A menekülésre már nem volt reménye sem, de azért minket mindig biztatott. Így történt, hogy a tapasztalt hajós és kitűnő uszó, egyedül félt köztünk. Mi pedig oly nyugodt lélekkel vitorláztunk keresztül a halálos veszedelmen, miut a kis gyerek, kit anyja karja hordoz.

Vallomását Gyuri megkoronázta azzal a nyilatkozattal, hogy ilyen utazás csak nekünk való, nem

pedig nős embereknek, kikért kár lenne, ha elvesznének.

Megszorítottuk Nyers Gyuri erős markát emberül. Ezt a becsületes beszédet nem lehetett más módon megjutalmazni.

A szigligeti öbölben tökéletes szélesönd fogott meg. Szélvész meg se mozdult délelőtt tíz órától este hétig. Ha akartuk volna, akkor se tehattünk mást: ettünk, bort szoptunk, szivaroztunk és mesélgettünk. Sohase éreztem magamat olyan fejedelmi módon!

Nyers Gyuri elmesélte, hogy hajózik a gróffal éjjel.

És ekkor megirigyeltem Tasziló gróft. Nem ugyan a vagyonaért, sem a rangjáért. Haem mert akkor hajózik a Balatonon, mikor a kedve tartja. Milyen gyönyörűség az, ha az ember éjnek évadján hanyatt fekszik a bárkába, és nézi a csillagos eget! Mikor egészen egyedül van! Mikor minden emberi gyalogság eltűnik mellőle, és érzi hogy ő is része a Mindenségnek!

A sok álmodozás után ugy Napáldozás táján valami szellő kezdett lengedezni. Alig lehetett észrevenni, de azért rögtön indultunk.

Keszthelyen pedig ezalatt elterjedt a hír, hogy a Szélvész elsüllyedt, mink meg belevesztünk a Balatonba.

Ha jól tudom Kis Lajos volt a neve annak a lelkes tanár-embernek, aki vállalkozott arra, hogy

Millió kölcsönajánlat a városnak.

— A Kereskedelmi Bank ajánlata. —

(Saját tudósítónktól.) A városi ügyek iránti érdeklődés a Pesti magyar kereskedelmi bank egy millió kölcsönajánlatának jegyében áll. Amint nyilvánosságra került, hogy a kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának főnöke közölte városunk polgármesterével, hogy a bank egy millió korona kölcsönerejéig rendelkezésre áll a városnak, a városi ügyek beavatottai minden felé tárgyalták a bank ajánlatát, melyet rendkívül szimpatikusan említenek.

Pénzügyi körökben arról beszélnek, hogy a millió kölcsönajánlat a bank nagykanizsai fiókjának közbenjárására történt, amivel a bankfiók mindenestre dícséretes tanujelét adta a város ügyei iránti érdeklődésének. A kölcsönről általában még korai beszélni. Egyelőre elvi kijelentésről van szó. A kereskedelmi bank egy millió korona erejéig rendelkezésünkre áll, ami oly tény, melynek fontosságát a városi ügyekben beavatottak előtt nem kell hangsúlyoznunk.

Egy városatyá, ki az összes nagykanizsai pénzintézetek érdekkörén kívül áll így nyilatkozott a „Zalai Közlöny” egyik munkatársára előtt:

— A Kereskedelmi bank egy millió kölcsönajánlatának rendkívül fontosságot ad az aktualitás. Városi ügyeinkre rendkívül nyomástól hatott az a tudat, hogy nem tudunk magunknak kölcsönt szerezni. Most, mint mondani szokás, pénz áll a házhoz. Már ez magában is oly fontos esemény a városra nézve, hogy én az első pillanatban csak ezt az örömdetes tényt akarom leszögezni. Nem kutatom, kinek az érdeme ezen ajánlat. Nem kombinálom a kölcsön eddig ismeretlen feltételeit, nem az esetleg újabb ajánlatot. Csak ismétlem Önnek, a város nagy lidérenyomás alól szabadult.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

fölkeresi nyomunkat. Nyole-évezős nagy csónakba ült és nyole izmos praxival cirkált a vízein.

Az alkonyatban aztán észrevesz egy vitorlást a Szent-Mihály hegyen túl. Csakhogy ez a hajó ép volt, tehát nem lehet az, a melyet keresett.

De mikor közelebb ért, és átkiabálás folytán bebizonyosodott a valóság, akkor olyan öröm-üvöltést míveltek a derék praxik, milyent csupán a vad prariken lehetne hallani. Egészzen melléük eveztek, és mindannyian átjöttek néhány percre a Szélvészre. Kezet szoritottak velünk. Mink pedig, hogy némileg megháláljuk jószágunk, kényszerítettük őket, hogy szopjanak hordónkból.

Azután rögtön hazafelé indultak csónakjukkal. Még pedig gyors iramodással. Egy órával előbb értek haza mint mink, mert Szélvészt nagyon lassan vitte a gyöngye szellő.

Keszthelyen az egész várost föl lármázták. Teménytelen sokaság volt a mólón, reánk várva.

Nyers Gyuri kikötött. Adta Szélvészt, aztán elosont a Csónakda háta mögött.

Mink pedig az éljenző ezernyi tömeg sora között szégyenkezve vonultunk végig. Nem éppen gyűrt rubánk miatt szégyenkeztünk, hanem mert Nyers Gyuri volt minden érdem és mégis minket ünnepelek.

Most már tudom, hogy ez mindig így szokott lenni: egyik dolgozik a munkáért járó éljent más kapja meg!

Azóta Nyers Gyuriban mindig becsültem — az embert. Keszthelyen minden esztendőben csináltunk valami vízi utazást együtt.

Mult héten aztán azt olvasom a Keszthelyi Hirlapban, hogy meghalt Nyers Gyuri. Elment a minden testnek utjára!

Most már csak a Lethe vizén fogok vele csónakázni, hol elfelejtünk minden földi boldogságot, és ahol igazán elmondhatjuk a nagy szót:

— Semmi!

(Vége.)

A tolonc.

— A cselédügy helytelen szabályozása. —

Egy szomorú fejezete a cselédszerzésnek.

A főkapitánynak egy rendelete kitalja Kanizsa területéről mindazokat a cselédeleányokat, akik ötször többször változtatják helyüket éveukint. Első pillanatra úgy tetszik, mintha a szegődményeseket igazán a sok helyváltoztatástól tartóztatná, mert hát eltoloncoltatni senkise akarja magát. Az eltoloncolás a szülőföldön megbecsületleníti a toloncot. Nagykanizsán pedig a toloncnak sokszor igen kellemes összeköttetéseket kell megszakítani. De az éremnek két oldala van. Ha a gazda észreveszi, hogy a cselédeleány nála az ötödik helyet tölti be, csakugy érheti el a cselédeleány rendőri megfenyítését, ha annak könyvét elbozsátáskor nem a leánynak kezébe adja, hanem a rendőrségnél letétbe helyezi. A rendőrség aztán megidéri a leányt és megindítja az eljárást.

Nem kell rámutatnom, hogy minden gazda óvakodni fog ennyire a népszerűtlenség hírébe keveredni. Azt a gazdát, aki a cselédeleányt a rendőrségnek kiszolgáltatja a sürű helyváltoztatás miatt, a cselédek összessége kiátkozza. Van ma már a cselédségben annyi szociális érzés, hogy az ilyen gazdát bojkottálja. Ez a toloncolással nem is igazi bűnös, a cselédszerző, bűnhődik. Tudja mindenki, milyen lépvessztőket helyeznek ki a cselédszerzők, hogy egy kis forgalmat hozzanak a cselédeleányok elhelyezésébe. A hű, jó cseléd nem jövedelmez, nem adóalany a cselédszerzőre nézve. Az éves cseléd nem kedvence a cselédszerzőnek, ez csak egyszer jövedelmez egy évben. A cupringernek változás kell és azt meg is csinálja. Hát a cselédhurelő miféle szemekkel néz az uralmas, aki az ő se tőkét a cselédeleányok eltoloncoltatásával elrontja? Szép szóba kerülne a háziasszony. Azért az eltoloncolási rendszert nem tartjuk szerencsésnek ha a kezdeményezésnek a gazdától kell kiindulnia. Annak a bejelentő hivatalból kell kiindulni. Ott a könyveket ellenőrzés alatt tartják, onnan mehet a följelentés. A rendőrségre haragudhatik cseléd is, cupringer is, annak nem árt, mert annak hivatala, hogy kiállja a szabály- és törvényellenes eljáró emberek haragját. De hogy a gazda jelentse fel cseléd helyváltoztatás miatt, azt nem ajánlanám senkinek, mert arra éber figyelemmel őröknek a főbűnösök: a cupringernél és ha ez egyszer megharagszik, csak b a n k ó - b a l - z a m m a l lehet kiengesztelni. A tapasztalat sekerével összejárta az egész világot, de len cselédszerző viszonyokat mint nálunk — csak Nagykanizsán találtam. Való János.

MULATSÁG.

Szanatóriumi piknik. Hetek óta tartotta számon a közönség a József kir herceg szanatóriumának piknikét. Nemesak azért volt a város érdeklődésének tárgya, mert első rangú nemes célt szolgál, a szegényorsú tudósbetegek segítését, hanem mert az előbbi eyekből renommált estélynek ingerkezett. De megvonzóerővel hatott a közönségre lapunk ama közlése, hogy Fedák Sári is meg fog ott jelenni. Így szombat este szűknek bizonyultak a Polgári Egylet termei a közönség befogadására. Asztal, asztal mellett. Mindenfelé kék, sarga, rózsaszínű és piros jelvényű urileányok szolgálták bájos előzékenységgel az asztaltársaságoknak. A sanatórium egyesület aranyiszívű elnöke Vidor Samuné urnó már napok óta fáradozott a menü előállításával, de azért szeretetreméltóságával az estélyen fardadhatatlannak bizonyult. K. Boérné alezredesné társelnök a munkájában és lebilincselő nyájasságban és mint a leánysereg protectorica hű társa volt. Grünhut Henrikné, Rosenberg Richárdné, Roseafeld Józsefné, Ötvös Emilné, Saper Ignácné, Király Sándorné, Bóhm Emilné, urnók magyaros vendéglátása otthonná változtatták az egylet trmeit. Fedák Sári 9 órákor csakugyan megjelent és asztalra rögtön bucsujáró helye lett ismerőseinek és azoknak, akik bemutatkozni óhajtottak neki. A művésznő szeretetreméltósága pedig kifogyhatatlan volt. A tánc 11 órákor kezdődött, de kezdetben az óriási közönség miatt csak kis térre szorítottak. Az V. ker. hóv. zenekar karmestere Frysaj szép műsort állított össze az étkész időjére. Hanem Arany Jánost lecátolták alaposan, aki azt mondja: „Szavok sem igen van az alatt míg esznek” — mert olyan sans géne

beszólgetés volt, hogy bár a karmester szimpatikus egyénisége és a kifogástalan zeneszámok sürű tapsokat arrattak, de művelvezet csak a zajon keresztül történhetett. Hasztalan volt minden asztalnál a csendet kérő tábla, a csitítgatás; a láрма elnyomta a zene szépségeit. A sanatóriumi piknik kedves fogalomná lett; az egyesület pedig fardaságának méltó elismerésével találkozik az estélyen.

— Jogászból Nagykanizsán. Nagykanizsa jogászkozonsága a Gyermekvédelem céljaira 1909. február hó 13-án a Polgári Egylet összes termében táncestélyt rendez. Kezdeté 9 órákor. Személyjegy 3 kor., családjegy 3 személyre 7 kor., több személyre 10 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad a rendező bizottság.

HIREK.

Emlékeztető naptár.

- Február 13. Jogászból Nagykanizsán a Gyermekvédelem bizottság céljaira.
- A Nagykanizsai Bankgyesület közgyűlése.
  - A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Onsegélyző Szövetkezet közgyűlése.
- Február 14. A Gazdasági Onsegélyző Szövetkezet Nagykanizsán közgyűlése.
- 14. A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése.
  - 20. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyletének estélye.
  - 21. A Déizalai Takarékpénztár r.-t Nagykanizsa közgy.
- Március 1-7. Fősorozás.

— Babochay György beteg. Babochay György Nagykanizsa város volt polgármestere súlyos szembetegséget kapott. Kezelő orvosa dr. Blau és dr. Fodor tanácsára a család felvitte őt egy budapesti sanatóriumba, hol valószínűleg operálni fogják. A beteg állapota iránt sokan érdeklődtek fiánál, ifj. Babochay György gazdasz. városi képviselőnél.

— Óvónők mozgalmá. Mind magyar nemzeti, mind gyermekegészségi, mind szociális szempontból egy legfontosabb intézményünk a kisdédová. Mégis az utolsó időben, mikor a tanítói fizetéseket rendezték, sőt mikor a lateiner világ minden osztálya az állam zsebében kotorászott, az óvónőknek nem jutott semmi, azokról megelégedtek. Vagy talán azt hitték, hogy ezek helyzetükkel teljesen megvannak elégedve. Erre a felfogásra rácsafolnak az óvónők, akik Zalamegyében mozgalmat indítottak meg, hogy testületbe tömörüljenek, hogy így mind érdekeiket, mind a kisdéduevelés ügyét annál hathatósabban szolgálhassák. Az egyesület székhelye Nagykanizsa lesz. A mozgalom élén Szabó Istvánné, Tibolt Boldizsárné és Hajgató Janka helybeli óvónők állanak.

Felolvasó estély a magántisztviselőknél. A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete szerdán, 10-én este tartja második felolvasó estélyét. Miklós Dezsó dr. az egyesület ügyésze fog felolvasni a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyáról.

— Utóállítás volt e hó 5-én. Megjelent 17 apa, kik közül 8 találatot keresetre képtelennek. A megvizsgált 14 hadköteles közül 11 soroztatott be.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a eesesező rózsásabbá, vidá nabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily valóságos pereében. a

SCOTT-féle Emulsiót

erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellesz és könnyen emészthető

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógytárban.

As Emulsió vászár lánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

— **Villamos telep-városi üzem.** Ismeretes, hogy Kaposvárot a villamvilágítást házilag kezelik. Möhler János, a városi üzemek igazgatója e napokban számolt be a múlt év üzleti forgalmáról. E kimutatás szerint a házilag kezelt villamos telep jövedelmezősége a következő volt: Világításért 154.623 korona 39 fillér, anyagért 13.046 korona 78 fillér, munkadíjért 5775 korona 56 fillér, külön-félékért 390 korona 62 fillér, vagyis összesen 175.836 korona 35 fillér. Ezzel szemben kiadás volt 146.879 korona 10 fillér, vagyis a nyereség 28.957 korona 25 fillér.

— **Hévízen rosszak a talajviszonyok.** Ki hitte volna, hogy a szépen fejlődő Hévíz furdón rosszak a talajviszonyok. Ezek javítása kiállításban van ugyan, mely valóban sürgős, nehogy ennek a megyebeli furdónak rossz híre támadjon. Árvay alispán jelentése ez mondja Hévizről: A m. é. szeptember havi közgyűlés elé terjesztett jelentésében volt szerencsém előadni, hogy Hévizen főként a talajviszonyok által hátrányosan befolyásolt egészségügyi állapotok javítása nagyobb szabású intézkedéseket igényel. Jelentésem kiegészítésül van szerencsém előadni, hogy előterjesztésem folytán a földművelésügyi miniszter ur az országos vízépitési igazgatóság közegészségi mérnöki osztályát Héviz furdótelepnek jó ivóvízzel leendő ellátása és csatornázása, a szombathelyi kir. kulturmérnöki hivatal pedig az alagsóvezési és vízmentesítési (száritási) munkálatok terveihez és költségvetésének díjtalanul leendő elkészítésére és szakvélemény előterjesztésére utasította, minek következtében a műszaki felvételi munkálatok — amint az idő engedi — megkezdettek.

— **Az epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezedő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesítésünk, mely szerint egy magyar orvos a betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, alkalmaz gyógyszerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona utca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Amerikai testvéreink az ajkaiaknak.** Honfitársaink ezreit viszi ki a kenyérért való küzdelem Amerika szabad levegőjébe. És ha ott megtalálták munkájuk, véresvéréjük jutalmát, a sziv, a magyar sziv, megszólal bennök és mohón szivnak magukba minden kis szellőt, mely az édes honpartokról száll hozzájuk. Nemrég szomorú híreket vittőlünk a táviró. Elszorult a testvérszív ennek hallatára. Magyar munkátestvéreink a rövid veszedelméről tudósították őket. A vesicai, az ajkai bányakatasztrófa megrendítették őket és nem maradtak hidegen a nyomor ismeretéről, melyet ez a szerencsétlenség maga után hagyott. Az ajkai özvögyeknek, árváknak a számára gyhjtést indított a legnagyobb amerikai magyar lap a „Szabadság” felhívásában ezeket a szavakat használja: „Eltörölhetetlen élő tanujelét kell adnunk a tengeren túl is lángoló hazaszeretnek. Még kell mutatnunk, hogy hiába választ el bennünket mérhetetlen tenger és mérhetetlen távolság a szeretett hazai rögtől: tör és idő nem tudja lekünnben elhalványítani szeretett haza képét. „Szép, okos reánk megbecsülgetetlen beszéd; missionáriusi munkájával a „Szabadság” az egész magyar haza elismerésével, köszönetével találkozik.

— **Játék közben.** Virág István és Németh Bőrce Ferenc tapolcai legények játék közben össze-szólkóztak. Majd telegességre került a sor, miközben Virágot egy késsel Németh szíven szurta. Bőrce Ferencet letartóztatták. — Ezzel a rövid rendőri

hírre a „Tapolcai Lapok” hasábjain át foglalkozik, aminek magyarázata, hogy a megyei városok közül Tapolcán vannak a legvadabb erkölcsök. Verekedés, késelés, gyilkosság Tapolcán napirenden van. A tapolcai sajtó abban találja a baj okát, hogy sok ott az iskolakerülő. A hatóságok minden fáradozása kárba vész. A tapolcai állapotokra mi is felhívjuk a megyei hatóságok figyelmét.

— **A gyékénisi állomás kibővítése.** A budapest—fümei vasutvonálnak kétségteletlenül egyik leg-élőnkébb forgalmu állomása a gyékénisi. Ennek fontosságával már nemcsak a belügyi kormány, hanem a nagyon-nagyon lassu mozgású kereskedelemügyi miniszterium is tisztában van. A gyékénisi állomás mai berendezése mellett képtelen a nagyarányu forgalom lebonyolítására. A zágrábi vasuti üzletvezetőség előterjesztése a kereskedelemügyi kormány elhatározta, hogy a gyékénisi állomást az igényeknek és forgalmi szükségleteknek megfelelően kibővíteti. Az ezirányu előmunkálatokat már meg is kezdték.

— **Önérzetes szobaleány.** Egy helybeli uri családnál már régebben van szobaleányi minőségben Városi Jolán. Takarékoságával már néhány száz koronát is sikerült félreraknia. Annál kellemetlenebbül érintette a leány anyját, hogy a múlt hónap fizetését egészen felhasználta valamely társnőjénél elvált keresztanyaság alkalmával. A leányt anyja megdorgálta, sőt tetteleg is bántalmazta. Az érzékeny szívű szobaleány pedig — mi telhetett tőle sublimát oldatot ivott, de az első fájdalommal mindjárt rémülve jajgatta fel az egész házat. Azonnal a kózkórházba szállították, hol ellenmérget adtak be neki, és most már jól érzi magát újra és örvend az életnek, melyet egy csokélyosság miatt könnyelműen el akart magától dobni.

— **Lövőgyakorlat.** A nagykanizsai cs. és kir. közös hadsereg legénysége f. hó 12-én és 13-án Kiskauzsa, Bajcsa, szepetneki major és Principális csatornával határolt lövőterén harcszerű (éles töltés) lövészettel fog tartani. A lövőgyakorlat reggeli 9 órakor kezdődik és délután 2 óráig tart. A megjelölt napon és időben a lövőterén, a lövőirányban (Kiskauzsától Bajcsa felé) 7000 lépés, oldalirányban (a Principális csatorna és szepetneki major közötti téren) 3000 lépés távolságon belül tartózkodás életveszélyes.

— **A Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való sz. tküldéssel, 2 korona 20 fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

— **Táncmulatság.** A Gselmi Polgári és Önképzőkör 1909. február 14-én, saját könyvtára gyarapítása céljából, Grosz Ignác vendéglőhelyiségében, szórakoztató előadással egybekötött zártkörű farsangi táncmulatságot rendez. Kezdeté este 7 órakor. Éjféli szünet alatt tombolajáték.

— **Betöréses lopás.** Mesteri Ferenc postatiszt szombatn este a Szanatoriumi pikniken volt. Ezt az időt ismeretlen tettesek felhasználták és Kinizsit utcai lakásába betörték és 160 kor. készpénzt és ékszereit ellopták. A rendőrség erőlyesen nyomozza a tetteseket.

— **Vasuti tolvaj.** Kedden értesítették Kanizsáról a murakereszturi állomást, hogy a 912. sz. vonat egyik utasa ellopta a kalauznak a táskáját. Murakeresztúron csakugyan kiszállt az enyveskező utas a táskával és nyomban letartóztatták. Egy csomag felérnemű is volt nála. Három fehér vánkoshéj, 3 fehér férding R. M. monogrammal. A ruha még nevelés volt valószínű, hogy valamelyik kanizsai padlásról lophatta a hol száragatás végett ki volt terítve.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmát, csúszós és kőszényes bajok és mindennemű gynladások a „Moll-féle sós borzesz”-szel gyógyítatnak biztos sikerrel — Egy üveg ára 2 kor. Sztéküldés naponta utárvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidék. gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az 5 gyári jelvényével és aláírásával

KÖZGAZDASÁG.

A Gazdasági takarékpénztár közgyűlése.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Nagykanizsa tegnapi tartotta évi rendes közgyűlést Koller István elnöklésével. A közgyűlés iránt a részvényesek nagy érdeklődést tanúsítottak. Koller István elnöki megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket. Megemlékezett az intézet 1908. évi működéséről, melyet a közgyűlés helyeslése közepette sikernek mondott. Az év eseményei közül különösen kiemelte az intézet tőkeemelését, mely a legnagyobb sikerrel járt. (Tetszés.) Nyilatkozott az adóreformról is, melyet a pénzüzetekre nézve rendkívül súlyosnak tart. S mert — ugymond — az intézetek nemcsak betétet őriznek hanem kölcsönt is adnak, az intézetek kénytelenek lesznek az új terhet a kölcsönvevőkre hárítani, ami a pénz drágulását és ezáltal a gazdasági osztályok kárát fogja jelenteni. Az éljenzéssel fogadott elnöki beszéd után a közgyűlés elfogadta a beteresztett számadásokat. Malatinszky Ferenc zalacsányi földbirtokos, részvényes a közgyűlés nevében megköszönte az igazgatóság buzgó működését. Az 1908. évi osztalékszelvények az intézet pénztáránál mai naptól kezdve 16 koronával beváltathatók.

Esküdtszéki tárgyalások.

(Saját tudósítónktól.)

Első nap.

— Atyafiság csupa jószág. —

Február 3-án kezdődtek az esküdtszéki tárgyalások. Három véres dráma, három sötét bűn került a mostani ciklusban az esküdtszéki bíróság elé.

Az első napon Busa István és Busa Lajos bánokszentgyörgyi lakosok ültek a vádlottak padján. 1908. november hó 8-án este történt, hogy Busa István és Busa Lajos lakásukban arról a földvásárlásról beszélgettek, amelyet Busa István Iványi János bánokszentgyörgyi lakos ellenére akart kötni.

Közben sértőleg nyilatkozott Iványiról, aki az ablak alatt hallgatódzott, és visszasértette a testvéreket. A két jó fiúr, nem hagyta egymást, hanem István kapával, Lajos pedig fejszéval felfegyverkezve rátámadtak a kint álló Iványira és úgy helyben hagyták, hogy másnap elköltözött az örökös házába.

A törvényszéki tanács Weber Károly kir. ítélőtáblai bíróból és dr. Kenedi Imre és Gyenes Sándor törvényszéki bírákból alakult meg. Busa Lajos védője dr. Balázs Zsigmond, Busa Istváné pedig dr. Miklós Dezső ügyvédek voltak.

Dr. Balázs Zsigmond beszéde folyamán azt bizonyította, hogy védenre jogos önvédelemből követte el tettet. Dr. Miklós Dezső volt a másodrendű vádlot védője.

Az esküdtszék bírálta a Btkv. 306. §-ába utköző súlyos testisértés büntetésében mondták ki a vádlottakat bűnösnek. Mindketten 5—5 évi fegyházat kaptak.

Második nap

— Boldog családi élet. —

Február 5-én Kozma Bognár Lajos felett ültek székelt az esküdtek. A fiatal bűnös apját ölte meg. Anyját védelmezte és közben egy 2 csöví fegyverrel lelötte atyját alsószídi tanyájukon.

Torhelt védője dr. Bartha József volt. Az esküdtek a bűnösség kérdéseire igennel, a jogos önvédelemre nemmel feleltek. Bírák vádlottat 6 évi fegyházra ítélték. Az ítélet kimondása után az eddig szabadlábban levő bűnöst letartóztatták.

Harmadik nap.

— A mulatság vége. —

Pénteken Zsinics Mihály alsódomborui lakos bűnyge került sorra. Az ősszel Zsinics Légrádon egy három krajaéros bicskát vett. Hazatérve Alsódomborun bement egy korszába, ahol egy társa kötekedve 2 krajaérrt kérte a kést. Ezen annyira összeveszték, hogy Zsinics heleszurta a társába a kést. A védelmet dr. Lőke Emil látta el. Vádlottat 3 évi fegyházra ítélték.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Mádor-utca 7., ifj. Wajdits Jozsef

könyvkereskedése és minden hirdetési iroda.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatba kis hirdetőket foglalt Ifj. Wajdits József könyvnyomtatásos Deák-tér és a kiadóhivatal Nádor-utca 7. jutányos tarifa. Többzárú hirdetőknél árkedezmény.

Azonnali belépésre ajánkozik

egy fiatal, csinos megjelenésű, a fűszer és csemege szakmában teljesen jártas segéd, szerény feltételek mellett.
Czím: Ifj. Wajdits József könyvnyomtatásos Deák-tér. 45

A „ZALAI KÖZLÖNY”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

egyedüliek által az melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismervé. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyított házi készítésű, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhírnél, osztrák és meghütséknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K 80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerár az „Arany oroszianhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 nou.

Minden napi szétküldés.

„N-1-17” — „Papa megengedte! Nusz' valdál Jakobi-főle Antifolcin-olgarattabúvolyok fadohozban!”

Figyelem! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden doboz egy érdekes búvészkártyát tartalmaz.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet legyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökereis oltványokból, amerikai és európai szőlő és gyökereis vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió kézzel.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelep

12

Bihardiószeg.

a legjobb és legfinomabb
CZÍPŐRISZTOSZER

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorfájdalom, rögzített székrekedés, májbetegség, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi készítésű készítmények óta mindig nagyobb terjedést szerzett. — Ára egy lepcsésített eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyttetnek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, »A. Moll« felirattal önozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz azonosan mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közhírnél, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőrkímélő ápolására gyermekek és felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerár, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautólevéllel teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Oh, jaj!

Köhögés, rekedtség és
einyálcásodás ellen
gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyítot

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszerárakban.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM TELEP NAGYŐSZ TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET 50K MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Wádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

Vidéki színészet.

Festetich Andor gr. jelentése.

Mindenképpen érdekes és értékes jelentést adott Festetich Andor gr. a vidéki színészet országos felügyelője Apponyi Albert gr. miniszter elé. Érdekes azért, mert belőle megláthatjuk, hogy az egész ország színésze, minthogy éppen a vidéki színészet adja az általános nivót, miféle tényezőként szerepel a közművelődés és művészet terén. Nem kell tulságosra becsülni a színészetnek általában e működését, de azt a feladatot, melyet e téren a társadalom reá biz, Festetich szerint, betölti. Ma már nem kell, nem szabad a nagyobb vidéki városok színészetét lekicsinyelni, mert a színészek általános művészi nivója ma már oly fokú, és a kiváló egyéniségek oly számban vannak, hogy a vidék is eléggé kielégítheti fejlettebb művészi igényeit.

Festetich gr. a saját tapasztalait, saját európai izlését tartja élénk tükör gyanánt, melyben megláthatjuk azokat a kívánalmakat, melyekkel a színésztársaságok iránt a fejlettebb műérzék fellépni tartozik. A szertelenné vált operettkultusz szünőfélben van egyébként is, amitől hasztalan óvtuk a serdülő ifjúságot. Kanizsán ezek a nagyrészt francia szemérmelenséggel ékesített hülyeségek okozták, hogy némely iskola igazgatósága az egész szini szezonra megtiltotta a növendékeknek a színház látogatását.

Ez természetesen jelentékeny anyagi károsodása a színigazgatónak, de hasztalan tekintik az ilyen intézkedést ósdiinak, copfosnak, az iskola nem nyújthat kezét a színháznak abban, hogy az ifjúság arcáról a szégyenpirt letörölje. Káros azonban maga az iskola is, mely nem talál nevelő, művelő eszközt a színházban olyan irányban, a melyben azt a magyar nemzeti szellem megkivánja. A magyar eredeti dráma, vígjáték, már nyújt olyan gazdag repertoárt, hogy a léhaságokkal telt hülye disznóságok minél ritkábbak lehessenek szimpátunkon.

A jelentés azt is mondja, hogy nagyobb színészdirektorok — ezekhez számítja Kövesyt is — nemcsak, hogy az eredeti drámái műfajokat kellő számban cultiválják, de még más színpadon elő nem adott újdonsággal is gazdagítják a repertoirt. Ugy hogy változatosabb, élénkebb műsor alig képzelhető, mint a vidéki színházaknál.

Kivánja azonban, hogy az elsőrendű igazgatóktól a klasszikusok, a magasabb drámái termékek, a magyar történelmi darabok gondosabb és szorgalmas művelését kell megkövetelni a divatos, de léha, frívól külföldi bohózatok helyett.

A szinügyi-bizottság és a sajtó képviseli a közönség ez irányú követeléseit és

azt hisszük, hogy adandó alkalommal ezeket az irányeszméket hangoztatni egyik forum sem fogja elmulasztani.

A megyei pénzek elhelyezése.

Sok hűhó semmiért

Marad minden a régiiben.

Nagykanizsa, február 10.

A vármegye hétfői közgyűlése úgy határozott, hogy az árvapénzek a központi hitelszövetkezetnél, az alapok pedig a magy. kir. postatakarékpénztárnál meghagyassanak. A döntés oly egyöntetűséggel történt, hogy akár nem is kellene e dologgal bővebben foglalkoznunk. Hisz azt kell hinned, hogy az ilyen egyhangú döntést, alapos megvitátás előzte meg. Azonban nem ez történt. Sőt még csak nem is ez előzte meg. Ellenben volt egy kis nézeteltérés a főispán és az alispán között. Megelőzte a határozatot Andrassy körrendelete S ilyen „forró” hangulat közepette, a kedélyek lecsillapítására legjobb volt — mindent hagyni a régiiben. Legalább ezt hitték. A megyei intézetek nem érdemelnék oly kedvezményt, mint a hitelszövetkezet. Mintha bizony nekik sok-sok millióval nem volna több a megyei kihelyezésük, mint a hitelszövetkezeté.

E határozat valóban érthetetlen előttünk. Mikor Udvardy Vince a megye szeptember 14-iki gyűlésén indítványozta, hogy a megye pénzt hozzuk haza, mert ezt kívánja a megye gazdasági érdeke, agy taps fogadta az indítványt.

Az indítvány megérdemelt tetszésben részesült. A megyének — így mondták — kötelessége az intézetek pártolása támogatása, hisz ezzel a megye közönségét támogatjuk.

Az intézeteket felszólították kamatajánlat beadására. Mindegyik ajánlott oly előnyös tételt, mint az Országos Központi, ki az utolsó pillanatban adott be újabb és kedvezőbb ajánlatot. Lehet, hogy ugyanezt a kamattételt a megyei intézetek is megadták volna. Erre azonban úgy értesülünk, nem kaptak felszólítást.

Január közepén megérkezett Andrassy ismert körrendelete. A „Zalai Közlöny”-t ekkor már úgy informálták, hogy a megyénél beavatottak állítólag tudnak már arról, hogy a februári határozat nem lesz olyan, minőnek tervezték. Mi azt hittük, hogy ez csak kombináció. A történetek azonban igazolták forrásunk jól értesültségét.

Nem akarjuk újból részletesen felsorolni az érveket, melyeket a pénzek hazahozása mellett már sokszor elmondottunk. Bosnyák Géza felszólalására csak azt jelentjük ki, hogy a központi Hitelszövetkezet zala megyei kihelyezése korántsem oly nagy, minőnek azt mondják. A megye betéte sokkal nagyobb: mint az itteni kihelyezés.

Általában az egész úgy oly színezetet nyert, melyre valóban elmondhatjuk: Nagy hűhó semmiért. A betétek elhelyezésével fellármázták a megyei intézeteket. S végül marad minden a régiiben, mert fő a vármegye békéje.

Most aztán a megyei pénzügyintézetek igazgatóságai visszaszívhatják évi jelentésükben kifejezett ama sok szép reményt, melyet a megyei pénzeknek itthon való elhelyezéséhez fűztek.

Csak arra vagyunk kíváncsiak, miért kell Zalamegyének az Országos Hitelszövetkezet 28 millió betétállományához, közel három millióval hozzájárulni. Ezzel a felvilágosítással adós maradt a vármegye közgyűlése.

Villamos operette

100 közgyűlési változatban.

Szövegét írta és zenéjét szerelte Luigi Francesco.

A balletet előadja a városi ballette-személyzet.

SZEMÉLYEK:

Cajus Valentinianus dictator
Fabius Cunctator consul
Rufidius augur
Marius Fredericus demagog
Tullius néptribun
Alexius Cato censor.

I. JELENET.

Dictator. Sötét van, nem látok,
Gyujtsál rózsám világot.
Rufidius Nem lehet az édes fiam.

(Mondja a böles szomorúan.)

D. Már miért ne lehetne, ha én akarom.
Ruf. Mert kiszáradt a mécsből az olaj.
D. Hát a villam? Az kutya?

R. Jól mondád pagyur; elvitte a kutya. Franciscus haragszik, még a napvilágot is elállná előlünk, ha tudná

D. Franciscus elvesztette kegyelmemet. Jöjjön az ellensége, ha van.

R. Az is haragszik, mert karikát huztál az orrába.

D. Láncon ide mind a kettőt. Jöjjön a falu apraja-nagyja.

II. JELENET.

Belépnek: Fabius Cunctator, Alexius Cato censor, Marius Fredericus demagog és Tullius néptribun.

Fabius C. Ne tüzeskedj uram! Ráérrünk arra még.

Alexius censor. Ne hívd ide uram Franciscust, én ki nem állhatom (énekel)

Nem kell nekem senki megunt babája,
Akármilyen jó is, bármit ígérjen is,
Hiába.

Marius demagog: Fölséges nép! Én mondom nektek, pedig amit én mondok, azt meg is szoktam bánni, hogy csak egy ember segíthet a bajunkon: Cincinnatus Siemens. (Énekel)

Nincsen párja Nagykanizsán
Siemens-Schueckert cégnek.

(Kívülről hangzik Cincinatus éneke):

Erre jertek, itt van az ut
Kinyitottam a kaput.

Cunctator: Arra is ráérünk.

(Behallik Franciscus éneke):
Vagyok olyan legény mint te,
Vágok olyan rendet mint te;
Ha nem hiszed gyere velem,
Nézd meg az én villamtervem.

Cunctator: Arra is ráérünk.

Tullius néptribun:

Nem kell nekünk, volna csak,
Féltünk tőle, gyere csak.

Tribusok! Figyelmeteket kérem; arra esküdjétek, amit én mondok. Halál Franciscusra, halál Cincinatusra, mert nem adnak ingyen villamvilágítást. Nem is kell. Osindáltattam már az ácsesál egy leydeni palackot, abba belegyűjtjük az ég villámit és amikor kell, lassankint felhasználjuk. Most tapsolj nép. (Frenetikus taps. Éljen Tullius.)

Cunctator: Arra is ráérünk.

Dict. Már pedig én azt mondom, hogy nekem világosság kell. (Szaval):

Világosság téged szomjazájak . . .
Mehr Licht!

III. JELENET.

(Az ég nagyot dörög, a háttérben Franciscus mint arab kalifa kiemelkedik a mélységből. A ballet-kar körüláucolja, a Senatus pedig papucsának esúcsát sorra csókolja.)

Együtt: Üdv néked kalifa. Tied az élet, tied a halál.

Franciscus: Minden meg van boesátva (áldólag kiterjeszti karjait).

Cunctator: Arra is ráérünk még!

Fordította: Josephus Flavius.

Pénzintézet alapítás Zalaegerszezen.

Miért kell új intézet?

Egy szakértői nyilatkozat.

Zalaegerszezen három pénzintézet van, mely a szükséges hitelügyeket teljesen kielégíti. Ezek ellenére is bizonyos oldalról mégis észlelhető úgynevezett mozgolódás egy új intézet alapítása dolgában. Miután a mozgalom „hullámai” a sajtóban is mutatkoznak már, érdekesnek tartottuk a zalaegerszezi gazdasági élet egyik kiválóan képzett vezető egyéniségét meg kérdezni e tárgyban.

A „Zalai Közlöny”-nek adott nyilatkozat így hangzik:

— Mindig akadnak egyének, kik szívesen vállalják az igazgatósági tagságot. Új intézetre Zalaegerszezen nincs szükség. A helybeli három intézet a hitelügyeket bőven kielégítik, mit a most megjelent mérlegeik is bizonyítják. Összes kihelyezésük 7.580.000 korona az értékpapír és ingatlanokon kívül. Ennek ellenében csak 173.355 korona értékű váltó került visszleszámitolásra, míg átruházott kölcsönök általában nincsenek. Szóval az intézetek tökéresek. Idegen tőkére itt nincs szükség. Az alapítók az új intézetet a budapesti országos gazdasági bank fiókjául tervezik.

Ennek állítólagos feltétele, hogy 150.000 korona részvényt helyben és vidéken jegyezzenek. Most ebben fáradoznak.

... Így fest az új alapítás szakértői világításban. Tehát a zalaegerszezi intézetek a hitelügyeket kielégítik. Talán bizony a 150.000 korona részvényjegyzésre van szükség. Vagy ha nem, hát miért kell új intézet? Tán csak nam új igazgatósági tagságokért, mint az már szokás a „jó vidéken”.

PESTI MAGYAR Kereskedelmi Bank

Részvénytőke ALAPÍTÁTOTT Tartaléknap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetétet

takarékpénztári könyvecskékre

valamint

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. o. 1/2 9—12-ig,
D. u. 1/2 3—6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ○ ○

HIREK.

Emlékeztető naptár.

- Február 13. Jogászbál Nagykanizsán a Gyermekvédelem bizottság céljaira.
 • A Nagykanizsai Bankgyűlését közgyűlése.
 • A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezet közgyűlése.
 Február 14. A Gazdasági Önszegélyző Szövetkezet Nagykanizsán közgyűlése.
 • 14. A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése.
 • 17. A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete felolvasó estélye.
 • 20. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyesületének estélye.
 • 21. A Délzalai Takarékpénztár r.-t Nagykanizsa közgy. Nagykanizsai Rabsegélyző egyesület közgyűlése.
 • A nagykanizsai kath. legényegylet Tarka estélye.
 Március 1—7. Főszerzés.
 Március 7. Az Ipartestület közgyűlése.

— Főszolgabíró választás A megye közgyűlése a balatonfüredi főszolgabírói állásra Langer Istvánt, a tapolcaiba Karácsony Kálmánt választotta. A választást óriási korteskedés előzte meg.

— Kinévezés. A király Orf Győző nagykanizsai törv. joggyakorokot a kaposvári törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— Eljegyzés. Weisz Miksa divatárkereskedő Nagykanizsán, eljegyezte Spitzer Rózsi ki-asszonyt Dunaföldváron. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gyűjtés a messinaiaknak. A messinai szerencsétlenek részére történt gyűjtés befejeződött. A gyűjtés eredménye 1255 korona 46 fillér. A gyűjtött összeg felét az ajkaiak kapják. A másik felét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank útján a messinaiak kezéhez juttatják.

— Névmagyarosítás Löwinger Jenő a nagykanizsai 48-ik gy. ezred őrmestere nevét „Lengyel”-re magyarosította.

— Messina és Ajka. Zalaegerszezi város közönsége részben a délolaszországi földrangos által szerencsétlenül jártak, részben az ajkai bányaszerencsétlenség áldozatainak felsegélyezésére 1909. évi február hó 14-én az Arany Bárány szállodában gróf Batthyány Pálné pallini Inkey Valeria ömöltóságának védnöksége alatt hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez.

— Elhárított vasuti szerencsétlenség. Ily cím alatt a „Zala” 10-iki száma azt írja, hogy a Nagykanizsáról Budapest felé tartó 1061. számú gyorsvonat — tehát déli vasut — Erd állomás mellett beleszaladt volna a Budapestről jövő 1912. számú személyvonatba, ha egy váltótör idejében nem veszi észre a közlő veszélyt és a gyorsvonatot kiáltással meg nem állítja. A „Zala” ezen híre vonatkozólag a következőket közli velünk:

„Nincs tudomásunk arról, hogy ez a kalandos természetű eset a déli vasut vonalán megtörtént volna. Ezt a következők igazolják: 1. A D. V. vonalain Erd állomás nincs; van Erd Hamzsabég, de ez megállóhely. — A cikkben említett számú vonatok a d. v. Budapest—Prágerhofi vonalán nem közlekednek. Itt csupa 200-as számú mozdony jár, nem pedig mint a „Zala” írja 1061 és 1912. — 3. A tudósításban jelzett időpont sem egyezik a menetrend adataival.”

Erdekes, hogy a „Zala” cikke „Saját tudósítónktól” jelzéssel jelent meg. Most tehát a tudósítónak a hogy sor cikkének állításait a fenti közlésel szemben igazolja.

— Halálozás Klein Ede Illés, a Strém és Klein neves gyarmatárú cég volt beltagja f. hó 9-én rövid szenvedés után elhunyt. Egy fáradtságos élet munkája után vagyonban megegyezően a magánéletbe vonult vissza, de szabad idejét az országos jótékonyági és egyéb humanitárius egyletek szolgálatában töltötte el. A jókedélyű öreg ur több pénzintézetnek is igazgatósági tagja volt. Mintegy két héttel ezelőtt betegeskedni kezdett és többé nem hagyhatta el a kóráglyat. Halálát neje szül Strém Julia és nagy számú kiterjedt rokonság gyászolja.

— A vasutas szövetség nagykanizsai kerületének vasárnap délután lesz közgyűlése, mert a legutóbbi összehívott gyűlés nem volt határozatképes. A legutóbbi közgyűlés óta a kanizsai kerület nagyobb lett. A budai vonalból egész Siófokig terjedő rész tartozik újabban Nagykanizsához. Csatlóztak ezenkívül a Osáktornyán beágozó zaboriai vonalat Rosenheim Samu lemondása következtében megürösödött elnöki állást egy jól értesült forrásunk szerint Buchwald Ernő (Siófok) megválasztásával fogják betölteni.

— Magyarok Lanisianában. Zboray Tivadar hazánkba már mintegy 15 év óta él Springfieldben Lanisianában, az Éjszakamerikai Egyesült Államok déli országában. Ott egy kivándorlási vállalat élén áll. Most hirt ad lapunknak arról, hogy Albany helység magyarjai kérvényben járultak Lanisiana állam kormányzójához, engedje meg nekik, hogy Albany helység nevét ezentul „Balaton”-nak hívják. A „Balaton” nevét minden magyar gyermek ismeri, mondják kérvényükben és ez a név csalogatná (!) a magyar kivándorlókat. A Balaton név kizárja a tévedést, mert egész Amerikában csak egy helységet hívnak Balatonnak, míg Albany igen sok van, és végül a Balaton név kiejtése nem okoz az angol beszédnek sem semmiféle nehézséget. Ha akár az utóbbi oknál fogva angolok látogatják meg a mi Balatonunkat, Sági János hírlapíró társunk, örömmel üdvözlőné őket.

— Csak egy virágszálat! A József Királyi Herceg Szanatorium Egyesület Nadasi Sárközy György ur védnöksége alatt e hó 20-án a „Baresi Társaskör” összes termeiben hangversennyel egybekötött zártkörű táncestélyt rendez.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testület, csökkenti a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárúházaiban. — Árú 0,50 forint 4.— koronára.

— **Tartalékosok behívása** A tartalékosok behívására vonatkozó miniszteri rendelet 1909. évre most jelent meg és ezen évre is 3 heti aratási fegyverszünet figyelembe vételével állapította meg. A behívásokat már március közepén megkezdhetik és a Boszniában allomászozó zászlóalj tartalékosai oda vonulnak be. Azou tartalékos tiszthelyettesek és tiszteknek, akiknek csak 1910. évben kellene bevonulni, de már az idén beakarnak vonulni kérelme teljesítendő. A hadgyakorlatok alól való fölmentést csakis egész kivételes esetben engedik meg.

— **Új telefon forgalom** F. hó 10-től kezdve a Kanizsa—marburgi távbeszélő forgalom megnyílt. Beszélgetési díj 3 percenként 3 korona, szolgálati értesítés díja 1 korona olyformán, hogy a forgalom hétköznapokon délelőtt csak 10 óráig délután pedig 4 órától kezdve bonyolítható le, a napnak többi részében pedig csak sürgős beszélgetések válthatók, melynek díja 3 percenként 9 korona.

— **A Rozgonyi-utcai iskola.** Meglesz okvetlenül. Székely Nándor városi m. ruók ugyanis nemrég felmérte a telket, melyen az új iskolát felállítják és a város a határidőre elkészíti a tervet. Azután bizottság, tanács, közgyűlés, megye stb. fórumokat, ha eredményesen megjár a terv, akkor... Szóval lesz új, modern, nagy és szép népiskola a Rozgonyi-utcában.

— **Az ipartestület köréből.** A nagykanizsai ipartestület előjáróságának gyűlése az évi közgyűlés napját f. évi március 7-ére tette. Az előjáróság tagjai sorából alapszabály szerint a következő 11 tagot sorsolták ki: Keller Mátyas, Serman József, Székely József, Rosenthal Géza, Csillag Károly, Perkó Péter, Tóth Lajos, Perger Imre, Horváth György, Polgár János és Sió Károly. A közgyűlésen ezek helyett új előjárósági tagokat választanak, vagy ezeket újból megválaszthatják.

— **Misztrik mozija** nyújtja a legolcsóbb, legkellemesebb esti szórakozást. Szombaton új műsor.

— **A Tüdővész gyógyszeréről** a bükkfakátrány-készítmények teljes joggal régi hírnévnek örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatnak, melyek között legjobb a „Sirolin-Roche” miután ez hatásos, inger nélküli és mindeuk előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszerertárban.

— **Közgyűlés.** Az Országos magyar kereskedelmi egyesülés zalamegyei kerülete Újnapi Elek Lipót kir. keresk. tanácsos elnöklété alatt Nagykanizsán, 1909. február hó 14-én, vasárnap délután 3 órakor a városbába nagyteremben közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Számadások előterjesztése. 3. Beszámoló az Omke működéséről, tart a dr. Szende Pál központi főtítkár ur. 4. Új

— **Letartóztatva.** A Mesteri Ferenc postatiszt kárára f. hó 6-án éjjel eikövetett lopás tetteseit a rendőrség letartóztatta Bogyai Viktor és társai személyében. A letartóztatottak beismerő vallomást tettek; az ékszerek nagyrésze megkerült, a pénz azonban, mely mindössze 40 korona volt már elszott. A bűnjelek áttétettek az ügyészséghez, a bűnösöket is tegnap kísérték át az ügyészségi fogházba.

— **Gyilkos vaddisznó** Pellák János csermői csőszt tegnapelőtt, mikor az erdőre ment tüzelő-fáért, egy hatalmas vadkan megtámadta és a szó szoros értelmében darabokra tépte. Amikor ugyanis a vadkan vérző és tajtékzó szájjal feléje rohant, Pellák fölemelte fegyverét és hatalmas ütést mért a fenevad hátára. Lövésre, se ütésre nem volt már több ideje. A vadkan óriási erővel nekirohant Pelláknak, föllokte és agyarával össze-visza hasogatta. Az arra járó emberek tegnap találták meg szétmarcangolt holttestét. A hatóság megállapította, hogy a gyilkos vadkant egy vadásztársaság sebezte meg s már napok óta így bolyongott az erdőben.

— **Nagykanizsa—Alsólendvai vasut.** Az alispáni értesítés szerint e helyi érdekl. vasut közgazgatási bejárása Képesy Arpad min. oszt. tanácsos vezetése alatt február 18-ik napján kezdődik. Összejöveteli helyül d. e. 9 órakor Nagykanizsa városbába tanácssterme tüzetik ki. E napon Nagykanizsa, Szepetnek, Petri és Tótszentmártos községek kertünek napirendre. A bejárás folytatása febr. 19-én Letenyén, febr. 20-án Alsólendvára a nevezett községek közbenjöttével fog megtartatni.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a **Fattinger-féle kutya-Kalács,** mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg bérmentve 3-20 K. **Fattinger-féle Puppy-Bisquit** kólyok-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3-50 K. Arjegyüket bérmentve küld: **Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügelutterfabrik, Wiener-Neustadt.** 250-nél több elő díj. A Fattinger-féle tápszert állatorvosi ellenőrzés mellett készüli.

EGYESÜLETEK.

(—) A Nagykanizsai magántisztviselők egyesülete tegnap este tervezett felolvasó estélyet i. no 17-ere határozottá. — A felolvasó asztalnál Miklós Dezso dr. foglalt helyet.

(—) A nagykanizsai rabsegélyző egylet évi reudas közgyűlést i. no 21-en a kir. törvényszék lotargyalasi termében tartja meg. A közgyűlés tárgya a szokásos évi jelentések és a tisztikar megválasztásán kívül meg egy fontos indítvány tesz, a mely az általantul való segélykeresésről szól. A választmány ez uton is meghívja az egylet tagjait a közgyűlésre. A jatekonyecuti egyesület celjaira ez évben a Délzalai takarékpénztár 10 koronát, a Nagykanizsai

bankgyesület 10 koronát, a Keszthelyi takarékpénztár 20 koronát adományozott, Löwy Adolf helybeli lakos pedig 4 korona esküdtíját engedte át. A jószívű adakozóknak köszönetét fejezi ki az egyesület választmánya.

A Zalai Közlöny

egyes száma

az alábbi helyeken kapható:

ifj. Wajdits József könyvkereskedésében

Deák-tér,

Schwarz és Tauber dohánytözsdeben

Kazinczy-utca,

Bajkor Béláné féle dohánytözsdeben (ezelőtt Gerstner féle) Csengery-ut.

Egyes szám 10 fillér

KÖZGAZDASÁG.

A Délzalai Takarékpénzt. mérlege.

A Délzalai Takarékpénztár r. t. Nagykanizsa lapunk 10-ik számában közölt mérlegét nagyon kedvezően fogadták. Az intézet nyeresége K 115,214 (+ 35,269 K) ami részben az üzletágak emelkedését, részben pedig a mult évi kedvező kamatviszonyokat mutatja. Az üzletágak fejlődése indokolta a novemberi tőkeemlést, mely még e mérlegben nem jut kifejezésre, miután a tőkeemlést 1909. március 31-én nyer végleges befejezést, midőn az intézet ca. 1.386,000 korona saját részvény és tartaléktőkével fog rendelkezni. Az intézet betétállománya a tavalyihoz képest cca 217 ezer korona emelkedéssel, december 31-én 3.812,295 korona. A betétállományal szemben szép arányban van a 2.215,810 korona értékpapír tárcá, mely, a szakkörök véleménye szerint is, szép tétele a mérlegnek. A február 21-ére összehívott közgyűlésnek az igazgatóság javasolni fogja, hogy a K 115,214 nyereségből az alapszabályszerű igazgatósági és felügyelő-bizottsági jutaléokra 16,014—750 drb. részvény után a 100 korona osztalék, a tartalékalapra 8665, ingatlanok leírásra 5106, tisztviselők jutalmazására közel 2000 korona fordítások. Új számlára 7338 koronát visznek át korona értékben és mintegy 3000 koronát arany értékben.

— **Meghívó.** Az Országos Gazdasági Bank r. t. zalaegerszegi fiók alapítói Zalaegerszegen, 1909. február hó 13-án délelőtt 11 órakor az „Arany Bány” szálloda első emeleti Kereskedelmi Kör helyiségében az Országos Gazdasági bank r. t. vezérigazgatójának közbenjöttével megtartandó alakuló gyűlésre ezenel meghívják. Zalaegerszeg, 1909. február 8. Az alapítók megbízatásából: herceg Sulkovszky Viktor.

Pásztory

élővirág nagykereskedő

10 Telefon 57—33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház.)

Képes árjegyzék díjtalan. — Videlk megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Csak alpesi tej kakao és cukorból áll Páratlan különlegesség.

MILKA SUCHARD

Az Olaszországba irányuló szarvasmarhakivitelről.

— Az alispán nyilatkozata. —

A „Zalai Közlöny” már több ízben megemlékezett az Olaszországba irányuló szarvasmarhakivitelről. Műsajtó organumok is tárgyalták e kérdést, melyhez azonban biztos adat nem volt. Az első adatot Árvay Lajos alispán legutóbbi jelentésében olvastuk, melyben az alispán így nyilatkozik a szarvasmarhakivitelről:

Az Olaszországba irányuló szarvasmarhakivitel még folyton tart a tekintetben fölemlítendő, hogy a vármegye területén levő marharakodó állomásokon az 1908. évi második felében, kisebb részben közvetlenül Olaszországba, nagyobb részben pedig osztrák-olasz határszéli állomásokra ugyan, de minden valószínűség szerint szintén olaszországi rendeltetéssel, több mint 10,000 darab szarvasmarha (egész pontos adatok még nem állanak rendelkezésre) lett feladva. Ez a szám a vármegyének a legutóbbi állatösszeírás adatai szerint 204,595 darabot kitevő szarvasmarha létszámához arányítva, öt százalékos csökkenést mutat. Igaz, hogy az olaszországi új piac kedvezően befolyásolta az értékesítési viszonyokat, az említett csökkenés mégis abból a szempontból, hogy a takarmányhiány miatt kényszereladások történtek s ennek következtében a mezőgazdaság céljaira szükséges állomány fogyott, aggodalomra adhat okot.

Tapolcai [Gazdasági Takarékpénztár.
Az intézet a múlt évben alakult 150,000 korona alaptőkével, melyből azonban még 1200 korona nincs befizetve. Az intézet mérlege — mely ugyan egy félévi működést tüntet fel — azt mutatja, hogy a másik két tőkeerős tapolcai intézet mellett nagyon nehéz a helyzete. A betétállománya egészben 124000 korona. Váltótárcája 497000, melyből 284000 koronát visszleszámitolt. Majdnem egész üzletkora a váltóleszámitolás, ami nagyon szegényes adata a mérlegnek. A nyereség mindössze 3616 korona. Komikusan hat a mérleg készpénzről szóló tétele, mely ezt mondja: „Pénztárban talált készpénz” 37265. Valószínűleg a pénztárkészletet akarja ez kifejezni. Hisz ha 37265 koronát találtak volna, ugy nyereség több lenne. Ez különben csak szépséghiba. Az intézetnek arra kell törekednie, hogy üzletkört bővítsen. A vezetés jó kezekben van. Az intézet elnöke Szécsényi Gyula, igazgatója Merklly Antal, h. igazgatója Marton Rezső.

Gümőkóros tehének irtása. A gümőkóros tehének tejjével a közegészségre és állategészségre háramló nagy veszélyek csökkentése végett a különösen veszélyes tőgygümőkóros tehéneknek adásvétel mellett való fokozatos irtását Darányi földmívelési miniszter Zalamegye területére is kiterjesztette. Az ilyen betegségben talált állatokat az állatorvos a tejelésből kirekeszti és illetőleg a tulajdonostól megveszi és vagy gyógykezelés alá vétetnek, vagy leöletnek. A gyakorlati tapasztalatok beigazolták, hogy tuberkulinozissal és az ily állatok elkülönítésével a szarvasmarhaállomány a gümőkórtól megtisztítható.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatba kis hirdetőket felvesz Ifj. Wajdits József könyvkereskedése Deák-tér és a kiadóhivatal Nádor-utca 7. jutányos tarifa. Többzetű hirdetésnél árkedvozmény.

Azonnali belépésre ajánljuk egy fiatal, esinos megjelenésű, a fűszer és csemege szakmában teljesen jártas segéd, szerény feltételek mellett.
Czim: Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Deák-tér. 45

A „ZALAI KÖZLÖNY”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Igen tisztelt vidéki és helybeli előfizetőinket felkérjük, hogyha előfordulna az az eset, hogy nem kapnák pontosan a lapunkat, sziveskedjenek ezt azonnal kiadóhivatalunkkal közölni, mert csakis így ellenőrizhetjük a pontos expedírást.

Könyvnyomda, könyvkötészet, papír-, könyv- és zeneműkereskedés.

Mindenemű hangszerek és gramphonok a legolcsóbb árban kaphatók.

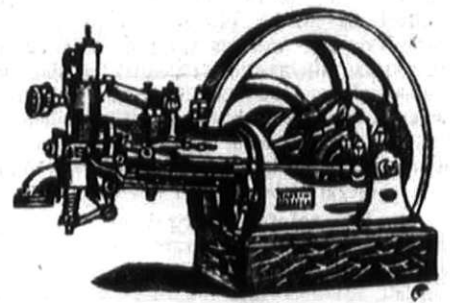
IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Deák-tér, takarékpénztár épület.

Ajánlja jól berendezett könyvnyomdáját mindenemű munkák díszes és izléses elkészítésére jutányos árak mellett. —
Névjegyek, körlevelek, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák stb. mindig a legújabb divat szerint készíttetnek. —

Diszítések, lampionok.

Legmesszebbmenő jóállás! Kedvező fizetési feltételek

A Drezdai Motorgyár részvénytársaság.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legtekélyesebb, legtartósabb, legrugalmasabb, legbiztosabb járású és legolcsóbb üzemi

**Benzin- Myersolaj-
Gáz- Szivógáz- Acetylen-
motorokat és lokomobilokat.**

Vezérképviselő és raktár: 27

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

HIRDESSEN
A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Az üzleti siker abécéje:

A modern kereskedő már belátta, hogy üzletének vezetésében alkalmazkodni kell az üzletvilág viszonyaihoz.

Boltjába senki ne várjon ok nélkül vevőt. A kifejlődött verseny megváltoztatta a régi kopott közmondást: Ma már a jó bornak is kell céger

Célszerű hirdetéssel vonz közönséget a kereskedő boltjába. A legkiválóbb cikk is megkívánja, hogy felhívják reá a közönség figyelmét. Ezért Ön is

hirdessen a

ZALAI KÖZLÖNY-ben.

A
ZALAI KÖZLÖNY
részére
hirdetéseket
felvesz:

a kiadóhivatal
Nádor-utca 7.,
ifj. Wajdits József
könyvkereskedése

Deák-tér,
minden bel- és
külföldi hirdetési
iroda.
*
Jutányos tarifa.

Hirdetési tervezete-
ket ingyen készí-
tünk.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évben 20 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Hádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

Társadalmi egyesületeinkről.

Írta: HAVAS VILMOS.

A hivatalos Közlöny sűrűn hozza az u. n. alapszabály jóváhagyásokat. Mindig újabb és újabb egyesület törvényszerű megalkotásáról olvashatunk. Ma az N.-i polgári kör, holnap meg egy hosszú című „jótékony-célú” egyesület kezdheti meg működését a belügyminiszter jóváhagyó engedélyével. — Aki némileg érdeklődik a társadalom ily alakulásai iránt, annak ez ki nem kerülheti figyelmét. Látszólag örvendetes is e jelenség, mert ma már senki sem vonhatja kétségbe a társulás előnyét, az emberiségre, az emberiség életére, haladására, műveltségére való jótékony hatását. Szívesen hozzák is összefüggésbe a társadalmi egyesületek számát a műveltség fokával.

De ha nem nézzük ez alakulásokat az optimista szemüvegén és ha kutatni kezdjük az eredményt, mellyel a társadalmi egyesületek díszkedhetnek, bizony majdnem elszomorító kép tárul elénk. Könnyen fel lehetne sorolni a tényleg eredményesen működő egyesületek cimeit. Életjelt ad ugyan magáról a legtöbb, de ez nem egyéb, mint egyesek feltűnési vágyának célzatos kifejezése... Nyílt titok, hogy a legtöbb társadalmi egyesület — kártyaklub. Nem egyéb, mint néhány kártyázó társaság. Az egyesületi cím csak cégér, melynek aegise alatt egyesek játékszenvedélyüket elégitik ki. Vagy ahol ennek káros következményét belátva, azt betiltották, ott majdnem bizonyos, hogy pártoskodás dul. Mindegyik külön-külön is elegendő arra, hogy a komolyabb, az intelligensebb elemet az egyesülettől elűzze, távol tartsa. Természetes következménye ennek azután, hogy az egyesület, mely talán kedvező ómenek közt kezdte meg működését — céljának meg nem felelhet, tagjainak száma ahelyett, hogy növekedne, csökkenni fog, a megmaradtak munkakedve, érdeklődése alább száll és következnek a — gyakori határozatképtelenségek. Ez pedig már az egyesület tengődésének, vegetálásának külső jele!...

A nagyközönség, mely néha elismerőleg is nyilatkozik az egyesület kitűzött — legtöbbnyire jótékony — céljáról, annak beléletével, az elért eredménnyel mit sem törődik. Mit is érdekelné? Hisz az egyesület kormányfelügyelet alatt áll, van tehát, kinek kötelessége az ellenőrzés, van hatóság, mely hivatva van megállapítani, vajjon megfelelt-e? és ha igen, mennyiben a kitűzött célnak? Így gondolkodik a laikus. Azonban nem így szól a néhány évtizeddel ezelőtt, még 1875-ben (1508. szám alatt) kiadott az egyesületek szabályozásáról és engedélyezéséről szóló s ma is hatályban levő belügyminiszteri rendelet. Vagy legalább a szöveg ily értel-

mezéséről illetékes helyen nem tudnak. Van ugyan e rendeletnek egy szakasza, mely feljogosítja a kormányt, hogy az alapszabályokban meghatározott célt, eljárást, hatáskört tullepő egyesületet feloszlassa, de éppen az hiányzik, mely utasítaná a törvényhatóságot, hogy bizonyos — gyakori — intervallumokban közege által gyakorolja az ellenőrzést, szerezzen tapasztalatot, vajjon tartotta-e az egyesület az alapszabályokban foglaltakat? A korábbi 1873. évi (1394. sz. al.) és 1874. évi (773. sz. al.) rendeletek is csak illusorikusok, pedig ezek kifejezetten az egyesület ellenőrzéséről szólnak. Megelég-szenek azzal, hogy a törvényhatóságtól kimutatást követelnek a területén létező egyesületekről, de — noha határozott ellenőrzésre tartalmazznak utasítást — nem kívánják jelentést az időszakonként hivatalból — s nem panasza — megejtendő ellenőrző vizsgálat eredményéről. Sőt teljes joggal tovább is mehetne e vizsgálat, hisz a kormánynak ellenőrző joga van; kiterjeszkehetne annak megállapítására is, vajjon megfelelt-e az engedélyezett céljának? Nem volna ez az egyesületi szabadság megsértése!... Ha megfelelt, örömmel kell az egyesület céljai elől az akadályokat elhárítanunk; de mi lehet a teendő, ha ellenkező a vizsgálat eredménye? Az egyesület fennállásának mi jogosultsága sem lévén — feloszlataásra kötelezhető! Nem kellene a hivatalos feloszlataás formáját használni, de az egyesület vezetősége a feloszlataás kimondására joggal volna felhívható. Önkéntes feloszlataásra is gondoljunk, mert ez sértené az alapítók, vagy a vezetők hűségérzetét... Ellenkezés csak az új, kezdőegyesülettel, társasággal szemben volna indokolt.

Ha ily módon intéznék az egyesületek ügyét, ha megfelelő lenne az ellenőrzés, bizony nem volna a sok panasz az egyesületek legnagyobb része ellen. A tengődő s így céltalan egyesületek megsemmisülésével a működő s így pártfogásra méltó egyesületek erősbbödnének. Az új alakulások számát az ellenőrzés tudata jóval csökkentené. A közönség több bizalommal fordulna az egyesületekhez, nem volna a távolmaradásra annyi indoka, szívesen csatlakoznék az egyesületi mozgalmakhoz a társadalom színe-jára és ugy lehetnének a társadalmi egyesületek a haladásnak, a kulturának igazi hathatós tényezői.

Városunk utpolitikája.

— Bazaltkocka, vagy aszfalt. —

A kanizsai-vöröstégla kongóutak állandó guntárgyai voltak a hozzájuk vetődött idegeneknek. Bús-kék mi sem voltunk e speciilitásunkra, mert a fen-tartása temérdek pénzünket emészte ette meg és jó utaink sohasem voltak mindamellott.

Most már szakítottunk a vörös uttal és helyette a bazalt és az aszfalt versenyeznek egymással.

Mindegyiknek meg van a maga helyén az előnye, de hangsúlyozzuk, hogy csak a maga helyén; úgy hogy a kettő között választani meggondolatlan-ság volna, ha ezt figyelembe nem vesszük. Míg a gyalagjárókon határozottan az aszfalt az elsőség a kényelmesség és tisztaág szempontjából, sőt itt a tartóssága is kielégítő, ha nem versenyezhetik is a bazaltkockákkal, addig a kocsitakon, ahol a teher-szállító és egyéb kocsik az utnak nagyobb ellenállást kívánják meg, az aszfalt szóba se jöhet. Fővárosokban, hol gummiradival kocognak az egy és kétfogatuk, megjárja, de amely utcákon a teherforgalom bonyo-littatik le, ott az utcát köveszettel látják el. A 80-as évek óta mind a magyar fővárosban, mind a külföldi, különösen a németországi emporiumokban amint az aszfaltburkolat megrongálódik, elpusztítják és bazalt-kocka-utal helyettesítik; mert ezek 25—30 évi használat után sem deformálódnak, míg az aszfalt a kocsitakon 10—15 év múlva (ha a fagy és nyári meleg előbb el nem pusztítja,) teljesen hasznavehet-telenné válik.

Városunk a jóság mellett az olcsóságot is szem előtt tartotta, amikor a múlt évi okt. 3-iki közgyű-lési határozat alapján a kiépítendő utakra a pályáza-tot kiírta. A Szechenyi-tér, Rocska-ut és Szt. György-vári-ut kikövezését egész a köztemető kapujáig és a tűzoltótoronytól a közkörházig terjedő utrészekre akarják létesíteni. A beérkezett három ajánlatot január 28-án bontotta fel a tanács az ajánlattevők meg-bizottjainak jelenlétében. Két aszfaltozó társaság (az első flumei és a magyar aszfalttársaság) és egy, mely a pályázat és a város intentionának legjobban megfelel, a „Badacsonyi bazaltbánya részvénytársaság” adott be versenyaajánlatot. Ez utóbbi két főle költségtervezet nyújtott be, beton alapra fektetett utra és maka-dám alapra fektetett kis bazalt kockaépítésre vonatkozó-lag, mely 3000 K-val olcsóbb az aszfaltnál. De a fent elmondott okoknál fogva és azért, mert lejtős utakon, mint amilyent kiépíteni akarunk, az aszfalt szóba se jöhet.

Tudjuk, hogy a múlt évben a Teleki-utat az említett társaság is ily bazaltkockákkal építette, hol a forgalom legalább 10 szeresen nagyobb mint a tervbe vett kiépítendő utszakaszokon. A csáktornyai állami utak is így készültek és meggyőződtek, hogy az ut tartóssága, olcsó fenntartásra teljesen feleslegessé teszi a beton alapzatot, ami lényegesen drágább is. Míg az aszfalt ut fenntartása 30 fillérbe került négyzetméterenkint, addig a Bazaltbánya r. t. 5 évi garancia mellett a további évekre négyzetméterenkint 12 fill-ért hajlandó az ut jákban tartását elvállalni. Az ut patkáját kiklopsz burkolattal látja el, melynek fenntartásáért négyzetméterenkint 6 fill-t számít. Az utfenntartás az ajánlattevőre ily feltétel mellett köte-lező, míg a város bármikor maga láthatja el az utfenntartást.

A Bazaltbánya r. t. ajánlata ezek szerint három szemebetűnő előnnyel bír: 1. A bazaltkockákat kétszer sőt háromszor akkora időre intézi el az utépítést, mint az aszfalt, melyet az említett lejtősutakon alkál-

üzleti és egyéb ügyeket is elintézhették a szórakozás mellett. Jóló erővel hatott febr. 2-án a Polgári Egylet társas vacsoráján Bentzik Ferenc dr. elnökek pohárköszöntője, melyben rámutatott arra, hogy az erők egyesítése mennyire fontos nemcsak politikai, de szűkebb körű társadalmi életünkben is. Ugyszólván az egész est pohárköszöntői ez eszme köré csoportosultak és Vécsey Zsigmond polgármester is ennek a hatása alatt nyanyil szellemű beszédet mondott. Bizonyára nem pro domo beszéltek, mert csak néhány órával előbb hallottuk, hogy a Polgári Egylet virágzásának korát éri. De előzékenységének és az egyesület szellemének megelégedlen rá akart mutatni arra, hogy a Polgári Egylet szívesen látja tagjai között társadalmunk minden rétegének oda illő tagját. Mert ez egyesület van olyan előkelő, hogy a kényesebb igényeket is kielégítse, és van olyan demokrata, hogy ott mindenki érvényesülhessen és mindenki megtalálja talaját. De ott van a szintén virágzó és közszükségletet betöltő Kaszinó, melynek tagjai között szintén képviselve van városunk minden rétege. Ennek kapui szintén nyitva vannak a Társaskörből kivonult urak előtt. És ha ez után a Társaskör feloszlata, teljes megszűnése következne be, nemcsak a két egyesület életére, virágzására, de bizonyára társadalmunk életére is megtermékenyítő hatása volna az erők tömörülésének.

A magántisztviselők jogviszonyai.

— Miklós Dezső dr. felolvasása. —

Nagykanizsa, február 18.

A nagykanizsai magántisztviselők egyesületében szerdán este Miklós Dezső dr., az egyesület tevékeny ügyésze tartott felolvasást a magántisztviselők jogviszonyairól.

Miklós Dezső dr. felolvasásának bevezető részében találóan festette az erők szerepét a jogviszonyban általában. Majd áttért amaz intézkedésekre, melyek a magántisztviselők jogviszonyát eddig szabályozták, illetve helyesen mondván, nem szabályozták. Az új ipartörvény javaslatról általános észrevételeket tett.

Hibáztatja, hogy nem külön szabályozza a magántisztviselők helyzetét és nem tartalmaz valami nagyon humanus fejezeteket a munkaidő rendezésénél. Ismertette a nagykanizsai egyesület tevékenységét az új ipartörvény reformálási mozgalmában. Sikertelt felolvasása végén, a tagok élénk helyeslése közepette, rámutatott a magántisztviselő egyesületek fontosságára, melyet minden magántisztviselőnek kötelessége erkölcsileg és anyagiilag támogatni. Nem mecenások keresésével igyekezzenek a magántisztviselők élt érni. — fejezte be felolvasását — hanem az önmagukban rejlő erő kihasználásával.

Eperjesy Gábor egyesületi elnök mondott Miklós dr.-nak köszönetet szép felolvasásáért, melyet néhány rövid felszólalás követett.

Igen tisztelt vidéki és helybeli előfizetőinket felkérjük, hogyha előfordulna az az eset, hogy nem kapnak pontosan a lapunkat, szíveskedjenek ezt azonnal kiadóhivatalunkkal közölni, mert csakis így ellenőrizhetjük a pontos expedíciót.

HIREK.

Emlékeztető naptár.

Február 20. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyesületének estélye.

21. A Dézsalai Takarékpénztár r.-t Nagykanizsa közgy. Nagykanizsai Rabsegélyző egyesület közgyűlése.

A nagykanizsai kath. legényegylet Tarka estélye.

Március 1-7. Fősorozás.

Március 7. Az Ipartestület közgyűlése.

Városi muzeum.

— Csak az eszme van meg. —

— Hatis István valóra válthatná. —

(w.) A savanyu élet küzdelmeiben még van valami, amit a magyar ember szentnek tart és a hová áhitattal zárandokol: történelmi emlékeihez. A felejtés eltörlő kezeiből azonban ezeket az emlékeket csak muzeumokban lehet megőrizni. A millenáris évek egyik programpontja volt, hogy Nagykanizsa város közönsége városi muzeumot alapít. Sámeg. Keszthely már régóta valóra váltották a muzeum eszméjét. Kanizsa multja is megérdemli, hogy a feledéstől megmentsük.

Nálunk persze csak történelmi muzeumról lehet szó. Műtörténelmi kincseink alig vannak: festők, szobrászok nem igen éltek Kanizsához kötve, hátrahagyott műveik nem érdekelhet bennünket. Mi csak kulturtörténelmi muzeumot alapíthatunk.

Nekünk Kanizsa szülőiteinek kötelességünk ébren tartani utódainkban a talajhoz való szeretet. Amit szeretünk, azért szívesen hozunk áldozatot és erre az áldozatkészségre meg kell gyermekeinket tanítani, de sietnünk kell ennek a muzeumnak megalapításával mindaddig, míg az a férfiú erejének teljében van, aki ez idő szerint a muzeum szervezésére az egyetlen hivatott egyéniség a városban: Hatis István v. tanácsos.

Kevés az ember a városban, aki rokonszenvez a muzeum megalapításának eszméjével. Egészben 3-4 gyűjtőnk van, aki figyelemre méltó régi emlékeket rejteget gyűjteményeiben. Ezek nagy szolgálatot tehetnek a megalapítandó muzeumnak, ha gyűjteményüket átengednék.

Egyelőre csak egy-két szobára volna szükség. Nem csapongunk tulmerészen terveinkkel: a kulturpalota emelésének ideje még nem érkezett el. Azt saját erőnkől felépíteni nem is bírjuk, arra való pénzünk nincs. Egy szerény hajlék valamely városi épületben is megtenné azt a szolgálatot, melyet egy kis muzeumtól várunk.

Vállvonitással nem kellene a muzeum eszméje előtt kitérni. A régi világnak emlékei, Nagykanizsa város kulturájának csirái, többet érdemelnek egy cinikus mosolynál.

— A villamos világítás ügye. Folyó hó 15-én járt le az a határidő, mely Franz Lajos és Fiai cégnek szerződés tervezetük bemutatására kitűzött. A cég csakugyan lejáratkor bemutatta a szer-

ződéstervezetet. Információnk szerint a szerződés két lényeges pontja a város közönségére nézve terhesebb mint a múlt évi december 3-án bemutatott szerződés, melyet a város közönsége azért nem fogadott el, mivel a földalatti kábel vezetésére vonatkozó határozmányokat helyszíni rajzok hiányában a nevezett cég aláírásával el nem látta. A Siemens Schukert cég a pályázatból visszalépett és Franzék most csak a villamos művek városi kezelésének terével állnak szemben. Ugy látszik a cég ezt a körülményt használta fel nagyobb előnyök biztosítására. Így a közvilágítást nem hajlandó évi 8000, hanem csak évi 12000 koronáért szolgáltatni. A szerződés pedig ne legyen fölmondható 15, hanem 25 év múlva. A város azonban értesítette a céget, hogy szóbeli tárgyalást óhajt vele folytatni, amire a holnapi napot tűzte ki Reményünk van arra nézve, hogy ez a szóbeli tárgyalás visszafogja állítani a status quo-t. Amennyiben azonban az a kívánt eredményre nem vezetne, a város tovább folytatja a már nagy energiával megkezdett működését a házi kezelésre nézve. E célból meghívták és meghallgatták Temesvár városi villamos üzem vezető mérnökét, különösen az ideiglenes üzem vezetésére nézve. Ő-szeállítják a magán-árami fogyasztási adatokat és megküldik neki, hogy a gépekről nyilatkozhassék. Ezek után a végleges döntés e hó végére várható.

— Halalozások. Sulyos csapás érte alsó-domborui Zalán Gyula dr. nagybirtokost. Leánykája Herna rövid szenvedés után meghalt. Szerdán délután temették nagy részvéttel. — Madarassy Beck Nándor a budapesti jelzáloghitelbank volt vezér igazgatója tegnap Budapesten váratlanul elhunyt. Báró Beck Gyula az elhunytban édes atyját és báró Gutmann Vilmos násszárt gyászolja.

— A Nagykanizsai legényegylet tarka-estélyére a közönségnek megfelelőleg a rendezőség 1 koronás karzati ülőhelyeket ad ki, melyek Eperjessy Gábor ur egyleti elnöknel (Dézsalai takarékpénztár) kaphatók.

„Mikor a tulipánnak uralkodtak.”

Fantasztikus, szingazdag képcsoportozatok, irodalmi értékű szöveggel, zenével és táncokkal, három részben.

A Nagykanizsai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesületének

február 20-iki

NAGY ESTÉLYÉN

Előadja 21 urleány és 6 ur.

Az előadás zenei részét Böhm Emil vezeti. A díszleteket Sass és Faragó festőművészek készítik. Rendező Nagy Samu. Táncrendező Szabó István.

Kezdeté este 9 órakor a Polgári Egylet nagytermében.

Jegyek előre válthatók ALT és BÖHM cég üzletében.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

— **Mozgósítás esetén.** A honvédelmi miniszter rendeletben utasította a vármegyéket hogy a mozgósítás esetén fontosabb teendők elvégzésére rendeljen ki előjárósági ill. hivatalnok tagokat. Városunkban e célra kirendelt személyek kioktatása márc. 8. 9. és 10-én fognak megtörténni.

— **Beteg nagyasszony.** Özv. báró Inkey Józsefné szül. Eötvös Julián, nébai báró Eötvös József leánya, mint sajnálattal értesülünk nagy betegen fekszik a Grünwald szanatóriumban Budapesten. Állapota válságos.

— **„Mikor a tulipánok uralkodtak.”** A kereskedő ifjak egyesületének szombat esti mulatságára szétmentek a nagyon esinos meghívók. Az estély, a jelekből ítélve, sikerültnek ígérkezik, melynek érdekében a rendezőség sokat fáradozik. Jegyeket már eddig is sokat vásároltak. Alt és Böhm cég üzletében, hol a jegyek előre válthatók.

Pásztory

élővirág nagykereskedő

10

Telefon 57—33.

Csokor- és koszorukötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház)

Képes árjegyzék díjtalan. — Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

— **Kisiklás Zalaszentivánon** Szombaton délután a zalaszentiváni állomáson a Máv. egyik mozdonya kisiklott és emiatt a Nagykanizsáról délnél 12 óra 45 perckor induló gyorsvonat Szentivánon közel egy óráig vesztgett, míg a pálya szabad lett. Mint egy Szombathelyi lapban olvassuk, a szombathelyi állomáson nagy szerencsétlenségről beszélnek emez esettel kapcsolatban, mely szerencsére nem bizonyult valósnak.

— **Kaposvári építkezések.** A városi tanács kimutatása szerint a múlt év folyamán Kaposváron összesen 218 új épületet emeltek és pedig a város belterületén 144, a külváros részeken pedig 74-et. Az utca felőli részen épült házak száma 11 százalékkal emelkedett. Házépítés 44-4 százalék, az átalakítások pedig 13-2 százalékát adják az összes építkezéseknek.

— **A Petőfi-Ház sorsjáték.** Március hó 6-án zajlik le a Petőfi Társaság hatalmas mozgalmanak, a Petőfi Ház javára rendezett sorsjátékunk utolsó aktsza — a húzás. A Társaság 76,000 kor. értékű 2010 nyereményel, közte a 25,000 koronás főnyereménnyel, hálálja meg a közönség áldozatkészségét, hogy a Petőfi-ház létesítési és fenntartási költségeihez hozzájárul. A Petőfi diszkidásból már eddig több mint 2000 darabot küldött szét a Társaság ajándékol mindazoknak, akik legalább 40 darab 1 koronás sorsjegyet megvettek vagy eladtak. Sorsjegyek megrendelhetők a sorsjegyirodában Budapest, IX., Boráros-tér 2. sz. azonkívül minden bankban és tőzsdében.

— **A szökött katona holtteste.** A zala-erdői fuvarosok egy szabadkútban egy oszlásnak induló holttestet találtak. Bevitték a községbe, honnan értesítették az illetékes sütemi szolgabírótságot. A megindult vizsgálat aguszakálta a hullát. Klapfel Imre 11. huszárezredbeli közlegényt ismerték fel benne, ki már karácsonykor megszökött ezredétől. A katonai és polgári hatóságok széleskörű nyomozást indítottak. A holttesten a külterütszak nyomai nem láthatók.

PESTI MAGYAR Kereskedelmi Bank

Részvénytőke ALAPÍTOTT Tartalékhalap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskékre

valamint

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 1/2, 9—12-ig,
D. u. 1/2, 3—6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ☐ ☐

— **Gyermekháboru a Magyar-utcán.** Tegnap d. u. 4 órakor két esavargó flut kísért a rendőr a kapitányságra, hol már a társai remegve várták az igazságszolgáltatás szigorát. Pap Ferenc, Benedek József, Szekeres István, András József és még három iskolakerülő esavargó fiu egy lefűt galambon összeveszttek és véres verekedéssel késélssel intézték el egymás igazát Szekeres Istvánt a karján, mellén szurták meg. András Józsefnek a combját kásították fel; folyt a vér erősen és a viszály, míg a rendőrség közbe nem lépett. A gyermekek közül 5-en 13 éven aluliak, a többi 15 éven felül van Pap Ferenc mint züllésre hajló gyermek a szombathelyi menhelyre küldetik. Négy 13 éven aluli helybeli iparosoknál és gyároknál helyezték el. A 15 éven felüliek ellen a büntető eljárás megindított.

— **A piaci vizsgálat.** Az illetékesek figyelmébe ajánljuk ezeket: Elelmiszer piacunkon elkopzások történnek a hamisított, vagy romlott cikkek közt. Valóban nagy szükség is van arra, hogy az orvos minél sürbb, alapos szemlélet tartson az elárusítók soraiban. De ne esupán az emberorvos, hanem az állatorvos is. Mert hihetetlen állapotok uralkodnak a baromfivásár tekintetében. Így töl derekán legkivált a mult nyári, fiatal baromfi, végképp nem bírja már a nyomorúságos öl és szűk tartás sanarúságait, tehát halomra betegszik. Ekkor aztán ahelyett, hogy jobb elbánásban részesülne, egyszerűen — piacra kerül. Így hárítja el magáról a kárt a paraszti élelmesség. „Mer a piacón a világon mindönt mögvőznek”. Ez a hetyke parola járja körülöttünk. Aztán csak merje valaki véletlenül azt mondani szárnyasra, hogy az beteg hát annyit és olyan szemenszedett durvaságot rakhát érte zsebre, hogy elmege a kedve az igazmondástól. Ha pedig a cseléd fölültetése folytán mégis a konyhára kerülnek az ilyen állatok, hol és merre üssük a nyomát a lalketten esalónak, aki ilyen baromfi piacra mert hozni drága pénzért? Közmondás ugyan, hogy amikor a paraszát tyúkot eszik, akkor vagy ő beteg, vagy a tyúk. Am tessék, de az ellen már tiltakozunk, hogy beteg szárnyasait a mi piacunkon büntetlenül értékesíthesse, csak azért, mert fukarságában önnagától még a beteg tyúkot is sajnálja. Kérünk tehát és pedig sürgősen, állatorvosi vizsgálatot a baromfielárusítóknál.

— **A pálinka.** A hidegnek no meg a pálinkának megint vannak áldozatai. Málóvics Janos esafordi és Pál István felsőaranyodi lakosok részegen tértek haza a hegyről. Menetközben egyiket is, másikat is leverte lábáról a pálinka és a bor és nem is mentek haza többé. Megfagyva találták meg másnap reggel, egyiket a esafordi másikat az aranyodi uton.

— **Árverezés az utcán.** Szokatlan, furesa jelenetnek volt színhelye Kaposváron Erzsébet-utcai 4-es szám alatti játékszerüzlet. Tulajdonosa ellen vezetett végrehajtást valamelyik bitelezője. Megtartották az árverezést, még pedig a nyilt utcán. A venni szándékozók és a kíváncsiszkodók nagy tömege egészen elállta a járdát és uttetet, úgy, hogy a forgalmat teljesen megakasztották. Ennél csak a „végrehajtás zenekísérettel” cifrább.

— **A chronikus bronchial-hurut ellen** sikerült oly szert találni, amely a hurutos tüneteket gyorsan visszafojtja, az étvágyat előmozdítja és az elgyengült testet erősíti; ezen szer a „Sirolin Roche”. Az orvosok által kipróbálva és ajánlva, kitűnő hatásánál fogva gyorsan ismertté és kedveltté vált, mivel még régi, elhanyagolt bajoknál, ahol már semmiféle szer sem használt, kiválóan bevállik. „Sirolin Roche” gyógyszerárakban kapható.

Nyilttér.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jóakaróinknak és ismerőseinknek, valamint egyesületeknek, kik megboldogult s forrón szeregett férjem és a rokon Taschner Károly temetésén részvétükkel vagy koszoru adományokkal felejthetlen mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton fejezzük ki leghálásabb köszönetünket.

Nagykanizsa, 1909. febr. 17.

Özv. Taschner Károlyné és rokonai.

A gyermek táplálásának

igen fontos tényezője a „Kufeko”, a mely táplálóanyagokban való gazdag tartalmával kitűnően előmozdítja az izom- és esontrendszer fejlődését. A „Kufeko” olyan könnyen emészthető, hogy a leggyöngébb gyomru eseesemő is jól kibírja. Megakadályozza az emésztési zavarokat és gyorsan megszünteti a gyermekeknél oly gyakori hasmenést, bélhurutot és hányászekelést.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Szomaházy és Nagy Endre.** A Máv. vasuti kocsjáiban elhelyezett automata könyvtár kiadásában ismét két kitűnő füzet jelent meg. Az egyik Szomaházy „Befejezetlen kaland” című kötete, a másik pedig Nagy Endre humoros könyve, melynek „Márton lovag” a címe. Egy kötet ára 20 fillér és a „Mozgó könyvtár” kiadványai kaphatók minden könyvtár-kedősben. A „Mozgó könyvtár” január 1-től évi előfizetést nyitott és 5 korona beklüdesé ellenében, havonta 2 új kötetet küld bérmentve az előfizetőknak. Előfizetés a Mozgó könyvtár kiadó hivatalába Budapest, Bálványutca 2. küldendő.

* **Feminista Naptár.** Stimulatos, hogy Magyarország agilis feministái hogyan megragadnak minden alkalmat arra, hogy népszerűvé tegyék a nők választójogának kérdését. Legújabbban valóban

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeknél 4.— korona.

ötletes újdonsággal lepték meg a főváros közönségét: Feminista Naptár címen olyan izlőses kivitelű előjegyzési naptárt szerkesztettek, amely a választójogi mozgalom 53 kiváló hívének és harcosának fényképét tartalmazza. Ott látjuk, mint a kérdés megoldhatóságának elsőrangú bizonyosságait, Gripenberg Alexandra bárónőnek és a finn országgyűlés több nőképviseletagjának arcképét; továbbá a csodaszép Lady Warwickot, Anglia legelső arisztokrata asszonyainak egyikét; természetesen bemutatja a naptár a híres angol suffragettek vezetőit: Mrs. Pankhurst-et és leányát, Mrs. Billington-Greiget, Annie Kenneyt és többeket. Mind az 53 képet fel kellene sorolnunk, hogy a naptár érdekességét kellően méltassuk. A képek mellett hazai és külföldi kiváló írók és gondolkodóknak a nőmozgalomra vonatkozó mondásait találjuk. A naptár 1.50 kor.-ért kapható ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, továbbá a Feministák Egyesületében (Budapest, V. ker., Mária Valéria-utca 12.)

Figyelem!

Szülőoltványt, szülővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona.

Delaware ezre 100 korona.

Cim:

Szizgyártó Nagy Mihály

Felsőseged, (Somogy megye.)

Szülő oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válsz-tékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szülőoltvány telep tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **államárú levélek**, **ennél fogva minden szülőbbi tokos megrendelésnek megtétel előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szülőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

Világkiállítás St. Louis 1907. "GRAND PRIX".

Jobban tisztít, mint más fémfiszítószer.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor-
altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalan, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szer-
észtizedek óta mindíg nagyobb terjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, a Moll-feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csur és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszert.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek es hölgy szappant a bőr ókezerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautárvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

A ZALAI KÖZLÖNY részére hirdetések felvesz:

a kiadóhivatal Nádor-utca 7., ifj. Wajdits József könyvkereskedése Deák-tér. minden bel- és külföldi hirdetési iroda. * Jutányos tarifa. Hirdetési tervezeteket ingyen készítünk.

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

Minden magyar labda

a oserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda”

== bélyegzőt viseli. ==

! Mást el ne fogadjunk!

Minden jobb kereskedés-

ben kapható.

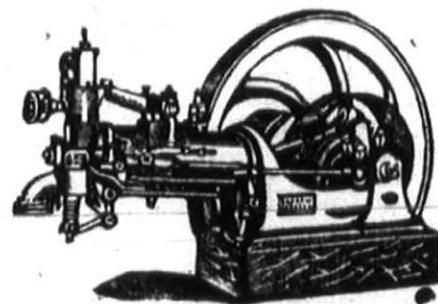
68.

A „ZALAI KÖZLÖNY”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár részvénytársaság.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legőkeletesebb, legtar-
tósabb, legrszabatosabb, legbiztosabb járásu és legolcsóbb üzemű

Benzin- Nyersolaj- Gáz- Szivógáz- Acetylen- motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselet és raktár:

27

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

HIRDESSZEN
A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, egyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mádor-utca 7.
Hirdetések díjazás szerint.

A kórház kibővítése.

Irta Dr. Szabó Zsigmond.

Városunk közegészségügyi intézményei állandó mostoha gyermekei a városnak. A vádat azzal csitítják le, hogy ninosen pénzünk — és a pótdadó emelkedésével fenyegetnek mint veszedelemmel — ami sokak szerint így is, úgy is nemsokára be fog következni, hát még ha fejlődni is akarnánk?

Pedig épen a közegészségügy fejlesztése az, amit városunk háztartásának egyensúlyát nem érintené.

Lehetne a nagy parádi, a sok aktyariás, a csökönnyös bürokratizmus és representálási nagyképűsködés helyett olyan városi politikát is követni a vezetőségnek, hogy például tovább ne menjek, először is a közegészségügyet rendeznök némileg is, pótdadó emelése nélkül.

A belügyi kormány például igen szívesen hozzájárul anyagilag is egy kórházi pavillon felállításához tüdőbetegek számára, ami első kelléke nálunk a közegészségügy rendezésének. Hiszen jól tudjuk, hogy Európában Magyarország, Magyarországon Zalamegye és Zalamegyében Nagykanizsa áll első helyen a tüdővész szomorú statisztikájában. Azonkívül jól tudjuk, hogy például skarlátos gyermekeket önkaratából senki a helybeli kórházba nem küldi, még ha több gyermeke is van otthon, inkább kiteszi gyermekeit és a város lakosságát a meg-megisméllendő vörheny járvány veszélyének és innét van az, hogy nálunk, ha Kiskanizsán nincs vörheny, van a belvárosban és megfordítva. De valahol mindig van. Osurgón minden vörhenybeteg a kórházba kerül. Élelmiszervizsgálat? Piacvizsgálat? Tüdővész elleni komoly védekezés? Ilyen van Romániában, ahol szegényfejre magam tapasztalhattam, kisebb helyen mint Nagykanizsa. Magam voltam szemtanúja, midőn Azugában egy tüdővésztes beteg elhalálása után a nem fertőtleníthető ágynemű- és butorféleket a hatósági orvos jelenlétében egyszerűen elégették és utalványozták a kárösszeget. — De hol vagyunk mi még Azugától közegészségügy dolgában Pedig Azuga nem is híres hely a közegészségügy dolgában sem.

Ott az elsőfoku közegészségügyi hatóság nem egy emberből áll és az az egy ember nem beszél többes számban hanem megfordítva, több emberből áll és egységesen cselekszenek.

De hát ott Romániában nincs kanapé és nálunk a kanapé öl meg mindent.

A kanapé az oka, hogy a villamos ügy nem tudom Voltokban hány feszültségű. A kanapé az oka folyton, hogy azon veszekedünk mindig, hogy ki a véleményező és ki — a paranosoló. A kanapé az oka annak, hogy vannak kérdések, melyek soha sem

fognak lekerülni a napirendről és vannak kérdések, melyek napirendre soha sem kerülnek.

Például 6 (szóval hat éve), hogy közegészségügyi és kórházi bizottságok tarthatnának tartják a kanizsai kórházi mizériákat és fogadok bárkivel, hogy ez a kérdés még ugyanannyi év múlva se lesz napirenden. Hát Azugában azt a kanapét már régen elégették volna, de a mi városi képviselőtestületünkben, ha csak pausábetegségeket nem osztogat valaki, eszeágában sem lesz emiatt valakinek felszállalni. Orvos pedig fel nem szállhat, mert ez pro domo beszél, pedig ki beszélhet nálunk pro domo a városi képviselő testületben? . . .

Tehát a sajtó az egyedüli faktor, amely ezt az egetősen sürgős kérdést kell, hogy állandósn napirenden tartsa. Fontosabb, életbevágóbb, sürgősebb ez, higye el mindenki, mint a villamos ügy, mert itt napról-napra emberélet esik áldozatul nemtörődömségünknek, — amott legfeljebb megmaradunk tovább a nagykanizsai sötétségben . . .

A sajtó hivatása, hogy ébren tartsa a közvéleményt s miután már e tárgyról a helyi sajtóban olvastam egy városatya megbotránkozását és miután saját bőrünkről saját egészségünkről van szó, ne várjunk addig, amíg egy nagyobb vörheny járvány nagy pusztításokat tesz gyermekeink között; ne várjuk, hogy a tüdővész teljesen elharpózzék városunkban, hanem ha száz beadvány belekerült az el nem intézendő hatósági fiokba, a hírlapok útján, a sajtó útján lármázzuk fel a közvéleményt, nem akkor, mikor késő lesz — hanem előre. A képviselőtestület pedig ne villaeyozzon örök idő-ig, hanem építsünk mielőtt pavillont gyermekbetegeknek, építsünk mielőtt pavillont tüdővészteseknek, építsünk néhány elmebeteg szobát, hogy az elmebetegeket ne a rendőrségi cellában kelljen tartani.

Egyszóval, építsünk úgy, hogy a kanizsai kórház a város igényeinek megfelelően, mert a nyomorgó betegeken ha segítünk, akkor is a saját bőrünket védjük sokszor — tehát már csupa önérdékből is.

A villamos világítás ügye.

A villamos világításnak házi kezelésbe való vételének hívei a Franz Lajos és Fiai által beadott szerződés tervezet következtében megszorodtak és lehet, hogy még jobban fognak szaporodni, ha nem sikerül a céget engedményekre rábírnai. Mert a közvilágítás árának felemelése és a felmondási időnek kinyújtása visszatetszést szült és csalódást provokált. A város közönsége bizott a Franz cég egyszer már beadott ajánlatában és a bizalom gyengéd növény. Ha egyszer megszűnt, nehezen lehet visszaszerezni. A Franz cég saját ajánlatát megsemmisítette. A villamos világításnak ügye közel volt már a meg-

oldáshoz: 1908. december 8-án, a mostani tervezet károsan befolyásolta a megoldás lehetőségét. De mostanában tárgyal a villamos bizottság a Franz Lajos és Fiai céggel. Nem tudjuk még, milyen véleményes jelentést fog a városi tanács a közgyűlés elé terjeszteni. Az ügyet azonban nagyon előre vinné ha a városi képviselőtestület nem helyezkednék arra az állásra, hogy egy szerződéssel évtizedekre kiható és évtizedekre érvényességgel bíró szabályokat lehet felállítani, hogy szerződéssel a jövő átalakulásait is lehet biztosítani. Erre semmiféle emberi előrelátás nem elégséges és ez a törekvés nehezítette meg eddig is, hogy a kiboutakozás helyes útját megtaláljuk. Hogy melyik a helyes út, azt nemsokára majd megtudjuk: a legközelebbi városi közgyűlésen.

Szóbeli tárgyalásokat f. hó 8-án folytatott az az első villamos bizottság Vácsey Zsigmond polgármester elnöklése alatt a Franz Lajos és Fiai céggel. A tárgyalásra nevezett cég részéről megjelentek Dr. Franz Rudolf, Pongor igazgató és a cég jogi képviselője Dr. Rothschild Samu. A tárgyalás folyamán heves jelenetek játszódtak le.

A polgármester szemére lobbantotta Dr. Franz Rudolfnak, hogy a bizottságot kínosan meglepte az a körülmény, hogy a cég nem állja a december 3-án beadott pontozatok tartalmát. Dr. Franz erre csak azt felelte, hogy a cég számláiban tévedett és nincs abban a helyzetben, hogy a közvilágítás árából vagy a koncesszió tartamából valamit leengedjen. A polgármester ezt az eljárást élénk bírálat tárgyává tette, mire Franz Rudolf eltávozott és a cégnek a tárgyaláson maradt tagjai az ügyet elsimítani igyekeztek. Ezzel a tárgyalásnak vége szakadt. Másnap azonban Dr. Franz Rudolf Marburgból sürgönyözött a helybeli jogi képviselőjének, hogy a koncesszió tartamára vonatkozó szakasz kivételével engedményeket tesz, mire Dr. Rothschild Samu a városi képviselőtestülethez intézett beadványban kijelentette, hogy a cég a közvilágításért követelt K 12000-ból 4000 koronát enged és 300 egész éjjeli izzólámpát és 200 félféjeli izzólámpát ad és a kötelező árammennyiséget felemeli 98705 kilowattra. A legközelebbi egybehívandó közgyűlés lesz hivatva eldönteni, vajjon ezt az ajánlatot fogadják-e el, vagy a világítást háztüzemben állítja elő.

A Társaskör ügye hamis világításban.

— A tiszték kilépése. —

(Saját tudósítónktól.) Ez év január havában már híre járt, hogy a nagykanizsai Társaskör, mint mondani szokás, jobblétre szenderül. Ezzel egyidőben már annak idején, vagyis január elején, biztos forrásból, vagy mondjuk, katonai körökből arról értesültünk, hogy a tisztikar kilép a Társaskörből és miután más városokban van: Nagykanizsán is kaszinót létesít. A kaszinó szerves összefüggésben lesz a tisztiekkel mint az már szokásos.

Hangsúlyozva ismétéljük, e hírről már január elején értesültünk azonban nem regisztráltuk, nehogy bárminő irányban, emez szerintünk teljesen magánjellegű dologban hangulat keltés vadjával illessenek bennünket.

Értesülésünk igazolást nyert. A nagykanizsai helyőrség tisztikara kilépett a körből, mely körülmény

a beavatottak állítása szerint, a körnek megadta a kegyelem díját.

A tisztek tömeges kilépése feltűnést keltett, melyet minden szűrés nélkül regisztráltak. Őszintén megirtuk: nincs mit sajnálnunk ez egyesület összeomlásán, mert nem a szükséglet, hanem az exkluzivitás teremtette meg.

Néhány fővárosi lap is megemlékezett a tisztek kilépéséről, egyik-másik mint valami fontos eseményt regisztrálta az ügyet.

A Pesti Napló február 19-iki száma pedig épen szeptember feltűnést keltő módon tárgyalja. A jól szerkesztett fővárosi újság „A kaszinó tisztek nélkül” címmel Nagykanizsáról keltezett hírek előtti cikket közöl. Az már egymagában véve is szokatlan, hogy egy nagy fővárosi újság teljes részletességgel emlékezzék meg ilyen vidéki szenzációiról. Ennek a leszövegzésével nem a „Pesti Napló” szerkesztési elveibe akarunk beleszólni, melyhez sem jogunk, sem módunk nincs, csak az eset szokatlanságát óhajtuk ezzel említeni.

El kell ismernünk a cikk ügyes kezű íróra vall. Inkább írói sikerekre, hangulatkelésre utazik, mint történelmi igazságokra. Szóval ugynevezett színes, első cikk, minőt minden újság közölni szokott.

Szó van benne a sáros vidéki utákról, Nagykanizsa zongorás és plús asztalkendős megbítt kis szalonjairól, hatvenöt fényes lakkeipőről, családok versenyéről, egy piknikről és valami utolsó hídról... Közben belekeverik Szurmay Sándor volt honvédezerede nevét, ki most a honvédelmi miniszteriumban dolgozik, ki tán akkor sem gondol Nagykanizsára, ha nagyon sok volna a szabad ideje. Belekeverik Horváth Dezső ezredes, Ujnópi Elek Lipót kir. kereskedelmi tanácsos nevét.

A Társaskört úgy tüntetik fel, mintha ott zaidő tagot nem vettek volna eddig fel, amivel nagyfokú tájékozatlanságot árult el az ismeretlen cikkíró.

Ismételjük: a társaskör feloszlását nem sajnáljuk. De igazságtalannak tartjuk, ha oly vádokat mondanak ellene, melyek nem minden részében illenek az igazság serpenyőjébe.

A tisztek kilépése, mert egyszerre történt és így akaratlanul és tán minden szándék nélkül külsőleg demonstratív jellegű volt lehet némely körben kellemetlen, de korántsem szolgálhat oly verziókra alkalmat, mely a hagyományosan említett polgárság és katonaság közti jó viszonyt megbontja.

A kör eltűnhet, ennek katasztrófális következménye nem lesz. Amit sejteni lehet ez: új alapon fog a kör alakulni, melyből a békétlenséget szító elemek ki fognak maradni. Nem hihetjük, hogy a tiszt kar, mely eddig barátságos viszonyban élt a polgárság vezető elemeivel, meg akarjon maradni exkluzivitásában és valószínű, hogy maguk a tisztek fogják keresni a kibontakozás módját. Az ő fegyelmet egységterésük és becsületbeli dolgokban nagyon erősen kifejlődött és kidomborodó érzékük megfogja találni a helyes kibontakozás módját is, de amint biztos forrásból tudjuk, egy egyesületbe sem fognak belépni, mely a városban fennáll.

Nagyon kellemesen érintene bennünket, ha a helyőrség parancsnoksága alkalmas módon és formában a különböző verziókat megcáfolná, illetve katonai részről az ügy helyes megvilágításához hozzájárulna.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán, Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végzet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

segít azért, mert elsőrangú alkotórészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerre teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

MULATSÁG.

— A keresk. ifjak estélye. A farsangi, ugynevezett nagy bálok között ez volt az utolsó. Mint az ideai farsang minden mulatsága, úgy ez is erkölcsileg és anyagilag sikerülteknél mondható. Az előadás kiemelkedő pontjai voltak: Nyitrai Margit őszinte tapsvihart aratott énekszámja; Baron Ilonka, Abonyi Andor lapunk munkatársától szavalt egy kedves kis költeményt, szép hatással. A tulipánok királyóje Weiss Lujzika színészi rutinnal játszotta szerepét; a kis Moshammer babuska valóságos elragadta a közönséget ritmikus táncával és komoly arcával. Pelc Ibolyka ballete a művészet kritikáját is kiállta. Nagyon kedvesen hatott Moshammer Mariska és Saly Gizike táncduettje is. Az előadás finom szűrésére szolgált a kulisszák mögötti felhangzott fölbeszéd, gordonka és zongora egybeolvadó lágy harmoniaja. Végül megemlíti Fischer Jenőt, aki a prologót értelmes előadásával juttatta érvényre. A szép díszleteket Sass és Faragó festőművészek készítették.

HIREK.

Emlékeztető naptár.

Március 1—7. Fősorozás.
Március 7. Az Ipartestület közgyűlése.

— Bizottsági ülés. Az első villamos bizottság f. hó 20-án Vécsey Zsigmond polgármester elnöksége alatt tanácskozott. Ez a tanácskozás délután 3-tól este 8-ig tartott. Tárgyalták a Franz Lajos és Fiai céggel kötendő szerződés tervezetét. A legközelebbi közgyűlésen a képviselőtestületnek alkalma lesz úgy a házi kezelésre vonatkozó előterjesztéssel, valamint a Franz Lajos és Fiai céggel kötendő szerződés tervezetével foglalkozni. Hogy ez a közgyűlés végleg fog dönteni, azt az eddigiek után nehéz volna megjövendölni.

— A messinaiak javára. Vidor Samuné szül. gelsei Guttmann Hedvig urnó Batthány Pál gróf Zalamegye főpánjának gyűjtőiben nyolcvan négy koronát gyűjtött a messinaiak javára.

— A Nagykanizsai Rabsegélyező egyesület vasárnapra tervezett közgyűlése határozat képtelenség miatt nem volt megtartható. Az egyesület elnöksége közli lapunkkal, hogy az új közgyűlés március 7-én lesz, mikor az alapszabályok értelmében a tagok számára való tekintet nélkül megtartják.

— A Délzalai Takarékpénztár tegnapi tartotta évi rendes közgyűlést, melyen az igazgatóság javaslatait és jelentését egyhangulag elfogadták. A jelentés a részvénytöke felemlésének teljes sikeréről számolhatott be, amennyiben az új részvényekből a szindikátusnak a nagymérvű előjegyzés miatt semmi sem jutott. A kiírt befizetések legnagyobb részben már teljesítve vannak. Az osztalék részvényenkint 100 koronában állapítottatott meg, és a mai naptól kezdve kifizettetik. A kilépett igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok újból megválasztottak.

— Halálozás. Lőrinc Sándor a Nagykanizsai Bankgyegetlet szolgálja hosszas szenvedés után 33 éves korában meghalt. Temetésén megjelent az intézet egész igazgatósága.

— Háborus hangulat a tőzsdén. Budapestről sürgönyzik lapunknak: A ma reggeli előtőzsdé erősen a háborús hírek hatása alatt áll. A vezető papírok árfolyama gyengült. A koronajáradék 91.15 árfolyamon alig talált vevőre.

— Gyűlés. A nagykanizsai déli vasúti mozdonyvezetők „Othona” holnap d. e. 9 órakor tartja évi rendes közgyűlést az Ungár féle vendéglő helyiségében.

— Mozgósítás. Katonák minden fölösleges igazgatóságtól meg akarják bennünket kímélni, de meg nem is szoktak dobbal veret fogni, azért a legutolsó percig titkolják a háborús híreket, melynek puszkapor szagát már némelyek érezni gondolják. Amde azért suba alatt a készülődés, sőt az aprólékos intézkedések is serényen folynak. Így nem ok nélkül járnak a tiszturak egy-egy rendőri assistentia mellett házról-házra, hogy minden tiszt megismerje a neki kiosztott körzet lakásviszonyait. De erre volt az a bir is, hogy az 1905. évből tartalékban levő közös hadseregbeli 48-asokat a jövő hóban tényleges szolgálathoz benntartani, hogy velők a hadsereg kiegészítessék. Állítólag ezek fogják a boszniaián szolgáló 48-as fiukat felváltani.

— Titokzatos halál Karafiát János vasúti őr mintegy 14 nappal ezelőtt a vágóhid felé vezető uton eszméletlenül fektűt. Valami jó lelkű ember felemelte és lakásában ápolta. Azután hogy jobban lett még két napig szolgálatot teljesített, majd agyhártyagyulladásba esett és lakásán meghalt. Mint-hogy azonban tudomás van arról, hogy eszméletlen állapotát megelőzőleg a Furment féle korszakban iddögált és ott valakivel szóváltása volt, bár a testén külső erőszak nyomai nem voltak észlelhetők és sem családjának sem másnak külső támadásról nem nyilatkozott, mégis a kir. ügyesség indítványára a vizsgáló bíró a hullát felbocoltatta, hogy megállapítsák a halál, illetőleg a betegség eredeti okát. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen embert külső támadás, valószínűleg botütések érték a fején, ami a betegséget és a halált okozta. A nyomozást ez irányban megindították.

— A tavasz előfutárjai megjelentek. A magkereskedők szíjjel küldik áriegyzékeiket. Háaroznunk kell, kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése ez mindenké fölött, mert a mag külsejéről minőség megítélni nem lehet, már pedig ha csut vész, azt araszt, — tartja a közmondás. A Mautner Ödön budapesti udvari magkereskedő cég, mely 35 éves eredménydus fennállása óta minden tekintetben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a fönti kérdésre: a cég áruja kitanó, helyes művelés mellett biztos siker, mely mindenkinek örömet szerez. Áriegyzéke, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld, kézikönyve a gazdának, kertésznek és a természet minden barátjának.

— Tenyészbika vásárt tartott a nagykanizsai járási gazdakör szombatán. A vásárt Gallubich Lajos ügyvezető elnök nyitotta meg nagyközönség jelenlétében. Jelen volt a Zala. Vas és Sopron vármegyék állattenyésztési felügyelői is, akik a községek részére a tenyészbikákat állami hozzájárulás mellett vásárolták. Felhajtott 52 drb. mind nyugoti fajú. Eladatott 12 drb. melynek ára 380—1000 K között váltakozott. Legnagyobb feltűnést keltett az Ujnópi Elek féle 12 darabból álló collectió. A vásár Zerkovitz Lajos bornagykereskedő előzékenységből ennek nagy raktárhelyiségében folyt le.

— Mennyit ér egy vadász? Érdekes ítéletet hozott f. hó 13-án a nagykanizsai törvényszék. Érdekesnek tartjuk anélkül, hogy a törvényeinkbe alapított ítélet korrektségét ezzel érinteni akaróuk. A múlt év október 11-én Balaton-Magyaródon együtt mentek vadászni Borbas N. és Kershof Imre vadászok. Az ilyen embereknek óvatosabbaknak, körültekintőbbnek kell lenniük, mint más vadászoknak, mert ezek nemcsak a vadra vigyáznak, akikről nem félnek, de az emberekre is, akikről — tartanak. Óvatosan haladtak egymás háta mögött, míg a nagy vízgyázban Borbas elesett, puskája elsült és az előtte levő Kershof Imrét halálra találta. E hó 18-án volt ez ügyben a főtárgyalás, melyen a bíróság vádlottat véletlenségből eikövetett emberölésben találta vétkosnek és 30 korona pénzbüntetésre (elzárásra nem) ítélte. Az ítélet jogorós.

Pásztory

élővirág nagykereskedő

10

Telefon 57—33.

Csokor- és koszo rükötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház)

Képes árjegyzék díjjal. — Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Öngyilkos cselédleány. Halász Rozsi 18 éves cselédleány egy Petőfi-uti kocsmában szolgált és mivel a reá bízott munkát nem végezte asszonyának megelégedésére, itt nem ismételtető sértésekkel illeték. Ezen annyira elbusult a leány hogy 4 csomag kényszer gyufát tej és vízkeverékben feloldott és délután 4 órakor megitta. Este erős hányása volt. Doktort nem is hívott a szerencsétlen leány, hanem másnap reggel önként bement a kórházba. Állapotában javulás állt be.

Legujabb Boszniából.

Levél egy nagykanizsai kereskedőhöz.

Beszűntetik a teherszállítást. — 18 sebesült.

Egy nagykanizsai kereskedő cég főnöke, ki Boszniába is exportál, Szerajevóban tartózkodó utazójától — értesülésünk szerint — február 18-ikán keltezett levélben, azt a jelentést kapta, hogy a Bosznia és Hercegovina vasutvonalakon február hó 20-ikától kezdve a teherszállítást beszüntetik. Ugyanabban a levélben jelentik, hogy Szerajevóba tizennyolc sebesült katonát hoztak a határszélről.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. közgyűlése.

Röviden már megemlékeztünk a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. február 14-én tartott 64-ik évi rendes közgyűléséről. Alább közöljük az igazgatóság évi jelentését és a közgyűlés jegyzőkönyvét, melyek hű és részletes képét nyújtják az intézet 1908. évi üzleteseményeinek.

(Az igazgatóság jelentése)

I.

Tisztelt Közgyűlés!

Az alapszabályainknak meg előleg összehívott intézetünk 64-ik évi rendes közgyűlése alkalmával van szerencsésen az 1908-ik üzletév lefolyásáról, forgalmáról és eredményéről ezennel (tisztelettel) beszámolni, illetve évi jelentésünket előterjeszteni.

Tehetjük ezt örömmel és megelégedéssel, mert jelentésünk arról tesz tanúságot, hogy intézetünk lefolyt évi üzletforgalma az utolsó években mindinkább nyilvánuló nagyobb verseny ellenére is minden egyes üzletágakban emelkedést és gyarapodást mutat.

Betéteink állománya ismét 267106 kor. 36 fillérrel gyarapodott.

Jelzálog kölcsöneink egyenlege 357180 korona 08 fillérrel emelkedett.

Váltótárcáink 147745 K 50 fill. szaporodást mutat, míg értékpapiraik állománya 112397 K 40 fillérrel növekedett.

Hogy üzletforgalmunk ezen gyarapodása dacára a kintteletti üzleti eredmény nem érte el az előző évit, részben abban leli magyarázatát, hogy az általános kedvezőtlen, sőt válságos gazdasági és pénzügyi viszonyok folytán az intézetnél elhelyezve lévő betétek után a felemelt magas betéti kamatlatbat az 1908. év egész folyamán át fentartanunk kellett.

Oka volt továbbá az is, hogy az értékpapirok, de különösen a 4%-os magyar korona járadék árfolyama olyannyira hanyatlott hogy árfolyam különbözet címén 20462 K 60 fillért leírniunk kellett.

Jóllehet, szabadságunkban és módunkban állott volna ezen leírást az árfolyam különbözetek fedezésére szolgáló külön tartalékalaphoz eszközölni, de ezt mellőzni kívántuk és így ezen hiányt teljesen az üzleteredményből fedeztük.

Ezen körülmény azonban legkevésbé sem érinti az eddig fizetett osztalék magasságát, mert az elért eredmény a tartalékalapok kellő dotációja után is bőségesen fedezi azt és még egy jelentékeny nyeresemény többletet vihetünk át a jövő évi nyeresemény- és veszteségszámlára.

Amint már jelentésünk bekezdésében jeleztek, intézetünk üzletforgalma mind-n arányban emelkedést mutat és még nagyobb irányban is fejleszthető lett

volna, ha nem a szükséges mérséklettel, körültekintő óvatossággal óhajtottunk volna eljárni — nehogy esetleg erőnket meghaladó határon túlterjeszkedjünk.

Az intézet üzlet forgalmának ezen fejlődése arra készítette az igazgatóságot, hogy a bár már jelentékeny részvénytőkéjét és tartalékait még tovább is fejlesztendő, egy a részvénytőke felemelésére vonatkozó tervével, mellyel már korábban foglalkozott, de annak keresztülvételét a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok mellett akkor időszerekek nem tartotta, a mai közgyűlés elé lépjen és annak elfogadását ajánlja.

Javasolja ugyanis az igazgatóság, hogy a tárgysorozat 3-ik pontja alatt előterjesztendő feltételek és módozatok mellett, a jelenlegi 1,000,000 koronát tévő részvénytőke 250 darab 1000 korona névértékű új részvény kibocsátása útján 250,000 koronával, a tartalék-alap pedig 200,000 koronával emeltesse.

Biztos tudatában lévén annak, hogy ezen ténylekedésével intézetünk további fejlődését tetemesen előmozdítja, az a részvényesek érdekeit is előnyösen szolgálja, de egyszersmind a betevő közönségnek intézetünk irányában mindenkor nyilvánult bizalmát még inkább emelni és fokozni fogja.

A forgalom az egyes üzletágakban a következő volt:

Betét:

Állomány 1907. december hó 31-én 5845 ar. 6600 fr. 6568067 K 82 fill. Betétek és tőkésített kamatok 402 ar. 305 fr. 239939 K 44 fill., összesen 6247 ar. 6905 fr. 8967007 K 26 fill. Visszafizetések 1908. évben 256 ar. — fr. 218183 K 08 fill. Állomány 1908. december hó 31-én 5992 ar. 6905 fr. 6835174 K 18 fill.

Jelzálog-kölcsönök:

Állomány 1907. december hó 31-én 3816 ar. 15835 fr. 2453090 K 27 fill. Az év folyamán kiadott 268554 K — f. összesen 3816 ar. 15835 fr. 2721644 K 27 f. Az év folyamán visszafizetett 172 ar. 750 fr. 177408 K 40 f. Állomány 1908. dec. hó 31-én 3644 ar. 15085 fr. 2544235 K 87 fillér.

Törlesztéses kölcsönök:

Állomány 1907. december hó 31-én 3978533 K 85 f. Az év folyamán kiadott új kölcsön 531200 K — f. összesen 4059733 K 85 f. Az év folyamán visszafizetett 285165 K 52 f. Állomány 1908. december hó 31-én 4224568 K 33 fillér.

Váltók:

Állomány 1907. december 31-én 1434468 K 78 f. Leszámitoltatt az év folyamán 4582274 K 80 f. összesen 6016743 K 58 f. Visszaváltott 4434529 K 30 fill. Állomány 1908. dec. hó 31-én 1582214 K 28 fillér.

Visszleszámitott váltók:

Állomány 1907. dec. 31-én 1114158 K 92 f. Az év folyamán visszleszámitoltott 4330445 K 99 f. összesen 5444654 K 9 f. Visszaváltott 4192553 K 59 f. Állomány 1908. dec. hó 31-én 1252051 K 32 f.

Értékpapirok:

Állomány 1907. dec. 31-én 2371807 K 60 f. Beszeresített 1908. évben 181600 K — f. összesen 2553407 K 60 f. Kisorsoltatt az év folyamán 69202 K 60 f. Állomány 1908. dec. hó 31-én 2484205 K.

Előleg értékpapirokra:

Állomány 1907. dec. 31-én 13526 K. Az év folyamán kiadott 24230 K összesen 37756 K. Visszafizetett az év folyamán 20980 K. Állomány 1908. dec. 31-én 16776 K.

Pénztári forgalom:

Állomány 1907. dec. 31-én 48 ar. 120 fr. 111095 K 41 f. Bevételk 1908. évben 630 ar. 1782 fr. 2023232 K 08 fill. összesen 678 ar. 1902 fr. 2034232 K 49 fill. Kiadások az év folyamán 677 ar. 1702 fr. 20209197 K 08 fill. Pénztári maradvány 1908. december hó 31-én 1 ar. 200 fr. 133130 K 41 fill. Az 1908. évi összes forgalom 92,245264 K 19 fill. A lefolyt 1908. évi üzleteredmény 87 ar. 272 fr. 160809 K 54 fill.

Nyeresemény áthozat 1907. évről 22108 K 85 fill. Összesen 87 ar. 272 fr. 182918 K 39 fillér.

Ezen nyeresemény felosztására néve az igazgatóság a következőket ajánlja:

Az alapszabályok 78 §-a értelmében a nyeresemény 5%-a vagyis 5 ar. 20 fr. 8040 kor. 48 fill. a tartalék alaphoz csatolandó.

Az igazgatóságot jutalék címén 15% vagyis 13 ar. 40 fr. 24121 K 43 fill. illeti. Összesen 18 ar. 60 fr. 32161 K 91 fill. Marad rendelkezésre 69 ar. 212 fr. 150756 K 48 fillér. Átszámítva 69 ar. 212 fr. 981 K 10 fillér. Összesen rendelkezésre áll 151737 K 58 fillér.

Ebből osztalékkal részvényenkint 115 K. 1000 drb részvény után 115000 K fizetessék. A rendelkezési alapra 10000 K helyeztessék. Az intézeti háztartási értékének csökkentésére 2000 K leírásba vétessék. A t. közgyűlés elé terjesztendő felosztási tervet szerint városi és közhasznu jótékony célokra 2070 K adományoztassék A fennmaradó 22607 K 58 fill. az 1909. évi nyeresemény és veszteség számlára vitessék át. A felosztási tervzetnek a javaslatnak megfelelőleg leendő elfogadása esetén alapjainak 18115 kor. 98 fillérrel gyarapodnak, míg a nyugdíjalap évi kamatai által 5022 kor 96 fillérrel növekedett.

Alapjainak állománya ezek után:

Részvénytőke 1000000 kor. Tartalékalap 259761 kor. 23 fill. Külön tartalékalap 175000 kor. Rendelkezésre álló tartalék 80000 kor. Nyugdíjalap 135620 kor. 2 fill. — Összesen 1650381 K 25 fill.

Kérjük a tisztelt közgyűlést, miként a részvénytőke felemelésére valamint az 1908. évi üzleti nyereség felhasználására vonatkozó javaslatunkat elfogadni, az osztalékokat részvényenkint 115 K azóval egyszázötvenöt koronában megállapítani és a lefolyt 1908. évi egy és számvitelre vonatkozólag ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak is a felmentvényt megadni méltóztatassék.

A igazgatóság.

(A közgyűlés jegyzőkönyve.)

Jegyzőkönyv.

Felvéve Nagykanizsán 1909. évi február hó 14-én, a Nagykanizsai takarékpénztár részvényársaság hatvanegyedik évi rendes közgyűlésén.

Jelenlévők:

Ujnepi Elek Lipót kir. kereskedelmi tanácsos elnök elnökléte alatt Tripammer Gyula intézeti igazgató, mint jegyzőkönyvvezető. Aczél Pál 3 részvény, Verő Henrik képviselőtében 18 részv. Blau Lajos 3 részv., Csóti Márk 2 részv., Deutsch Mór 2 részv., Ujnepi Elek Lipót 16 részv., Ujnepi Elek Géza 13 részv., Ujnepi Elek Ernő képv. 12 részv., Ebenspanger Leó 13 részv., Pozsonyi A-ladár képv. 14 részv., Eisinger Henrik 1 részv., Dr. Etlényi Géza 2 részv., Dr. Fábian Zsigmoná 9 részv., Id. Fesselhofer József 7 részv., Dr. Fried Ödön 3 részv., Goldhammer Károly 2 részv., Grünhut Henrik 8 részv., Halphen Mór 5 részv., Heimler József 2 részv., Keller Mátyás 2 részv., Kohn Jaques 5 részv., Köhler Gyula 3 részv., Kürschner Ignác 7 részv., Verő Henrik képv. 22 részv., Löwy Adolf 3 részv., Szukits Matild képv. 18 részv., Loewy Arnold 2 részv., Práger Béla 3 részv., Reichenfeld Ede 2 részv., Rosenfeld József 11 részv., Rosenfeld Berta képv. 18 részv., Rosenberg Rikhárd 1 részv., Dr. Rothschild Jakab 3 részv., Rothschild Zsigmond 5 részv., Dr. Rätz Kálmán 4 részv., Dr. Schwarz Adolf 5 részv., Scharz M. J. 3 részv., Stern Sándor 4 részv., Sommer Sándor 23 részv., Sommer Ignác 12 részv., Radnai Károly képv. 3 részv., Rosenfeld Emil képv. 3 részv., Sartory Oszkár 8 részv., Sartory Hermin képv. 2 részv., Tripammer Gyula 2 részv., Semetke József képv. 8 részv., Semetke Lajos képv. 7 részv., Unger Ullmann Elek 8 részv., Unger Ullmann Sándor képv. 11 részv., Weiser József 37 részvény. Összesen 38 részvényes, kik 380 drb. részvényt bírnak és képviselnek.

Ujnepi Elek Lipót igazgatósági egyszersmind közgyűlési elnök szívélyesen és meleg szavakban üdvözli a szép számban megjelent részvényeseket, akik számos megjelenésükkel az intézet ügyei iránti élénk érdeklődésüknek adták tanujelét.

Megállapítja miszerint az alapszabályok és a kereskedelmi törvényeknek megfelelően összehívott

mai közgyűlésen az alapszabályok 17. §-ának megfelelő számú részvényes van jelen, kik az összes részvények egyötödét meghaladó számát bírják és képviselik, miért is a jelen közgyűlést határozatképesnek jelenti ki és azt megnyitja.

A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésével Tripammer Gyula intézeti igazgatót bizza meg. Annak hitelesítésére a közgyűlés hozzájárulásával dr. Rátz Kálmán és dr. Friedl Ödön részvényeseket kéri fel.

1. Felolvastatik az igazgatóságnak a lefolyt 1908. évről szóló jelentése, ezzel kapcsolatban felolvastatik a felügyelő-bizottságnak a zárszámadással egyidejűleg közölt jelentése, a mely tanúságot tesz arról, hogy az 1908. évi ügy- és számvitelről keletkezett ellenőrzések, és hogy a szabályszerűen vezetett könyvek alapján készült mérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számla a valódi helyzetnek hiven megfelel, miért is az igazgatósági jelentésben javasolt felosztási tervzetnek elfogadását részéről is ajánlja; végül az 1908. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság tagjainak a felmentvényt megadni kéri.

2. Előterjesztetik az 1908. évi zármérleg a nyereség- és veszteség-számla kapcsán, mely szerint a lefolyt évi üzleteredmény 87 ar. 272 franc. 160809 K 54 fillér, nyereség áthozat 1907. évről 22108 K 85 fill. Összesen 87 ar. 272 franc. 182918 K 39 fillér.

Ezen nyereség felosztására nézve az igazgatóság a következőket ajánlja:

Az alapszabályok 78. §-a értelmében a nyereség 5% a vagyis 5 ar. 20 franc. 8040 K 48 fill. a tartalékalaphoz csatolandó.

Az igazgatósági jutalék címén 15% a vagyis 13 ar. 40 franc. 24121 K 43 fill. illeti. Összesen 18 ar. 60 franc. 32161 K 91 fill. Marad rendelkezésre 69 ar. 212 franc. 150756 K 48 fill. Átszámitva 69 ar. 212 franc. korona értékre 981 K 10 fill. Rendelkezésre áll összesen 151737 K 58 fillér.

Ebből osztalékul részvényenkint 115 kor. 1000 drb. részvény után 115000 K fizetessék. A rendelkezési alapra 10,000 K helyeztessék. Az intézeti ház leltári értékének csökkentésére 2000 K leírásba vétessék. A t. közgyűlés elé terjesztendő felosztási tervzet szerint városi és közhasznu 2070 K adományoztassék. A fennmaradó 22667 K 58 fill., az 1909. évi nyereség- és veszteség-számlára vitessék át.

A közgyűlés megaláztatással veszi tudomásul a kedvező eredményt, tudomásul veszi továbbá az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentéseket.

Felolvasottnak tekinti a részvényeseknek már a meghívó kapcsán megküldött zármérleget, úgy a nyereség- és veszteség-számlát.

Jóváhagyja a tartalékalapnak 5 ar. 20 franc. 8040 K 48 fill.-rel történt javadalmazását továbbá 10,000 koronának a rendelkezési alapra való helyezését és 2000 koronának a háztartásból való leírását.

Elfogadja az igazgatóságnak a városi jótékony és közhasznu adományok felosztására vonatkozó javaslatát: u. m. 1. Keresztény házi szegényeknek 300 K 2. Izraelita házi szegényeknek 300 K 3. Állami elemi iskola szegénysorsu növendékei ruházata 140 K 4. Izraelita iskola céljaira 280 K 5. Izraelita iskola szegénysorsu növendékei ruházata 140 K 6. Kereskedelmi iskola segélyezésére 200 K 7. Onkéntes tűzoltó egyletnek 100 K 8. Népkönyvtár javára 140 K 9. Szépítő egyesületnek 80 K 10. Vöröskereszt egyletnek 50 K 11. Ingyenes népkönyvtár javára 50 K 12. Betegsegélyző egyletnek 50 K 13. Izraelita kórház javára 140 K 14. Keresztény jótékony egyletnek 50 K 15. Főgimnáziumi mazonak 50 K. Összesen 2070 K.

Az osztalékot a közgyűlés részvényenkint egy-százötvenöt koronában, vagyis 1000 darab részvény után 115,000 koronában állapítja meg, a fennmaradó 22667 korona 58 fillért pedig az 1909. évi nyereség- és veszteség-számlára átvitelni határozza.

Az 1908. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag a felmentvényt az igazgatóságnak valamint a felügyelő-bizottságnak egyhangulag megadja.

III. A tárgysorozat 3. pontja, az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelés tárgyában vétetik tárgyalás alá.

Az igazgatóság már az évi jelentésben jelezte, miszerint az intézet üzletforgalmának folytonos fejlődése arra indította, hogy a bár már jelentékeny részvényitőket és tartalékalapot 250 darab új részvény kibocsátásával szaporítani kívánja, miért is javasolja, hogy a jelenlegi 1,000,000 korona részvényitőke 250 darab 1000 korona névértékű új részvény kibocsátásával 1,250,000 koronára emeltesse fel, a javaslatban foglalt módzatok szerint.

A közgyűlés az igazgatóságnak a részvényitőke felemelésére vonatkozó javaslatát változtatlanul egyhangulag elfogadja és a keresztülvitellel az igazgatóságot megbizja.

IV. A tárgysorozat negyedik pontját az alapszabályok 3. és 11. §-ának módosítása képezi.

Tekintettel az előző pontban eszközölt részvényitőke felemelésre a jelzett szakaszok a következőképpen módosíttassanak, illetve szövegeztessenek.

3. §. A társaság alaptőkéje 1,250,000 korona, mely teljesen befizetett 1—1250 számig terjedő folyószámmal ellátott névre szóló 1250 darab 1000 K névértékű részvényből áll.

11. §. A közgyűlésen minden egyes részvény egy szavazatra jogosít.

Ötven szavazattal többet azonban sem saját személyében, sem másnak képviseletében nem egy-síthet senki, bármennyi legyen is részvényeinek száma.

A közgyűlés fenti módosítást, illetve szövege-zést egyhangulag elfogadja.

V. Az igazgatóság tekintettel, hogy az érvényben levő nyugdíjszabályzat szerint az intézet tisztviselői 40 évi szolgálat után nem élvezik fizetésük teljes összegét nyugdíjban, a nyugdíjszabályzat ezen intézkedését megváltoztatni és még némely szakaszt módosítani javasolja, miért is kéri a közgyűlés hozzájárulását a 8., 9., 12., 14., 20. és 25. §§-ok módosításához és a 30. és 31. §§-ok teljes törlesztéséhez.

A közgyűlés az említett szakaszok módosítását elfogadja.

VI. A tárgysorozat hatodik pontját a hivatalos lap kijelölése képezvén; a részvényesek és a közönség kényelmére való tekintetből úgy a „Zala” mint a „Zalai Közlöny” helyben megjelenő lapokat jelöli ki a közgyűlés az intézet hivatalos közlönyéül.

VII. Következik az alapszabályok 27. §-a értelmében lelépő 4 igazgatósági tag, valamint a 4 tagból álló felügyelő bizottság megválasztása.

Elnök a közgyűlés hozzájárulásával a szavazatszéd bizottságba dr. Etlényi Géza, Köhler Gyula, Sommer Ignác és Unger Ullmann Elek urakat jelöli ki és a választás tartamára a gyűlést felfüggeszti.

A szavazatszéd bizottság befejezvé a működését, a folytatólagos megnyitott közgyűlésnek a bizottság nevében Unger Ullmann Elek a következő választási eredményt jelenti:

Beadatott összesen 351 szavazat. — Ebből nyertek mint igazgatósági tagok 3 évi időtartamra: Aczél Pál 348, Sartory Oszkár 348, Szommer Sándor 348, Práger Béla 348 szavazatot mint felügyelő bizottsági tagok 1 évre. Dr. Rotshild Jakab 348, Heimler József 348, Goldhammer Károly 348, Dr. Schwarz Adolf 338 szavazatot, mely eredményt a közgyűlés tudomásul veszi és az elnök a fent elő-soroltakat megválasztottaknak jelenti ki.

VIII. A tárgysorozat 8. pontját netáni indítványok előterjesztése képezvén, indítvány azonban az az alapszabály 19. §-ának megfelelően bejelentve nem lett, a jelenlevők közül pedig indítvány tételre senki sem jelentkezik, miért is elnök a tárgysorozatot kimerítettnek és a közgyűlést befejezettnek jelenti ki. — Miről jelen jegyzőkönyv felvételük és aláírataik.

K. m. f.

Tripammer Gyula
igazgató, jkv. vezető.

Ujnópi Elek Lipót
elnök.

Dr. Rátz Kálmán,

Dr. Friedl Ödön.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona. Delaware ezre 100 korona.

Cím:

Szijgyártó Nagy Mihály

Felsősegéd, (Somogy megye.)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított hatású, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszöbnyél, oszónál és meghűlésnél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmertetés. Silány hamistványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DC. Richter gyógyszerár az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

„M-i-l-1?” — „Papa megengedte! Ház” valódi Jakobi-féle Anticlotin-elfarottahüvelyek fadohozban!”

Figyelem! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden doboz egy érdekes hüvelyszakértőt tartalmaz.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képen árjegyzékemet ingyen és bérmentre küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olosó ár és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

12

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délben.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, egyévi 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

Hamvazzatok!

Mikor a farsangi intézményt a katolikus szentegyház megalapította, vajjon mi lebegett előtte? Valószínűleg, hogy a házasság szentségét minél több hűve magához vegye, tudván, hogy a házasság nemcsak az állami élet erkölcsi alapjainak, de az egyes emberek boldogulásának is legszilárdabb, legnyugodalmasabb alapja. De semmiképp sem volt célja az emberiséget a tivornyára és a velejáró pazarlásra és dologtalanságra szoktatni.

Népünknel ma is úgy van ez nagyrészt, mert hiszen a földmives a munkában fáradó dolgozó nép nem is ér rá egyébkor szíve ügyének elintézésre, mint így téli időben.

Hanem az uri osztály a farsangot nem ebből a szempontból tekinti, hanem hogy a hosszú téli esték unalmas be ne köszönthessenek hozzá. Az idén hosszú farsang volt és csodálatos, hogy a folytonos panasz, a politikai izgalom, az általánosan hangoztatott szegénység, eladósodásra alaposan rácsófoltak a farsangi jótékony és nem jótékony estélyek. Mert mintha valami tündér töltötte volna meg a zsebeket arannyal, oly bőségesen jutott minden mulatságra pénz. Sikereket azok egytől-egyig; anyagilag, erkölcsileg, amint mondani szokták.

Azonban álljunk meg ennél az utóbbi szónál. Tekintsünk szemébe, hogy mit jelent ez a szólásforma: *erkölcsileg sikerült az estély*. Nem hisszük, hogy csupán az elégséges e fogalomra, ha például a műkedvelők türethetően játszottak, vagy X kisasszony nem nagyon hamisan énekelt, vagy Y ur tákolmányát frenetikus taps követte. Nem; mi ezzel nem elégszünk meg. Hogy jótékonyestélyeink rendszeren a művészi nivón alul maradtak, azt meghoósátanók, de ezek a nagy tömegben való jótékonyestélyi gyakorlatok teljesen kiölik a közönség lelkéből a jótékony érzelmeket és így erkölcsi, humanus hatással nincsenek a társadalomra. Ma már csak az egyesületi fillérekre utasítjuk a szegényt embert, ki hozzánk jön panaszra, ki könnyeit a mi szívünk előtt akarja elsimni. A jótékonyestélyi egyesületeknek gyakran leghasznavehetőbb, legagilisabb nő és férfi tagjai nem egyszer a legszivtelenebb, a legsértőbb viselkedésű a magánjótékonyestély terén. Aki az egyesületben ötletes, találékony, hogy mivel lehetne az egyesületnek pénzt összeharócsolni, aki szóuk sikereket arat a szegények ügyében tartott beszédeivel, annak nemtelen szíve egy szóval sem rendelkezik ha valaki panasszal lépne puha szőnyegén eléje. Minthogy pedig az egyesületek jótékonyestélye nem oly mértékű, hogy ez a szociális intézmény a magánjótékonyestélyt pótolná, ennél fogva el merem mondani, hogy abban a formában, ahogy ma a szegényekre gondolunk, nem helyettesíti

méltóan a régi idők jótékonyestélyét, ahol „nem hideg pénz, hideg arcok, eleség volt az ajándék”. „És azon mit innen elvitt, lelkében nem tört meg a hit”.

Még egy megjegyzésünk. Az anyagi siker, leggyakrabban csak a rendezőségnek az, míg a szegények állá meg lehetőségen felköpik tőle. Hogy-hogy? Hát azért, mert a kiadások horribilizsok és a tiszta haszon csekélynek marad; valamit a tőkenyelésre (?) is kell fordítani, és így az a jótékonyestély, mely az „erkölcsi és anyagi siker jegyében zajlott le”, a nyomornak hazatájába csekély megelégedést tud várásolni. De meg van ám koldus a bőjten is, nemcsak a farsangon.

Hamvazzatok, hamvazzatok!

Panaszkodnak a kisiparosok.

— Az ipartestület jelentése. —

Panaszkodnak a kisiparosaink. A nagykanizsai ipartestület előttünk fekvő 1908. évi jelentésében viaszatekint egy szép multba, hogy annál sívárabbnak lássa a jelent. Kutatják keresik az okokat. Vádolják a társadalom felfogását, a gyáripar, melyet szerintük a kisiparosság rovására támogatnak. A új ipartörvény tervezetről azt a súlyos véleményt mondja, hogy „a kisipar elnyomására irányított”. Egy küzdő társadalmi osztály feljajdulása a nagykanizsai ipartestület 1908. évi működéséről szóló jelentése melyet itt közlünk.

„Ha a multak emlékeire visszatekintünk, elszorul a keblünk azon, hogy Magyarország kisiparossága mily boldog időköt ölt akkor, amikor az ipar mindeuiki előtt közbecsülésben részesült. A társadalom minden osztályában törekedtek az iparos pályára, mert ott találták boldogulásukat. Nem úgy mint ma, amikor az ipar prédának dobatott oda. Most a társadalom legalacsonyabb osztálya kerül iparos pályára, mert a jobb osztályok gyermekei boldogulásukat többé fel nem találják ily ferde rendszer mellett. Így az ipart többé közbeesülésben tartani nem is lehet, mert ahhoz semmiféle szakértelem nem kíváratik, mert a magasabb körök fogalma szerint az nem oly társadalmi állás, hogy ahhoz szakértelem is kellene, hogy vizsga tételére kötelezve volna mint az állami, vagy közigazgatási állások betöltésénél, hanem az ipart bárki szabadon bitorolhatja az ő fogalmuk szerint.

Már pediglen mind az államnak, mind a társadalomnak szüksége volna rá, mert ipar nélkül egy állam sem állhat fön. Annál kevésbé Magyarország, mert egy ily földmivelő államban nagyon is szükséges volna egy erős iparos osztály, aki az államnak ma már elviselhetetlen terhek egy részét segítené viselni. Mégis nap-nap után csak arról kell meggyőződni, hogy azok a körök, akik az ipar irányítására hivatva vannak azok, mind a kisipar elnyomására törekedzenek. Mindez az újabb ipar törvény tervezetnek minden egyes tételéről is kitűnik, hogy azok mind a kisipar elnyomására irányítottak. Ily rendszer mellett a kisipar végleg megszűnik nálunk. Pedig a zsenge kezdetleges gyáripar mellett a kisipar is meg lehetne védni és fenttartani. Maholnap sem gyári ipar, sem pediglen kisipar nem fog létezni, mert a gyár ipar Ausztria iparával a versenyt fel nem veheti, hanem esakis hosszú idő-múltával közelítheti meg csak meg és akkor már a régi kisipar nem létezik.

Mindezeket igen hűen igazolja az országos ipartestületnek az emlékirata, amelyet a magas kormányok pártolás és elfogadás végett terjesztetett elő, amelyben igen hűen vázolja a jelenlegi ipartörvény nagy részének a fentartását és a szabadipar szabadságát. Tehát ha már ilyen elemek nézete kerekedik felül akiknek mindig a gyáripar nagygyá tetele fogamzott meg az agyában, azok nem is tudnak másképpen irányítani, mert az imponál nekik legjobban, ellenben a kis iparosok érdekeit figyelmen kívül hagyják s így maholnap a kisiparosság megszűnik létezni mert a magas kormányok is az az intenciója, hogy a gyáripar és nagy tőkét minél virágzóbbá tegye. Ennek már a betegsegélyző törvények is elég bizonyítékát adtak.

Szükségesnek véljük megemlíteni, hogy a mult év folyamán a kereskedelemügyi miniszter ur az új ipartörvény tervezetnek mind két részét a testület rendelkezésére bocsátotta, tanulmányozás, esetleg javaslat megtétele végett, ami jegyző által két részletben átdolgoztatott, még pediglen oly szakavatottsággal, hogy azokból a magas kormány három példány beküldését kérte, amit kétségesen megis tettünk.

A törvénytervezet módosítandó részeinek keresztül vitale céljából a mult év november hó 8., 9., 10-ik napján az országos iparos gyűlésen a testület két taggal képviseltette magát és a két kiküldött jelentéséből meggyőződöttünk arról, hogy a kiküldöttek, kiküldetésüknek mindenben megféleltek, sőt még a betegsegélyző pénztár káros és rossz következményeit is alkalmuk volt feltárni és aziránt javaslatot tenni amit dr. Mencesik Ferenc miniszteri tanácsos annak célszerűbb keresztül vitelét a legnagyobb készséggel meg is ígért.

A hivatalos működésünkről és ügyforgalmunkról a következőkben van szerencsém beszámolni: Az 1908. év folyamán 1. rendes közgyűlés, 12 rendes előjárósági ülés tartatott, mely ülésen 198 tárgy nyert elintézését. Panasz bejelentetett 83. Ebből békés uton jegyző által 65. Békéltető bizottság által 18 intéztetett el. Az 1908. év elején taglétszám volt 530. Az év folyamán iparigazolványt nyert 48. Ezekből eltávozott és meghalt 48, maradt 550. Segédlétszám volt 752, tanonc az év elején volt 790; beszegődött az év folyamán 210; — ebből felszabadult 128. Tanviszony felbontott 90 esetben az év végén, tanonclétszám volt 602. Dauts Kálmán elnök. Muraközy Lajos jegyző.

A kofa-uralom.

— Nincs piaci szabályzat —

(v) Az élelmiszerek piaci elárúsítása körül tapasztalt visszaélések megszüntetése tárgyában Deák Péter rendőr-őkapitány már 1905-ben 4004. sz. a javaslatot terjesztett be a városi tanácshoz és ezt a javaslatot e napokban újból beadta. Okot erre a javaslatra dr. Rothschild Jakab és társai városi képviselők kérvénye a piaci elővásárlás korlátozása tárgyában adott. A beadványra vonatkozólag a tanács még nem tett előterjesztést a közgyűlésnek és nekünk máig sincs piaci szabályzatunk. A főkapitány pedig úgy vélt segíteni a bajon, hogy közegeit szigorúan utasította, hogy a piacon eladásra hozatott baromfi csak oly egyének vásárolhassák, kik vagy fogyasztók, vagy iparigazolvánnyal vannak ellátva. De minden utasítás csak akkor hatásos, ha végrehajtható; miután pedig a baromfi fogyasztó és vásárló közt distinctiót tenni a rendőri közegek módjában nincs, legfeljebb csak azt akadályozhatja meg, hogy az iparigazolvánnyal nem bíró baromfi fogyasztó ne ott a piacon adja el a tyukot és a ludat, hanem a házhoz elvigye. Az intézkedésnek bármily jó szándék is vezette mindaddig Deák Péter főkapitányt, gyakorlati haszna

nem volt, már csak azért sem, mivel az intézkedés csak a baromfi elővásárlására nem pedig egyúttal az élelmi cikkek elővásárlására vonatkozott. Az elővételi tilalmat a miniszter meg is szokta semmisíteni. Ő a kis egzisztenciát, a közvetítő kereskedelmet is tartozik védeni. Hogy miért, az kézen fekvő, mert ha némely közvetítőnek megtiltjuk, hogy előre vásároljon, a szabad adás-vevési forgalmat korlátozzuk, ezt pedig a törvény tiltja. De egyet tilt a törvény: eladásra szánt helyre kell vinni és ott eladni. A kofának tehát nem szabad az élelmicikk-elárúsítót a város végén meglesni és élelmicikkkel nem szabad a piacon a már megkezdett alkut fellicitálással vagy erőszakoskodással megzavarni és meghiúsítani.

Ha Deák Péter rendőrfőkapitány elég rendőrlégénységgel rendelkezne, biztosan erre is szigorúan ügyelne. De a rendőrlégénység szaporításának a városi szabályzat 51. §-a az akadálya, ezt a szakaszt előbb módosítani kell, akkor lehet csak a rendőrlégénységet szaporítani. Városi piacfelügyelőket lehetne azonban ideiglenesen is alkalmazni. A bürokratikus kalapácsnak ugyan erős az ütése, de agyontüni egy város élelmészét még sem lehet vele. Hisz kellemes dolog, a paragrafusok mögött biztonságban szemlélni az ügyek folyását, de a kofa-uralom elég kellemetlen dolog, sok embernek rosszul is esik, tehát szabadulni kell tőle. Mert végül nem kellemes valamely urasszonyra nézve, hogy a tajtékkoszájú kofával a piacon veszekedjék. Ez gorombasággal jobban győzi mint amaz: cseppvel a kofa pedig nem engedí betömni a száját. Az urasszony ilyen vereség után megszégyenítve kénytelen távozni a parasztasszonyok vigyorgása közt és máskor némán és megadással fogja tűrni a kofa becsapását. Ezeket a visszaéléseket meg kell szüntetni. Nem vagynak a gazdagok szószólói; a dolognak visszája is van: nem hódolunk a kofa uralomnak sem.

HIREK.

Villamos bizottság éneke.

Villammal alszom el,
Villammal ébredek,
Villam a vacsorám,
Villanyt ebédelek.

Telve a két szemem
Villamos könnyekkel,
Villamos áldásod
Mi Franz-unk ne vond el.

Sötét szemöldököd
Ne vond össze, kérünk;
Nem örök sötétség,
Villamfény kell nekünk.

Bizottsági lelkünk,
Derítsd villamfényre,
Huszonöt esztendődt
Szállítsd tizenötöre.

A rendőrség veszedelme.

(Saját nem hiteles tudósítónktól.)

Igen, ha ez így megy tovább, megbolondul. Kénytelen lesz vele, akár akar, akár nem, annyi a dolga. Nem ér rá szivarozni, nem ér rá uszást olvasni, nem ér rá feketézni, kártyázni a feleket kihallgatni, nem ér rá semmire ezen a széles világon, úgy el van foglalva. A laikus persze azt kérde, mivel. Hát nyomozással. Igen a rendőrség egyre nyomoz. Nyomoz éjjel, nyomoz nappal. Sőt amit maga lát, amit előtte becsületesen bevallanak, azt se hiszi el, mert a rendőrségnek a dolga nem a hit, hanem a nyomozás. Lám csak nemrég is, mikor a sanatoriumi piknik volt, egy betörés után előállították a tolvajokat, zsebükben szorongatták a lábra kelt ékszereket és koronákat, de a zseniális rendőrtiszt, ki nem kutatta volna a szepögő kócosok zsebeit a fől világért; mert hátha bennük volna az

elcsont tárgyak és akkor esnek a nyomozás isteni élvezetétől. Jól tudta, hogy az igazi tettesek állnak előtte, de azért szellemesen azt kérdezte. „Ugy-e nem maguk a betörők?” „Nem, kérem alásan.” „Elmehetnek.” Harmadnapra kinyomozták, igenis, ne tessék nevetni, kinyomozták a valódi bűnösöket. Az igaz, hogy ugyanazok voltak, de akkor már a zsebek üresek, a pofák szemtelenek voltak. De a nyomozás érdeme és élvezete; hajh attól is elesett a bölcs ügyeletes, mert más nyomozta ki őket.

De hogy visszatérjünk a megbolondulásra. Hát igenis ennek nem szabad megtörténnie, mert ha Fabick-ot éri baleset, azt elviszi a rendőrség Kaposba, de ha a rendőrséget érné veszedelem azzal ki utazna Kaposba? Azért tudósítónk szerint a rendőrfőkapitány egyrészt kérvénnyel járul a városi tanács elé, hogy a rendőrséget teljesen mentse fel mindenmunka alól, csak az isteni nyomozást bizza rá. E végből minden rendőrt egy hatalmas bottal fegyverezze fel, mellyel a tettesek nyomait űthesse. Másrészt közhírré teszik a Zalai Közlönyben: Disznóhúsban, ékszerekben, aranyban, ezüstben, kasszákbán, szennyes ruhákban és egyebekben utazó csibészek és kaptetyarok. Szólunk hozzájuk. Az ördög száncázon végig a hátotokon. A mi éjszakáinkat ne háborgassátok, mert pihenni akarunk; nappal tehetek ami tetszik, mert akkor nyomozunk, erősen nyomozunk Osapatosan ne járjatok, mert idegesek vagyunk, amint egynél több gazembert látunk, megbolondulunk. Pedig egyéb dolgunk is van sem mint veletek bajlódjunk. Udvariasságtokra számítunk, miképp mi is előzékenységet tanúsítottunk irányotokban a múltban és a jövőben, mindörökké amen.

— Városi közgyűlés. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete ma d. u. 3 órakor kezdődőleg, a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárnyasorozat: 1. A v. képviselőtestületnek 9/909. jkv. sz. a véghatározata alapján a Siemens és Schuckert, valamint a Franz Lajos és fiai cégnek végleges előterjesztéseik megtételére adott 14 napi záros határidőre beérkezett nyilatkozatok előterjesztése tanácsi javaslattal. 2. A „Frigyes főherceg lakatya” tisztai épületének első emeletén levő 21. számú szobának a tisztai-étkező céljaira leendő átengedése tárgyában tanácsi javaslat. 3. A messinai földrengés és az alkai bányarobbanás áldozatai segélyezése érdekében tanácsi javaslat. 4. A közvetírámszedési jog engedélye meghosszabbítása iránti kérelmezés tárgyában tanácsi javaslat. 5. Illetőségi ügyek.

— Elutasított felebbezés. A decemberi részleges tisztújításnál a levéltári állásra nagy szótöbbséggel Orbán Józsefet választotta meg a képviselőtestület. Ez a megválasztás annak az információknak alapján történt, amit a tisztviselő buzgó és lelkiismeretes működéséről és használhatóságáról szereztek maguknak a képviselők. Am akadtak akik más jelölt érdekében léptek sorompóba és hogy csufosan elbuktak ifj. Babóchay György és Tóth Lajos képviselők felebbezést adtak be a vármegyéhez kérve a választás megsemmisítését azon az alapon, mintha Orbán József nem lett volna elöljárónak megválasztható, mert az adózók lajstromában neve nem fordult elő, és mintha a szavazók nem mint levéltárosra, hanem mint irnokra szavaztak volna rá. A közgy. bizottság legutolsó gyűlésén tárgyalta az ügyet és a felebbezőket elutasította, mert nevezett tisztviselő az adózók lajstromában be foglaltatott és mert irnoki állásra pályázat sem volt hirdetve, tehát illy minőségre szavazat se sem volt adható. A közgy. bizottság ezek alapján Orbán Józsefet megválasztott levéltárosnak deklarálja és hivatalában továbbra is meghagyja.

— Fősorozás Zalamegyében. A sű meg i járásban márc. 1—5-én lesz a fősorozás ifj. Tarányi Ferenc megyebizottsági tag elnöklete alatt. Polgári orvos dr. Lukonich Gábor. A tapolejai járásban br. Puthesny Géza elnöklete alatt 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13-án Orvos dr. Deák Junó járásorvos. Balatonfüredi járásban Osemser Pál elnöklete alatt 15—17-én. Orvos dr. Stolzner József jár. orvos. Keszthelyen dr. Derzsinyi Árpád elnöklete alatt 19, 20, 22, 23, 24-én. Orvos

dr. Hamy Béla tb. megyei főorvos. Periaikon dr. Zakál Lajos elnöklete alatt 26, 27, 29, 30, 31, ápr. 1, 2-án Orvos dr. Böhm Sidney tb. m. főorvos. Osáktornyan Tóth István elnöklete alatt 3, 5, 6, 7, 14, 15, 16-án Orvos dr. Kovácsics Ferenc tb. m. főorvos. Alsólendván 17, 19, 20, 24-én. Hajós Mihály elnöklete alatt. Orvos dr. Józsa Fábán tb. m. főorvos. Letenyén 26, 30-án dr. Fritz Rezső elnöklete alatt Orvos dr. Márton Imre járási orvos. Nagykanizsai járás márc. 1—6-án Hertelendy Béla elnöklete alatt. Orvos dr. Máyer Ferenc járás orvos. Nagykanizsa városban 8—10 Hertelendy Béla elnöklete alatt; Orvos dr. Rátz Kálmán városi orvos. Pacsán márc. 12, 13, 15, 16 Szentmihályi Dezső elnöklete alatt. Orvos dr. Fodor Gyula. Szt. Gróthi járás 18, 19, 20, 22 Hayden Sándor elnöklete alatt. Orvos dr. Misner Antal. Zalaegerszegi járás márc. 23, 24, 26, 27, 29, 30-án Árvay Lajos alispán elnöklete alatt. Orvos dr. Thassy Gábor tb. megyei tisztí főorvos. Zalaegerszeg város márc. 31. ajspán elnöklete alatt. Orvos megyei tisztí főorvos. Nován ápr. 2, 3, 5, 6, 7-én Stádel János elnöklete alatt Orvos dr. Székely József.

— A Nagykanizsai Társaskör. melynek állítólagos váltásáról az utóbbi időben oly sokat beszéltek, szombaton tartja évi rendes közgyűlését. Aznap este társasvacsora lesz a kör termeiben.

— A badacsonyi Kisfaludy muzeum. A Balatoni Szövetség kérésére Eszterházy Miklós herceg a muzeum céljaira átengedte a badacsonyi Kisfaludy ház egy részét. Kisfaludyra vonatkozó kegyeletes tárgyakat itt fogják összegyűjteni.

— Városi közgyűlés. Villányi Henrik dr. lapunk főszerkesztője a Zalai Közlöny múlt számában felelevenítette a városi muzeum eszméjét, mely már a millenárius év munkaprogramja volt. A Keszthelyi Hirlap vasárnap száma megemlékezik lapunk cikkéről, melyre azt mondja, hogy sok pénz és még több lelk sedés kell ennek megvalósításához. E megjegyzés mindenestre jól informált helyről jön, hisz lap-társunkat a Balatoni Muzeum két lelkes vezére szerkeszti. Mi azonban most is mondjuk, ha Halis István kezébe venné ez ügyet és a város egy kissé támogatná e tervet a muzeum alapjait lerakhatnánk.

— Utóállítások elmaradása. A márciusi és áprilisi fősorozások miatt e két hónapban nem lesz Nagykanizsán utóállítás. A legközelebbi május 5-én fog megtartatni.

— Zsur. Az izr. jótékony nőegyesület vasárnap d. u. tartja ez évi utolsó zsurját, melyen a vendégek mulattatásáról szavalt, ének és zeneprodukciók fognak gondoskodni.

— Balatoni rév. A Tihany és Balatonszántód között közlekedő révén a tihanyi Szent Benedek-rendi apátságának vámszedési joga van. Ez a jog nemrégiben ideiglenesen meghosszabbított. A Balatoni Szövetség múlt év augusztus havában azt a kérelmet terjesztette a kereskedelemtügyi miniszter elé, hogy ezen vámszedési jogot csak akkor engedélyezze a miniszter, ha a vámtulajdonos az év június 1-étől szeptember 31-ig a déli vasúti vonatok indulásához, illetve érkezéséhez kompiaratokat tart fenn. Sztörényi államtitkár most leiratával értesítette az érdekelteket, hogy a Balatoni Szövetség kérelmét illetékes körökben nem tartják teljesíthetőnek. A vámszedési jogot azonban 1908. február 10-től kezdődőleg tíz évre engedélyezte.

— Katonai hírek. A sorozási idézések már szétmentek. Akik önkéntességi, vagy egyéb kedvezményre való jogosultságukat igénybe akarják venni, ez irányú kérvényeiket legkésőbb február 28-ig nyújtsák be, mert később beadott kérésük figyelembe vételni nem fog. A honvédségnek ujoncai — miutegy 400-an — március 8-án fognak 8 heti kiképzésre bevonulni.

— Vagyonbiztonság a Déli Vasút állomásán. Lapunk egyik barátjának folkeresésére közöljük e kis esetet, mely megvilágítja, milyen példásan teljesíti kötelességét a helybeli vasúti állomás személyzete minden irányban. Maitinszki Sándorné urnő városunkon keresztül utazva kiszállt rokonai látogatására. Visszatúrában a váróteremben feledte értékes karantanyuját, amiről csak harmadnap értesítette egyik helybeli rokonát. Ez pedig telefonozott az állomásfőnökhöz, aki értesítette, hogy az illető napon csakugyan ott maradt az említett tárgy, mely minden nehézség nélkül átvehető.

— **A borbélyok és a vasárnapi munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünetről szóló rendelkezések a borbélyokra nézve a déli 12 órai zárást állapítja meg. A szokás azonban minden vidéki városban és így Nagykanizsán is úgy volt, hogy a borbély a 12 óra előtt érkező vendégeket zárt ajtó mögött kiszolgált. Egy esetből kifolyólag a kereskedési miniszter leiratot intézett Pozsony városhoz, melyben semmi alapot sem nyújt arra, hogy a borbély 12 óra után, csak egy pár perccel is tovább végezhesse a munkáját. Ezentúl tehát akit 12 óra előtt 5 perccel beszappanoztak pont 12 órakor beszappanozott arccal, esetleg félig nyitott hajjal távozhat a borbélytól, ha akar, ha nem.

— **Vadállat az emberben.** Németh György molnári molnár és Bestyén György szepetneki 33 éves földmives egymásnak haragosai voltak, mert Bestyén tilosban járt a Németh György házában, de vesztére, mert Németh György megleszte a szepetneki földész és zordon arccal szemére lobbantotta gonosz lelkének tiltott hajlamait. Ebből azonban szóváltás támadt, melynek folyamán Németh György dühvel neki rontott Bestyénnek és egész alsó ajkát leharapta. A szerencsétlen Szeladon jajgatására összesereglettek a szomszédok, akik kiszabadították Bestyén Györgyöt, bekötötték vérző sebeit és kocsi behozták a városi kórházba. A súlyos sebesültet eddig nem lehetett kihallgatni.

— **Nagylelkű adomány.** Öv. Fischer Sámuelné soproni lakos, a soproni izraelita hitközségnek 200,000 koronát adományozott egy szegényház építésére.

— **Szőlőtermelőknek a „Milleniumtelap”** Nagyösz, Torontál megye, fajtisza szőlőültvényai, mivel egészséges, megbízható szőlőt eredményeznek. Magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

A mai közgyűlés.

A villamügyben ma sem lesz döntés.

Nagykanizsa, február 25.

Nagykanizsa város ma délutáni közgyűlésén mutatja be Franz és Schuckert cég szerződés tervezetét. A villamügyi bizottság szerdán délután tartotta utolsó ülését. Este háromnegyednyolc órakor végződött a bizottság ülése. Kezdetben az ad hoc bizottság együtt ülésezett a parallel bizottsággal, de később különváltak, mert egyöntetű eredményre jutni nem tudtak. A parallel bizottság véleménye és javaslata az hogy ha a Franz cég teljesen vissza nem tér a decemberi közgyűlési ajánlatához, akkor házi kezelést fogja a bizottság javasolni.

Az ad hoc bizottság elfogadta Franz cég szerződés tervezetét egy pont kivételével. Nem is kellene mondanom, ezt a pont a világítási időtartamra vonatkozik. A bizottság némelyek szerint 15, mások szerint 20 évi világítási koncessió megadását fogja javasolni. Ha a képviselőtestület e javaslatot elfogadja, erről értesítik Franz céget és 48 órai választási határidőt adnak neki. Ebből láthatjuk, hogy a mai közgyűlésen nem lesz végleges döntés mint azt sokan hitték.

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

Minden magyar labda

a oserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda”

== bélyegzőt viseli. ==

! Mást el ne fogadjunk !

Minden jobb kereskedés-

ben kapható.

emelkedik) és tisztí segélyalapra 1886 koronát fordítottak. Azt mondják, hogy a K 8000 tisztí alaphól nyugdíjalapot fognak létesíteni. — A betétállomány 1.704.702 K (+ 837.204) ami szép emelkedés. A váltótérre 2.515.554 K, melyből 1.830.520 koronát visszleszámitoltak. A fedezett olyószámlák állománya ca. 700.000 koronával emelkedett.

A nagykanizsai ipartestület 1909. évi március hó 7-én délután 3 órakor, saját helyiségében tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgyai:
1. A múlt évi közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. Az elnökség évi jelentése. 3. Az ipartörvény tervezet első és második rész tárgyában a kereskedelemügyi miniszter urhoz való felterjesztés bemutatása. 4. A számvizsgálók jelentése. 5. Az évi zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása. 6. Az építő iparos szövetség 120 korona lakbér elengedése feletti határozat hozatala. 7. Az 1909. évi költség előirányzata. 8. Netáni indítványok. 9. 11 előjárósági rendes és 5 póttag megválasztása. 10. 3 rendes számvevő és 1 póttag megválasztása.

A Osáktornya vidéki takarékpénztár 300.000 korona tőkével az idén 37.548 kor. nyereséget ért el. (Tavaly 30.425 kor.) A nagyobb nyereséget az olesőbb pénzügyi viszonyokkal indokolja az igazgatósági jelentés. Az intézet betétállománya 36.000 koronával csökkent, amit a jelentés egy nagyobb betövőjének parcellázási műveletével, illetve az általa történt kivétel adokol. Az igazgatósági jelentés sokat remél a megyei betétektől. Persze a jelentés szerkesztésekor nem a már ismert megyei határozatot várták. Az osztalék 6 1/2%. Mérleg magyar és német nyelven jelent meg. A részvények többsége osáktornyai kezekben van.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Porzolt Kálmán könyve és 30 éves írói jubileuma** Porzolt Kálmán Reformpolitika című kötetének megjelenése összeesk a népszerű szerző 30 éves írói jubileumával Porzolt Kálmán sok oldalról ismeri és szereti a közönség. Ez idő szerint a Pesti Hirlap politikai főmunkatársa, s mint ilyen, egyike a ma élő legkitűnőbb vezércikk-íróknak. Zolt Álnév alatt írja a népszerű Esti leveleket; ezenfelül szépirodalmi munkássága számos kötetre terjed. Öt elbeszélő kötete (Szerencsétlen hazugságok, Viharos élet, Sport és szerelem, Fardói emlékek, Az alispán gyerekei) az utolsó példányig elkelt; kettőt közöltek Németországban is kiadtak, (Amor im Bada. Berlin, Sport und Liebe, Lipses). „Asszony című drámája a Nemzeti Színházban nagy sikert aratott; a „Gyermek- király” és „Iskolatársak” című szindarabjaival akadémiai díjakat nyert. „A párbaj” című drámája korábban a Nemzeti Színházban s a „Vetélytársak” című vígjátéka a Vigszínházban kerültek színre. Szépirodalmi munkásságáért csak nemrég választották be a Petőfi-Társaságba. Harminc esztendő működése azért emelkedik ki az újságírás sabbonjából, mert számos cikkéből és hirlapírói agitációjából eleven intézmények nőttek ki. Ez a három évtizedes, önzetlen, ideális munkálkodás nem tűnt el nyomtalanul, s a névtelen vezércikkírásnak is hatása volt a közéletre. Most megjelent „Reformpolitika” című kötetében is politikai és szociális munkaprogramot nyújt az ország számára. És ha sikerül a nemzeti és liberális pártoknak tervezett fuziója, az új pártalakulás számára Porzolt egész sereg új egészséges eszmét és reformtervet produkál. A tartalmas kötetet a Légrády Testvérek adták ki. Ára 3 korona.

KÖZGAZDASÁG.

Nagykanizsai Bankegyesület. Az intézetnek hozánk beküldött mérlegeből látjuk, hogy az 1908. évi nyeresége 41.344 korona. (+ K .8.272) A múlt évi áthozattal együtt K 63.043 összeg nyereséget értek el. Ebből 6% (K 24.000) osztalékra K 10.000 tartalékalapra (miáltal ez 105.000 koronára

A legjobb kutya-kalács volt és marad a

Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperegű. — 50 kg. 23 K., 5 kg.

bérmentve 3-20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3-50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld.

Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

VELMA SUCHARD Nyersen való évesre páratlan.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a létsúlyt, meggyógyítja a köhögést, vésztájakat, éjjeli izmádat.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban.
— Ára 50 pengőért 4— koronán.

Figyelem!

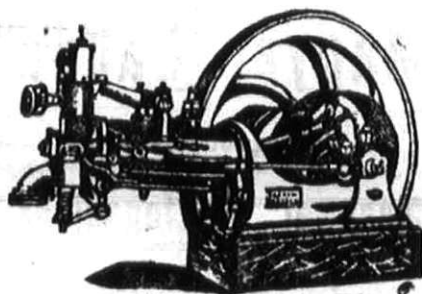
Szőlőoltványt, szőlővesszőt
ne rendeljen addig, míg
tőlem árjegyzéket nem kér!
Gyökeres oltványok ezre
140 korona.

Delaware ezre 100 korona.

Cím:

Szizgyártó Nagy Mihály
Felsőseged, (Somogy megye.)

L-g Messzebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek

A Drezdai Motorgyár

részvénytársaság.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára
szállítja az elismert legtekélyesebb, legtar-
tósabb, legrugalmasabb, legbiztosabb járása
és legolcsóbb üzemű

**Benzin- Nyersolaj-
Gáz- Szívógáz- Acetylen-
motorokat és lokomobilokat.**

Vezérképviselő és raktár: 27

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó
szép szőlőt akar, biza-
lommal forduljon

Vityé Miklós

teljeskörösen vezetett
oltványtelepéhez.

ÖS-CSANÁDON (Tornatal-m.)

ahol szokvány minőségű,
I. rendű fás, gyökeres és
sima szőlőoltványok, bor- és
esemegőfajok, valamint
amerikai sima és gyökeres
szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok, II
rendű osztályban azta legolcsóbb árban kapha-
tók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok
Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő levél közül itten csak egy.

Tornaföld, u. p.; Szécsény (Zala-m.) 1907. szeptem-
ber 30-án. Az öntől rendelt 800 db gyökeres fás-
oltvány igen szépen megerezt: egy szál sem maradt
belőlük; vesszőjük oly hosszúra nőtt, hogy magasságuk
egy két méteres karót meghaladtak és le kellett őket
vágni; teljesen fajtiszták. Szívesen ajánlanék fogom
önt minden ismerősöm- és barátimnak és kérem szívos-
dekjék címre legújabb árjegyzékét megküldeni.

Kiváló tisztelettel

HAJDU IMRE.

Szőlő
oltványokat

szállít, fajtiszta-
sáért jótállva,
legdusabb válsz-
tókban a már évek óta elsőnek és legmegbiz-
hatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 94. sz (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képen árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről
érkezett öltvány levél, ennél fogva minden szőlő-
tökös megrendelésének megtétele előtt az ismerős sze-
mélyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyoságot
szerezhet magának felelő telephely feltétlen megbiz-
hatóságáról.

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2
korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő és azótküldési raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az át-
között köhögés! **gyógyszertár Egger mellpasztilla**

Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula
és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban. 10

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A
védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor-
eltesztbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbanal-
vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőibetegségek ellen, a jeles házi-
szerek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A.
védjegyet tünteti fel, a Moll-
feliratu önozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz
nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer
köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinek
legismertesebb népszere.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermek szappanja.

Legújabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant a bőr
okszere ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fillér.
Öt darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.
A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával
és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

LEGNAGYOBB SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM TELEP NAGYÖSZ TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM